

فصلنامه شماره ۴۰. اسفند ۱۳۹۹

نشریه انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام

فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری

• دکتر ولی الله فریادرس: افزایش
قیمت داروها و محصولات دامی بعد
از تغییر نرخ ارز منطقی است

• دکتر مهرداد جمال ارونقی: ارائه ۳
راهکار برای تسهیل واردات کالا به
کشور

• دکتر سید بهمن نقیعی: لزوم افزایش
اعتبارات سازمان دامپزشکی متناسب
با گرانی‌های واکنس

سپهرنومبک
۱۴۰۰

آریانیک تجارت Aryanik Tejarat

تامین پایدار از معتبرترین منابع دست اول

فروش تخصصی مواد اولیه اساسی و افزودنی‌های خوراک دام و طیور به شرکت‌های واردکننده

شرکت آریانیک تجارت نماینده انحصاری

L- Threonine
98.5%

DL- Methionine
99%

L- Lysine
Monohydrochloride
98.5%

L- Lysine Sulfate
70%

اصفهان خیابان شیخ کلینی، خیابان عمار، کوچه شماره ۸، پلاک ۸۹
تلفن ۰۳۱-۳۶۷۰۱۸۴۰ کد پستی: ۸۱۶۸۹۵۴۵۸۱
info@aryaniktejarat.com aryaniktejarat.com

مرغ نهجان

طیور تغذیه بهتر را حس می کند

شرکت مرغ نهجان

با سابقه ۳۰ ساله در تامین اسیدهای آمینه ضروری دام و طیور با همکاری شرکت سی جی کره جنوبی معتبرترین شرکت تولید افزودنی های خوراکی، تامین نیازهای صنعت کشور را وظیفه خود می داند.

جدیدترین نسل اسیدهای آمینه با فناوری کاملا زیست - تخمیر با بالاترین خلوص و کارایی

محصولات

ال-لیزین

- ✓ تضمین رشد و ضریب تولید عالی طیور
- ✓ کاهش هزینه خوراک
- ✓ کاهش دفع آمونیاک درمرغداری
- ✓ استحکام استخوان بندی در طیور

ال-متیونین

- ✓ نسل جدید متیونین
- ✓ خلوص و جذب ۱۰۰ درصد
- ✓ تضمین رشد و تولید بهتر طیور
- ✓ افزایش کیفیت و ماندگاری گوشت و تخم مرغ تولیدی
- ✓ دوست دار محیط زیست

ال-آرژنین

- ✓ اکسیر ایمنی مقاومت طیور
- ✓ جلوگیری از ناهنجاری های مرغ و کاهش هزینه های درمان
- ✓ عامل شادابی و ضد استرس
- ✓ افزایش گوشت و تخم مرغ و کاهش چربی شکمی

ال-والین

- ✓ اسید آمینه پروتئین ساز
- ✓ بهبود ضریب تولید گوشت و تخم مرغ
- ✓ بهبود کارایی مواد مغذی جیره
- ✓ کاهش هزینه خوراک

معرفی محصولات آینده

ال-تریپتوفان

- ✓ موثر بر اشتهای طیور
- ✓ بهبود مصرف جیره های کم کیفیت
- ✓ افزایش پایداری فیزیولوژیکی طیور

ال-ایزولوسین

- ✓ افزایش کارایی جیره
- ✓ جلوگیری از دفع پروتئین
- ✓ تولید گوشت و تخم مرغ بیشتر و سالم تر
- ✓ سلامت دستگاه گوارش

کرج، کوی باغستان، خیابان اشتراکی، جاده آتشگاه، جاده برغان، ۳۰۰ متر بالاتر،

شرکت مرغ نهجان

۰۲۶-۳۴۳۹۰۳۵۱-۶

تهران، سعادت آباد، بلوار دریا، خیابان گلها، نبش توحید ۳، پلاک ۱۲، طبقه ۵

۰۲۱-۸۸۳۷۷۹۵۰-۷

info@morghenojan.com

www.morghenojan.com

کنسانتره ۲/۵%

با اطمینان از تجربه خود، اعتماد شما و تداوم
ضمانت کیفیت قدم در مسیری نو گذاشته ایم!

تلاونگ

صنایع دان

• کنسانتره ۲۰٪ مرغ گوشتی

• کنسانتره ۲۰٪ مرغ تخم‌گذار

دفتر مرکزی: تهران، خیابان آزادی،
نیش اسکندری شمالی، ساختمان تلاونگ
تلفن: ۶۱۴۱۰ - ۰۲۱ صدای مشتریان: داخلی ۲

Avishield

GENERA is now a part of

Dechra

- Avishield ND
- Avishield ND B1
- Avishield IBD INT
- Avishield IB H120
- Avishield ND+IB H120
- Avishield ND B1+IB H120

 بازرگانی کارون
Karoon TCO
www.karoonco.com

نشریه انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام

فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری

فصلنامه شماره ۴، اسفند ۱۳۹۹

شناسنامه

صاحب امتیاز: انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام

مدیر مسئول و سردبیر: دکتر حمیدرضا توکلی

شورای سیاست‌گذاری:

دکتر سید مهدی میرسلیمی، دکتر آلاله کارون، مهندس کامیار منتصر، دکتر علیرضا مصطفوی، دکتر پیمان غفاری، مهندس علی بزاز زادگان، دکتر بابک یوسفی، مهندس عباسعلی اسعدیان

مدیر اجرایی: علی اکبر قدیریان

همکاران این شماره: زینب تقی‌زاده، زهرا مهدوی ادیبان (خبرنگار و عضو تحریریه)

مسئول هنری: هانیه حسن زاده

طراحی و صفحه‌بندی: کلک صبا

لیتوگرافی و چاپ: شمسه خوش نگار

آدرس: خیابان شهید گمنام، میدان گل‌ها، خیابان گل‌ها، خیابان مرداد، کوچه یکم شرقی، پلاک ۲، طبقه ۲

تلفن: ۲- ۸۸۳۳۲۶۸۰

آدرس اینترنتی: www.ivpbia.ir

فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری از مقالات علمی، انتقادات و پیشنهادات شما استقبال می‌کند.

- استفاده از مطالب مجله با ذکر منبع آزاد است.
- مسئولیت صحت مطالب و مقالات با نویسندگان است.

سخن سردبیر ۳

گزارشات علمی و مقالات .....

دکتر علی‌رضا همامیونی‌مهر: بررسی موانع و مشکلات واردکنندگان واکسن و مواد بیولوژیک طیور در ۱۰ ماهه سال ۱۳۹۹ .. ۵
 دکتر حامد احمدی: ضرورت نسل جدید اسیدهای آمینه و جایگاه آنها در صنعت دام و طیور ایران ۱۰
 دکتر عباسعلی اسعدیان: بررسی بحران کمبود نهاده‌های دام و طیور ۱۶
 دکتر سودابه پرهیزکار: رویکردهای مهم تغذیه‌ای و سلامت گوشت طیور و فرآورده‌های گوشتی ... ۲۲

مصاحبه مدیران .....

دکترولی الله فریادرس: افزایش قیمت داروها و محصولات دامی بعد از تغییر نرخ ارز منطقی است. ۳۱
 دکتر مهرداد جمال ارونقی: ارائه ۳ راهکار برای تسهیل واردات کالا به کشور ۳۸
 دکتر سید بهمن نقیبی: لزوم افزایش اعتبارات سازمان دامپزشکی متناسب با گرانی‌های واکسن .. ۴۶
 دکتر ناصر نبی‌پور: افزایش ۴۰۰ درصدی قیمت واکسن و داروهای دامپزشکی ۵۰

مصاحبه روسای کمیسیون‌ها و کارگروه‌های تخصصی انجمن .....

دکتر پیمان غفاری: دیدگاه اشتباه نسبت به جایگاه واردکنندگان ۵۵
 دکتر مسعود صبوری: ضرورت ارتباط با سایر تشکل‌ها ۵۸
 دکتر فروزنده بروجردی: کمیسیون فنی و ثبت بازوی علمی انجمن ۶۰
 مهندس عباسعلی اسعدیان: جدا نبودن مشکلات واردکنندگان و تولیدکنندگان ۶۲
 دکتر سودابه پرهیزکار: برگزاری وبینارهای آموزشی برای فعالان صنعت دام و طیور ۶۶

دستاوردهای هیات مدیره دوره ششم ۶۹

ارزیابی عملکرد هیات مدیره در سال ۱۳۹۹ ..... ۷۰

معرفی هیات مدیره جدید انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام ۷۶

لیست اعضای انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام ۷۸

سخن سردبیر

انتقال کالاهای اساسی دامپزشکی (داروها، افزودنی‌ها و...) به گروه دوم ارزی از فروردین سال ۱۳۹۹، بدون اطلاع‌رسانی قبلی و ابلاغ آن با سه ماه تاخیر در تیرماه موجب بروز مشکلات بسیار زیادی برای واردکنندگان و تولیدکنندگان داروهای دامپزشکی در صنعت دام و طیور کشور گردید. فعالان اقتصادی در این حوزه با بحران‌های عدیده‌ای از جمله ۷ برابر شدن نرخ ارز، کاهش نقدینگی، کاهش تامین و تولید، مشکلات ناشی از عدم تخصیص تامین و انتقال ارز، تعدیل پرسنل و... مواجه گردیدند و پاندمی کرونا و تحریم‌های ظالمانه آمریکا نیز شرایط و سختی‌ها را دو چندان کردند. علیرغم وجود مشکلات فوق، انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام با تلاش شبانه‌روزی، در جهت پیگیری و کاهش مشکلات اعضای خود اقدامات ارزشمندی انجام داد که در بخش مربوط به آن پرداخته شده است.

این شماره از فصل نامه که مصادف با پایان فعالیت هیات مدیره دوره ششم و آغاز فعالیت دوره هفتم می‌باشد، به طرح دیدگاه‌ها و نقطه نظرات مدیران عالی وزارت کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور و اداره گمرک از یک سوء و گزارشات علمی و فنی و تحلیلی در خصوص موانع و مشکلات واردکنندگان واکسن و مواد بیولوژیک طیور در سال ۱۳۹۹، ضرورت رشد جدید اسیدهای آمینه و جایگاه آنها در صنعت دام و طیور ایران، بحران کمبود نهاده‌های دام و طیور در سال ۱۳۹۹ و گام‌های مهم و اساسی برای موفقیت در تغذیه و پرورش طیور از سوی دیگر، پرداخته است. همچنین اقدامات و برنامه‌های روسای مختلف کمیسیون‌های تخصصی انجمن مطرح و به عنوان حسن ختام نیز دستاوردهای هیات مدیره دوره ششم در سال ۹۹ و نتیجه ارزیابی عملکرد آنان توسط اعضای انجمن ارائه گردیده است. امید است با لطف و عنایت خداوند متعال و وحدت و یکپارچگی اعضای گران‌قدر و مساعدت و حمایت مسئولین و مدیران دلسوز در آینده نزدیک شاهد رفع مشکلات این صنعت باشیم، گامی هر چند کوچک و حفظ و ارتقاء جایگاه این انجمن فرهیخته برداریم.

دکتر علیرضا همایونی مهر

مدیر فروش و امور استان های شرکت سواپارس

دکتر حامد احمدی

مدیر علمی شرکت مرغ نوجان

مهندس عباسعلی اسدیان

مدیرعامل شرکت آرونا

دکتر سودابه پرهیزکار

مدیرعامل شرکت بیوشم

گزارشات علمی و مقالات

دکتر علیرضا همایونی مهر

بررسی موانع و مشکلات واردکنندگان واکسن و

مواد بیولوژیک طیور در ۱۰ ماه سال ۱۳۹۹

علیرغم سرمایه گذاری‌های هنگفت صورت گرفته در این صنعت، در وضعیت نامناسبی به سربرده که در صورت عدم توجه لازم به مشکلات آن، عنقریب به سمت کما و چه بسا مرگ پیش خواهد رفت.

غیرنفتی در سال ۱۳۹۷، با گردش مالی ۱۳۴ هزار میلیارد تومان، پس از صنعت نفت (گردش مالی ۱۵۰ هزار میلیارد تومان) نقش بسیار مهمی در وضعیت اقتصادی و امنیت غذایی کشور بازی می‌نمود، این روزها

این روزها صنعت دام و طیور کشور در وضعیت نامناسبی به سر می‌برد. صنعتی که به گواه آمار رسمی کشور با بیش از ۲۰ درصد اشتغال زایی و سهم بیش از ۳۰ درصد در تولید ناخالص داخلی و صادرات

رشد این صنعت در کشور به گونه‌ای بوده که هم اکنون ایران در زمینه تولید گوشت مرغ و تخم مرغ دارای رتبه یک جهانی می‌باشد. ایران در سال ۱۳۹۸ موفق به تولید ۲ میلیون و هفتصد هزار تن گوشت مرغ گردید، که با توجه به جمعیت حدوداً ۸۵ میلیونی کشور، مصرف سرانه گوشت مرغ مطابق آمار ارائه شده توسط معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی، ۳۱،۲۶ کیلوگرم یعنی ۲ برابر میانگین جهانی می‌باشد. در

خصوص تخم مرغ نیز، با سرانه مصرف ۱۱،۲۶ کیلوگرم در سال و تولید حدود یک میلیون و چهل هزار تن ایران رتبه نهم دنیا را در تولید تخم مرغ دارا است که صدالبته با اقداماتی که در سال جاری به خصوص بعد از شیوع مجدد آنفلوآنزای فوق حاد در راستای حذف گله‌های تخم‌گذار تجاری و مادر صورت پذیرفته و یا در حال وقوع هست، آینده این بخش مهم از صنعت را نیز در هاله‌ای از ابهام فرو برده است.

همان طور که ذکر شد از ابتدای سال ۱۳۹۹ عوامل متعددی منجر به بروز آسیب و لطمه های جدی به این صنعت مهم گردیدند که مهمترین آنها شامل موارد زیر می باشد:

- قیمت ها
- افزایش قیمت تمام شده خدمات و مایحتاج دوره پرورش
- شدت یافتن تحریم های ظالمانه و بالطبع آن مشکلات در امر واردات
- سوء مدیریت ها و کج سلیقگی ها، بالخصوص در ارگان ها و سازمان های مرتبط با امر واردات و توزیع محصولات دام و طیور

- پاندمی بیماری کووید ۱۹ و گسترش بیماری با تلفات بالا در سطح کشور
- مشکلات اقتصادی کشور و کاهش قدرت خرید مردم
- کمبود نهاده های دامی به همراه افزایش شدید

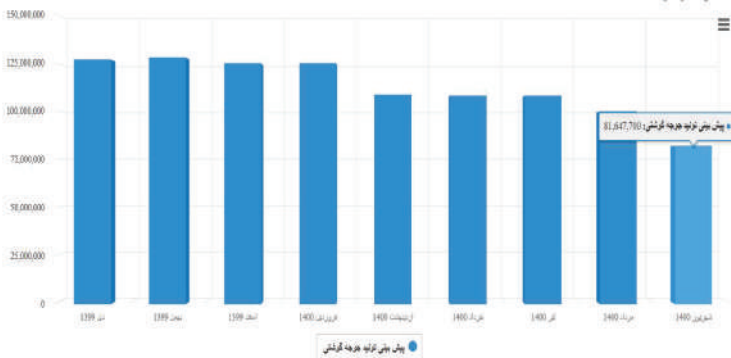
مانند: hyline, cobb, ross, hubbard و ... گردیده است، اگر از هم اکنون تدابیر اساسی در راستای کنترل و مدیریت مسائل فوق الذکر اندیشیده نشود، در سال ۱۴۰۰ تاثیرات مخرب تر و ویرانگری برای بخش از صنعت گذاشته و روند تولید و عرضه جوجه یک روزه به شدت مختل خواهد گردید.

ادامه روند تحریم بالخصوص در زمینه بانکی، که منجر به آسیب جدی به مسیر انتقال ارز برای واردکنندگان دارو - واکسن و نهاده ها گردیده، و نیز تحریم و قطع همکاری شرکت های بزرگ تولید کننده نژادهای برتر پرورشی دنیا با ایران، که منجر به کاهش یا قطع واردات این نژادها به

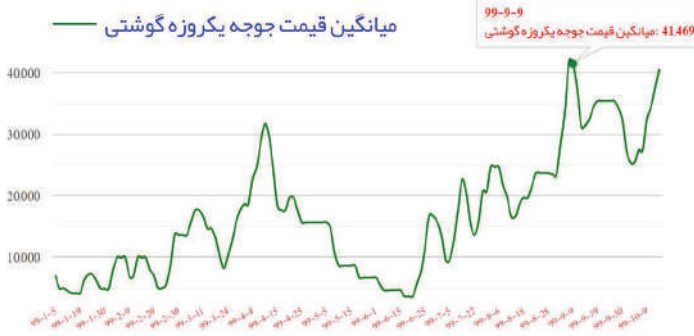
همان طور که در نمودار (۱) مشهود است، به سبب کمبود نهاده های دام و طیور و افزایش سرسام آور قیمت آنها، بسیاری از تولیدکنندگان مبادرت به کاهش تا قطع جوجه ریزی نموده که بدنبال آن نزول شدید قیمت جوجه و زیان هنگفت تولیدکنندگان جوجه یک روزه را به همراه داشت. هرچند که بعداً

تولیدکنندگان با کاهش سن تولید تا ۶۴ هفتگی و کاهش جوجه ریزی مزارع مرغ مادر در مهرماه، سعی در افزایش قیمت جوجه و جبران بخشی از خسارات وارده نمودند، ولی آثار زیان وارده فراتر از حد انتظار می باشد. مسلماً با

نمودار شماره ۱- پیش بینی ۹ ماهه تولید جوجه یکروزه گوشتی از دی ماه ۱۳۹۸ لغایت شهریور ۱۴۰۰ (منبع انجمن جوجه یکروزه)

نمودار شماره ۲- میانگین قیمت جوجه یکروزه گوشتی در ۱۰ ماهه ۱۳۹۹

نمودار (۲) موبید کاهش تولید جوجه یکروزه در سال آینده در قیاس با سال جاری بوده، که هرچند احیای نژاد بومی مرغ گوشتی آریین، مایه مباهات و افتخار هر ایرانی است، اما باید این نکته مهم را در ذهن داشت این

نکته مهم دیگری که نباید از آن غافل شد این هست که نژاد آریین با ضریب تبدیل بالاتر نسبت به نژادهای موجود فعلی، منجر به نیاز بیشتر برای واردات نهاده‌ها و خروج ارز از کشور آن هم در این شرایط بحرانی خواهد گردید، که همین علت اهمیت نیاز به بررسی دقیق با نگاه اقتصادی - امنیتی به موضوع را دوچندان می نماید.

نژاد به تنهایی پاسخگوی این حجم از کاهش تولید و شوک عظیم ناشی از آن به بازار نبوده، و چه بسا بیش از پیش نیازمند واردات گوشت مرغ و بالطبع آن خروج ارز و توسعه صنعت طیور در کشورهایی که بعنوان رقبای سنتی و نوظهور ایران در منطقه مطرح هستند گردیم.

خانوارها گردید. هرچند که در ادامه تلاش شد با قیمت‌های دستوری جلوی روند طبیعی افزایش قیمت گرفته شود، اما باید به خاطر داشت که حمایت از تولید و تولیدکننده با قیمت دستوری در تضاد کامل می باشد.

نمودار ۳- میانگین قیمت مرغ زنده در طی ۱۰ ماهه ۱۳۹۹

همانطور که در نمودار (۳) مشهود است، با توجه به مشکلات جدی در خصوص اختلال در واردات نهاده‌های دام و طیور که حدوداً ۷۰ درصد هزینه تولید را شامل می شود، و بالطبع آن افزایش بیش از شش برابری قیمت آنها، در نهایت در سال جاری منجر به نوسان در قیمت گوشت مرغ گردید که به دنبال آن به سبب مشکلات اقتصادی جامعه این افزایش لجام گسیخته قیمت‌ها منجر به کاهش رغبت در مصرف و خروج این منبع مهم پروتئین از سبد

نمودار 4- میانگین قیمت کشتار در 10 ماهه 1399

نمودار 5- میانگین قیمت تخم مرغ در 10 ماهه 1399

روند فرسایشی امور مالی ارزی، موجب وارد آمدن فشار مضاعف بر واردکنندگان شده که در این اثنی، حذف تخصیص ارز دولتی نیز موجب بروز فشار مضاعف بر پیکره نحیف این بخش از صنعت گردید.

با وقوع این تغییرات به ناگاه این کالاها دچار افزایش قیمت چند برابری شده، که در اولین قدم بسیاری از این محصولات به اشتباه توسط صاحبین مزارع در راستای پایین آمدن هزینه تولید از برنامه مصرفی گله‌ها حذف و سال‌ها فعالیت علمی و ترویجی - آموزشی بسیاری از شرکت‌ها و متخصصین صنعت را در راستای ارتقا دانش مدیران مجموعه‌های تولیدی باهدف

متاسفانه واردکنندگان دارو، واکسن و محصولات بیولوژیک در سال ۱۳۹۹، با مشکلات و معضلات متعددی دست به گریبان بودند که شاید بتوان موارد زیر را به عنوان اهم مشکلات این بخش مهم صنعت دام و طیور کشور که با سلامت دام و بالطبع آن سلامت تک تک آحاد جامعه مرتبط هستند، به تفکیک بیان نمود:

۱. مشکلات بانکی و ارزی

شاید بتوان مشکلات ارزی و بانکی را بعنوان پاشنه آشیل اصلی واردکنندگان عنوان نمود، که عملاً با کند شدن و قفل تدریجی سیستم نقل و انتقال ارز در کنار افزایش هزینه‌های سرسام‌آور و

سردخانه‌ها و انبار گمرک در حال متروکه شدن بودند، به ناگاه برنده‌های گمنامی سر از بازار این کشور در آوردند که موجب حیرت همه صاحب نظران در کشور گردید. در این بخش نیز کج سلیقه‌ی رخ داده در جفا به شرکت‌های قدیمی و دادن عرصه به کمپانی‌های درجه چندم، موجب تردید در اهمیت جایگاه حفظ سلامت دام و طیور در اذهان مسئولان و تصمیم‌گیرندگان مرتبط گردید. شاید در این زمان نهادهای مسئول می‌توانستند با اندک تدبیر بیشتر، با تسهیل در روند ترخیص و ارائه کالا به بازار، موجبات حمایت و حراست از سرمایه‌های واردکنندگان که در واقع سرمایه‌های همین کشور می‌باشد را فراهم نمایند.

با عنایت به موارد ذکر شده، در سال ۱۴۰۰ با احتمال کاهش واردات واکسن‌های ضروری به سبب غیرقابل پیش‌بینی بودن شرایط، مشکلات اقتصادی و زیان هنگفت واردکنندگان صنعت طیور، دچار کمبود در بخشی خواهد شد که اگر چه حدوداً ۷ تا ۸ درصد هزینه دوره پرورشی را در بر می‌گیرد، اما به عنوان بخش لازم تضمین‌کننده سلامتی گله در طول پرورش، دچار لطمات جبران‌ناپذیری می‌گردد که اگر واقع‌گرایی، تفکر اقتصادی، برنامه‌ریزی‌های بلندمدت و کلان، قانون‌گرایی، مشتری‌مداری و برقراری حاکم نشود، روند معیوب فعلی، آشفتگی «واردکننده دولت مصرف‌کننده» عدالت در سیاست‌گذاری‌ها و اقدامات چرخه موجود در بخش واردات واکسن و محصولات بیولوژیک را تداوم خواهد بخشید، که مسبب بروز آسیب جدی و ویرانی این صنعت مهم خواهد گردید.

مدیریت صحیح سلامت مزارع را در معرض تهدید و فراموشی قرار داد.

۲. آشفتگی و عدم مدیریت صحیح در نهادهای مرتبط

به جرات مشکلات و مسائل پیرامون این بخش و اثر خردکننده آن را می‌توان فراتر از تحریم‌های ظالمانه خارجی دانست. در ابتدای سال با رخداد مشکلات در ترخیص کالاها، دقیقاً در زمانی که با کمی تدبیر و در نظر گرفتن کمبودها و فشار بر تولیدکننده مبتنی بر نیاز به محصولات واکسن و بیولوژیک وارداتی، می‌شد این کالاها را در زمان کوتاه‌تری در اختیار بازار هدف قرار داد، متأسفانه این کالاها مدت زمان طولانی در گمرکات کشور انباشته شد تا علاوه بر زیان‌های هنگفت ناشی از خواب و رکود سرمایه و نیز آسیب‌های احتمالی، به این کالای استراتژیک و حساس با عدم توزیع آنها در زمان مناسب و بعد توزیع یکباره محصولات شرکت‌های مختلف در زمانی که جوجه ریزی کاهش یافته، یا به سبب بالا رفتن قیمت‌ها این کالاها از چرخه مصرف کنار گذاشته شده بودند، موجب عرضه بیش از تقاضا و در واقع انباشت کالا با زمان‌های انقضای کوتاه در بازار و وارد آمدن خسارت بسیار شدید ناشی از عدم تمایل بازار هدف به در اختیار گرفتن این کالاها برای واردکنندگان گردید.

۳. حضور برنده‌های متفاوت با سابقه نامشخص

درشرایطی که واکسن‌هایی از برنده‌های معتبر دنیا که پس از سال‌ها طی نمودن مراحل سخت بررسی و ممیزی‌های سازمان دامپزشکی کل کشور، در

دکتر حامد احمدی

ضرورت نسل جدید اسیدهای آمینه و جایگاه آنها در صنعت دام و طیور ایران

• مقدمه‌ای بر ضرورت اسیدهای آمینه

با افزودن اسیدهای آمینه‌ی ضروری کریستاله به مخلوط اقلام خوراکی می‌تواند به نتایج مثبت اقتصادی، زیست محیطی و عملکردی بیانجامد. هرچه تعداد اسیدهای آمینه‌ی ضروری کریستاله‌ی در دسترس بیشتر باشد، آزادی عمل برای فرموله کردن جیره‌های مناسب بیشتر می‌شود.

اسیدهای آمینه‌ی ال-متیونین، ال-لایزین و ال-ترئونین به طور معمول در تمام جیره‌های طیور اعم از گوشتی یا تخم‌گذار استفاده می‌شوند. اخیراً دو اسید آمینه ضروری دیگر بنام ال-والین [۲] و ال-آرژنین [۱] تولید انبوه شده‌اند و در صنعت خوراک و تغذیه طیور در دسترس تولیدکنندگان گرفته که توجه زیادی را به خود معطوف کرده است.

اسیدهای آمینه ملکول‌های آلی با ساختار منحصر به فرد هستند و اجزاء اصلی ساختار پروتئین (آنزیم‌ها و ماهیچه) در بدن را تشکیل می‌دهند. تا کنون حداقل بیست نوع از آنها شناسایی شده است که کارکردهای مهمی در رشد و عملکرد سلولی دارند. از بین این بیست اسید آمینه، حدود ۱۰ تای آنها به عنوان ضروری (Essential) نام برده می‌شوند، چرا که بدن پرندگان و دام توانایی ساخت آنها را ندارد (یا اگر دارد به اندازه کافی نیست) پس باید از طریق جیره خوراکی به مصرف حیوان برسد. اسیدهای آمینه ضروری نه تنها اجزاء لازم در خوراک هستند، بلکه اجزاء غیرقابل جایگزین (Indispensable) در جیره می‌باشند [۴]. ساخت جیره‌ی دام و طیور

• ویژگی‌های شیمیایی خاص اسیدهای آمینه

پیوند سولفوری در ایمنی و کیفیت گوشت و تخم مرغ اثرگذار است [۷]، و یا والین به دلیل شاخه دار بودن ساختار ملکولی در پروتئین سازی نقش دارد [۲]. آرژنین دارای یک عامل آمین اضافی در ساختار ملکولی است که پس از تجزیه، نیتریک اکساید (عامل ایمنی‌زایی و ضد استرس) تولید می‌کند [۱].

اسیدهای آمینه از نظر فرم ملکولی به دو فرم "ال" و "دی" وجود دارند. فقط فرم ال اسیدهای آمینه می‌توانند به مصرف واقعی دام و طیور برسند. ترکیب شیمیایی و ساختار اسیدهای آمینه عامل تعیین کننده در فواید خوراکی آنهاست [۴]. مثلاً متیونین به دلیل داشتن

کریستاله (ال-متیونین خالص)، تولید و ارایه ال-والین و ال-آرژنین به عنوان نسل جدید اسیدهای آمینه، تولید نسل بعدی اسیدهای آمینه ضروری مثل ال-ایزولوسین و ال-تریپتوفان که همگی حاصل فرآیندهای تولیدی جدید و فناورانه هستند از عوامل رشد اسیدهای آمینه نامبرده می‌شوند [۳]. در منابع علمی و کاربردی نشان داده شده که ال-متیونین خالص کارایی بهتر تغذیه‌ای نسبت به انواع دیگر متیونین دارد. هم‌چنین ال-والین و آرژنین با پروتئین سازی بیشتر و ایمنی گله توانسته‌اند جای خود را در صنعت تغذیه پیدا کنند. در این راستا و در ۵ سال گذشته، نقش ال-ایزولوسین و تریپتوفان در بهبود بازدهی تولید دام و طیور هم اثبات شده است.

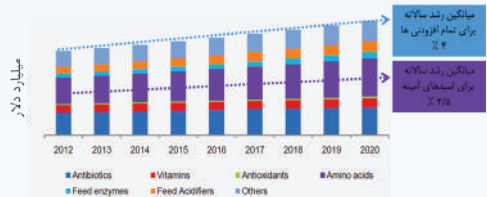
• فواید افزودن اسیدهای آمینه در تغذیه دام و طیور

در جهان امروز، منابع اولیه برای تولید محدود است اما میزان نیاز به تولید بیشتر در حال رشد است. صنعت دام و طیور هم از این قاعده مستثنا نیست. آینده صنعت تولید بر اساس بازدهی بالاتر از منابع کمتر برای تولید برتر است. استفاده از نسل جدید اسیدهای آمینه خوراکی فواید زیر را به همراه دارد [۴ و ۶]:

- تامین نیازهای واقعی پرند با ضریب تبدیل بهتر
- تعادل بهتر جیره و ارزانتر شدن خوراک مصرفی
- کاهش مصرف منابع پروتئینی جیره بخصوص کنجاله سویا
- جلوگیری از اسراف منابع غذایی
- کاهش آلودگی محیطی زیست
- مقاومت در برابر بیماری و ناهنجاری‌ها

• بازار جهانی افزودنی‌ها و سهم اسیدهای آمینه

حجم کل بازار جهانی مجموع افزودنی‌ها در صنعت دام و طیور در سال ۲۰۱۲ حدود ۱۴ میلیارد دلار بوده ولی در سال ۲۰۲۰ حدود ۲۰ میلیارد دلار رسیده است. رشد سالانه کل بازار افزودنی ۴ درصد برآورد شده است (شکل ۱). سهم اسیدهای آمینه از کل بازار جهانی افزودنی خوراکی در سال ۲۰۱۲ حدود ۳۲/۵ درصد و در سال ۲۰۲۰ با رشد به حدود ۳۴/۶ درصد رسیده است. پس میانگین رشد سالانه برای بازار اسید آمینه ۴/۵ درصد بوده است (بر اساس محاسبه شاخص CAGR). بر این اساس رشد سالانه مارکت جهانی اسید آمینه به نسبت رشد کلی بازار افزودنی، بالاتر است [۵ و ۶].

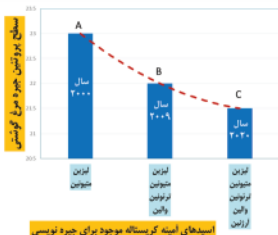
شکل ۱: بازار جهانی افزودنی خوراک دام و طیور و سهم اسیدهای آمینه

• عوامل رشد در تولید اسیدهای آمینه و مصرف آنها (۵ سال اخیر)

دو عامل مهم کمی و کیفی در رشد تولید و مصرف اسیدهای آمینه نقش داشته‌اند. عوامل کمی مثل معرفی و تولید تعداد بیشتر اسید آمینه، و عوامل کیفی مثل پیشرفت در بهبود کیفیت و کارایی تغذیه‌ای برتر اسیدهای آمینه تولیدی باعث شده‌اند که بازار اسیدهای آمینه با رشدی بیش از حد انتظار داشته باشد [۳، ۵ و ۶]. در سال‌های اخیر تولید تجاری نوع برتر متیونین

• اسیدهای آمینه ضروری موجود در بازار جهانی در تغذیه صنعتی و کاربردی دام و طیور

در حال حاضر ۷ اسیدآمینه ال-متیونین، لیزین، ترئونین، والین، آرژنین، ایزولوسین، تریپتوفان به صورت تولید تجاری در بازار جهانی موجود است که بطور گسترده در خوراک دام و طیور استفاده می‌شود. در ۲۰ سال گذشته مصرف گسترده اسیدهای آمینه از ۲ نوع (متیونین و لیزین) به ۵ نوع (متیونین، لیزین، ترئونین، والین، آرژنین) رسیده و در ادامه شاهد حضور دو اسیدآمینه ضروری دیگر (ایزولوسین و تریپتوفان) در صنعت هستیم. همزمان با تامین اسیدهای آمینه برتر و جدید در ۲۰ سال اخیر، پیشرفت زیادی در عملکرد تولیدی طیور به وجود آمده است [۶]. برای مثال در سیستم استاندارد سویه‌های تجاری مرغ گوشتی تا سال ۲۰۰۰ زمان رسیدن به وزن مطلوب ۲۲۰۰ گرم حدود ۴۲ روز بود اما در سال ۲۰۰۹ زمان رسیدن به این وزن به حدود ۳۸ روز رسیده است. امروز و در سال ۲۰۲۰ زمان رسیدن به وزن مطلوب فقط ۳۶ روز است. به همین ترتیب میزان پروتئین خام جیره‌ها (بخش گران قیمت جیره طیور) کاهش یافته است (شکل ۲).

در ۲۰ سال گذشته مصرف گسترده اسیدهای آمینه از ۲ نوع به ۵ نوع رسیده
 A تا سال ۲۰۰۰ زمان رسیدن به وزن ۲۲۰۰ گرم = ۴۲ روز.
 B تا سال ۲۰۰۹ زمان رسیدن به وزن ۲۲۰۰ گرم = ۳۸ روز
 C سال ۲۰۲۰ زمان رسیدن به وزن ۲۲۰۰ گرم = ۳۶ روز.

جیره تکمیل شده یا اسید آمینه بیشتر

جیره پرورش کوتاهتر

مصرف منابع پروتئینی (کچاله سویا) کمتر

بازدهی بالاتر اقتصادی و منابع

شکل ۲: مثالی از تعداد اسیدهای آمینه موجود برای افزودن به جیره و پیشرفت عملکرد طیور در ۲۰ سال اخیر

• ارتباط اهداف صنعت تولید طیور و فواید نسل جدید اسیدهای آمینه

سه هدف اصلی صنعت تولید طیور شامل: (۱) تولید جوجه، گوشت و تخم مرغ بیشتر، سالم‌تر، ماندگارتر، (۲) هزینه تولید کمتر، (۳) محیط پرورش و محیط زیست سالم‌تر است. برطبق این هدف‌گیری، چهار شرط لازم برای رسیدن به اهداف عالی در صنعت طیور شامل: (۱) دست‌یابی بازدهی خوراک و ضریب تبدیل بهتر، (۲) رسیدن به ایمنی بیشتر گله، (۳) تولید با کیفیت تر گوشت و تخم مرغ، (۴) ایجاد مقاومت در برابر بیماری‌ها و ناهنجاری‌ها می‌باشد [۴]. اسیدهای آمینه در ایجاد شرایط برتر بر اساس اهداف تولید نقش بزرگی دارند.

بطور خلاصه نقش اسیدهای آمینه‌ی مهم بر عملکرد طیور به صورت زیر است:

ال-متیونین: دستیابی به ضریب تبدیل بهتر، ماندگاری گوشت بیشتر، کیفیت تخم مرغ بالاتر و ایمنی عمومی بهتر [۷]

ال-لیزین: تولید گوشت سینه و تخم مرغ بیشتر، تقویت استخوان بندی، سوخت و ساز بهینه در جهت تولید بیشتر پروتئین [۴]

ال-والین: پروتئین سازی بیشتر، بازدهی رشد و تولید بالاتر، دفع نیتروژن و آمونیاک کمتر [۲]

ال-آرژنین: ایجاد ایمنی بیشتر، مقاومت برابر بیماری، پاسخ بهتر به داروها، هزینه درمان کمتر [۱]

محصولات کشاورزی به صورت عمده و تجاری تولید کرد [۳]. برای مثال حتی ال-متیونین ۱۰۰٪ خالص هم از طریق تخمیر تولید می‌شود.

در بخش تولید، سخت گیرانه‌تر شدن استانداردهای تولید اسید آمینه بخصوص اروپا کمک بزرگی به حمایت از تولیدات باکیفیت‌تر کرده است [۵]. عامل مهم دیگر در پیشرفت تولید این است که اسیدهای آمینه برتر چه از نظر کیفیت چه فواید تاثیرگذار بر تولید همواره باید به تایید مراکز علمی پژوهشی برسند تا با کارایی اثبات شده وارد بازار شوند.

بنابراین استفاده از اسیدهای آمینه باعث کوتاه‌تر شدن دوره پرورش، مصرف منابع پروتئینی بخصوص کنجاله سویای کمتر، بازدهی بالاتر اقتصادی و استفاده بهینه از منابع گردیده است.

• پیشرفت در تولید اسیدهای آمینه برتر

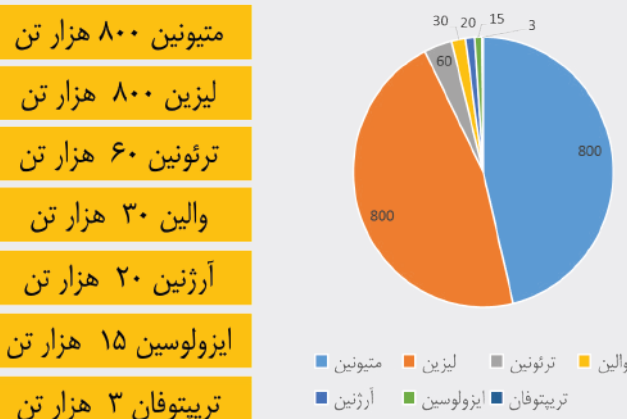
استفاده از روش‌های کارآمد تولید اسیدهای آمینه که مبتنی بر فرآیندهای زیست-تخمیر (روش پایدار و زیست دوست) هستند باعث پیشرفت در تولید اسیدهای آمینه برتر شده است. امروزه می‌توان تمام اسیدهای آمینه را از طریق تخمیر با استفاده از ارگانیسم مناسب و ضایعات

شده است. بیشترین اسید آمینه مصرفی متیونین و لیزین هستند، هم‌چنین والین و آرژنین هم بازار در حال رشد زیادی دارند و مجموع مصرف سالانه آنها به حدود ۹۰ هزار تن می‌رسد.

• بررسی مقایسه‌ای صنعت تغذیه دام و طیور جهانی با ایران از نظر اسیدهای آمینه

حجم کل بازار جهانی تولید اسیدهای آمینه در سال ۲۰۱۶ برابر ۷/۵ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۲ برابر ۱۰ میلیون تن (رشد حدود ۵ درصد سالانه). از این حجم، بیش از ۶۰٪ از اسیدهای آمینه تولیدی در صنعت دام و طیور استفاده می‌شود [۵ و ۶].

رتیب حجم مصرف اسیدهای آمینه در صنعت دام و طیور (تن)

رتیب حجم مصرف اسیدهای آمینه در صنعت دام و طیور در شکل ۳ خلاصه

شکل ۳: حجم مصرف اسیدهای آمینه ضروری در صنعت دام و طیور

• اسیدهای آمینه در جهان و ایران (فقط صنعت دام و طیور)

طیور ایران نسبت به الگوی مصرف جهان به اسیدهای آمینه با تاخیر مواجه است که بخشی از این تاخیر به دلایل پروسه‌های مربوط به تامین این کالا و هم‌چنین تاخیر در شناسایی فواید و کاربرد آنها در تغذیه می‌باشد.

اسیدهای آمینه موجود در بازار فعلی ایران شامل متیونین، لیزین، ترئونین، والین و آرژنین است.

اما در بازار جهانی دو اسید آمینه جدید دیگر (ایزولوسین-تریپتوفان) هم موجودند که رویکرد مصرف به آنها در حال گسترش می‌باشد [۶]. بخشی از تاریخچه مقایسه‌ای تامین و مصرف اسیدهای آمینه در جهان و ایران در شکل ۳ خلاصه شده است. استنباط می‌شود که صنعت دام و

تاریخچه تامین و مصرف انبوه اسیدهای آمینه در دام و طیور

ایران

۳۰ تا ۳۵ سال قبل

کمتر از ۱۵ سال

کمتر از ۲ سال

هنوز موجود نمی‌باشد

جهان

متیونین و لیزین بیش از ۵۰ سال

ترئونین ۲۰-۲۵ سال

والین و آرژنین حدود ۱۰ سال

ایزولوسین و تریپتوفان حدود ۵ سال

نتیجه: ایران نسبت به الگوی مصرف جهانی اسیدهای آمینه تاخیر دارد.

شکل ۳: خلاصه‌ای از تاریخچه تامین و مصرف اسیدهای آمینه در جهان و ایران

• ملاحظات مربوط به بازار اسید آمینه در ایران

- ارزی و بازرگانی بین‌المللی
- تاثیرپذیری قوی صنعت تغذیه دام و طیور از سیاست‌های مربوط به ثبت و تامین کالا
  - عدم ارتباط مناسب دانشگاهی-صنعتی برای استفاده از سناریوهای صحیح تغذیه پروتئین و اسید آمینه
  - عدم هم‌خوانی الگوی ثبت، سفارش و تامین در کشور در مقایسه با الگوی استاندارد کشورهای پیشرفته

عوامل تاثیرگذار و مسایل خاص مربوط به بازار اسیدهای آمینه در دام و طیور ایران که در سیاست گذاری‌ها باید مورد توجه قرار گیرد بطور خلاصه شامل موارد زیر است:

- مسایل مخصوص تامین اسیدهای آمینه از طریق واردات
- درگیری فرآیند تامین اسیدهای آمینه با موارد

جمع‌بندی

یکی از مسایل مهم، تاثیرپذیری قوی صنعت تغذیه دام و طیور از سیاست‌های مربوط به ثبت و تامین کالا و عدم ارتباط مناسب دانشگاهی- صنعتی برای استفاده از سناریوهای صحیح تغذیه پروتئین و اسیدآمینه است. تلاش در راستای تامین و کاهش پیچیدگی‌های زنجیره تامین کالا فاصله موجود بین صنعت طیور ایران و میانگین الگوی مصرف جهانی بخصوص در مورد والین و آرژنین هم‌چنین تریپتوفان و ایزولوسین بخوبی قابل جبران است. در پایان تاکید می‌شود که منظور از تامین نیاز صنعت: "تولید، واردات و یا انتقال فناوری" در زمینه بهبود الگوی مصرف اسیدهای آمینه ضروری است.

تاکنون نیازمندی و لزوم تغذیه اسیدهای آمینه ضروری در منابع علمی و فارم‌ها بخوبی اثبات شده است. فرم برتر ال-اسیدآمینه که از طریق روش‌های نوین تخمیری تولید می‌شوند در عملکرد بهتر طیور (ایمنی، رشد، بازدهی تولید) نقش مهمی دارند. در حال حاضر ۵ اسیدآمینه ال-متیونین، ال-لیزین، ال-ترئونین، ال-والین و ال-آرژنین در بازار ایران موجودند اما فضای زیادی وجود دارد تا تلاش‌های بیشتری برای تامین انواع اسیدهای آمینه در جهت تامین نیاز تولید ایران و ارتقاء صنعت انجام گیرد.

منابع

1. Aguzey, H. A., Gao, Z., Haohao, W., Guilan, C., Zhengmin, W., Junhong, C., & Li, N. Z. (2019). The role of Arginine in disease prevention, gut microbiota modulation, growth performance and the immune system of broiler chicken. *Annals of Animal Science*, 20(2), 325–341.
2. Corzo, A., Dozier III, W. A., Mejia, L., Zumwalt, C. D., Kidd, M. T., & Tillman, P. B. (2011). Nutritional feasibility of L-valine inclusion in commercial broiler diets. *Journal of Applied Poultry Research*, 20(3), 284290-.
3. D'Este, M., Alvarado-Morales, M., Angelidaki, I., 2018. Amino acids production focusing on fermentation technologies – A review. *Biotechnology Advances* 36, 1425-.
4. D'Mello, J. F. (2003). Amino acids in animal nutrition (No. Ed. 2). CABI publishing.
5. Editorial, N., 2018. Amino Acids & Intermediates Global Report: Market, Financial & Industry Data. CreateSpace Independent Publishing Platform.
6. Research and market report. 2020. Amino Acids Market: Global Industry Trends, Share, Size, Growth, Opportunity and Forecast 20172022-.
7. Shen, Y. B., Ferket, P., Park, I., Malheiros, R. D., & Kim, S. W. (2015). Effects of feed grade L-methionine on intestinal redox status, intestinal development, and growth performance of young chickens compared with conventional DL-methionine. *Journal of Animal Science*, 93(6), 29772986-.

بررسی بحران کمبود نهاده‌های دام و طیور

در سال ۱۳۹۹

سپاس: در تهیه‌ی این گزارش از راهنمایی‌ها و اطلاعات ارزشمند دوستان بزرگوارم آقایان ناصر ایمانی، دکتر حسن مهربانی یگانه، و مهندس فیروز میرباقری برخوردار بوده‌ام. از همه‌ی این دوستان سپاسگزارم.

مهندس عباسعلی اسعدیان

ژاپن، آمریکا و (تا حد کمی روسیه) که رشد تولید گوشت مرغ را داشته‌ایم، در بقیه کشورها با کاهش تولید تا ۵۰ درصد روبرو بوده‌ایم. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در ایران کاهش مصرف گوشت مرغ در چند ماهه آغازین سال ۲۵ تا ۳۰ درصد بوده است. اگر این کاهش را برای تمامی سال حدود ۳۰ درصد برای گوشت مرغ، و ۲۰ درصد برای تخم مرغ در نظر بگیریم، می‌توانیم پیش‌بینی کنیم که تولید گوشت مرغ به حدود ۱ میلیون و ۷۰۰ هزار تن، و تولید تخم مرغ به حدود ۸۰۰ هزار تن در سال خواهد رسید. انجمن تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه، بر اساس تولید جوجه یک‌روزه در ۶ ماهه اول سال، کاهش تولید و مصرف را ۱۰ درصد برآورد می‌کنند، هر چند که مصرف نهاده‌ها و افزودنی‌ها حاکی از کاهش ۳۰ درصدی است.

تعداد جوجه یک‌روزه تولید شده در سال ۱۳۹۸، نشان‌گر آن است که در این سال نزدیک به ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن گوشت مرغ در کشور تولید شده است. مقدار تولید تخم مرغ را نیز حدود ۱ میلیون تن تخمین زده‌اند. شیوع بیماری کووید ۱۹ در اواخر سال ۱۳۹۸ موجب کاهش شدید مصرف مرغ در سطح کشور شد. به علت ادامه همه‌گیری بیماری، و کاهش قدرت خرید مردم (۳۴ درصد طبق بررسی مرکز پژوهش‌های مجلس)، این کاهش مصرف در سال ۱۳۹۹ نیز ادامه یافت.

گسترش ویروس کرونا نه تنها در ایران، بلکه در سراسر جهان کاهش مصرف مرغ را به همراه داشته است. طبق گزارش سازمان غذا و کشاورزی سازمان ملل متحد، از آغاز سال ۲۰۲۰ میلادی تا کنون، به جز در چین، ویتنام، مکزیک،

اگر نیاز گاوهای شیری (نزدیک به ۱ میلیون ۳۰۰ هزار راس در گاو داری‌های صنعتی)، و آبزیان (نزدیک به ۴۲۴ هزار تن تولید سالانه) را نیز در نظر بگیریم، در سال ۱۳۹۸ به حدود ۶۳۰ هزار تن ذرت، و ۳۰۲ هزار تن کنجاله سویا در ماه نیاز داشته‌ایم (با فرض ضریب تبدیل ۲ برای مرغ‌های گوشتی، و ۲٫۸ برای مرغ‌های تخم‌گذار، و ۱۰ درصد تلفات). آمار واردات سال ۱۳۹۷ گمرکات کشور نیز در مورد کنجاله سویا و دانه سویا تا حدی این نتیجه‌گیری را تأیید می‌کند: در این سال ۱،۴۲۹،۸۸۱ تن کنجاله سویا و ۲،۵۴۸،۵۰۵ تن دانه سویا وارد کشور شده است. با فرض تبدیل ۷۵ درصد دانه به کنجاله^۱، کل عرضه کنجاله سویا به بازار ۳،۳۴۱،۲۶۰ تن بوده است که با نیاز دامپروری ایران انطباق کامل دارد (تولید ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن گوشت مرغ، و ۸۰۰ هزار تن تخم مرغ. کاهش تولید تخم مرغ به علت شیوع آنفولانزای مرغی در واحدهای مرغ تخم‌گذار بوده است). البته در این سال، طبق آمار گمرک ایران، بیش از ۹ میلیون تن ذرت دامی وارد کشور شده، که تقریباً ۱٫۵ میلیون تن بیش از نیاز بوده است. این مقدار اضافی به سال ۱۳۹۸ سر ریز شده است: در این سال نیاز صنعت دامپروری به ذرت حدود ۷ میلیون ۴۰۰ هزار تن بوده است، حال آن که تنها ۴،۳۴۳،۳۱۳ تن وارد کشور شده است.

۱. در مورد درصد تبدیل دانه به کنجاله اختلاف نظر وجود دارد. (از ۷۵ درصد تا ۸۱ درصد). با توجه به نوع و کیفیت دانه، و امکانات فنی روغن‌کشی در ایران، در این گزارش ما رقم ۷۵ درصد را در محاسبات خود در نظر گرفته‌ایم. هر چند که مبنا قراردادن ۸۰ درصد نیز تغییر چندانی در تحلیل ما نخواهد داد.

صنعت دامپروری ایران، مانند بسیاری از کشورهای، شدیداً به واردات نهاده‌ها (ذرت، کنجاله و جو)، افزودنی‌ها، داروها، و اکسن‌های دامپزشکی وابسته است. نبود هر یک از این اقلام صنعت را متاثر کرده و با بحران روبرو می‌سازد.

آمار دقیقی از مصرف نهاده‌ها در کشور وجود ندارد، و آنچه که هست تخمین و تقریب است، و نه آمار دقیق. بر اساس یافته‌های یک نمونه‌گیری، جیره‌های متداول (میانگین) در واحدهای مرغداری در ایران به شرح جدول شماره ۱ است:

اجزاء خوراک	مرغ گوشتی %	مرغ تخمگذار %	مرغ مادر و اجداد %
ذرت	62.33	57.27	58.96
کنجاله سویا	29.93	27.28	21.86
روغن گیاهی	1.27	1.09	0.46
متیونین	0.21	0.12	0.11
فسفات (DCP)	1.20	1.35	1.23
کربنات کلسیم	1.05	8.29	7.66
نمک	0.18	0.29	0.26
بیکربنات سدیم	0.11	0.07	0.09
پرمیکس	0.51	0.50	0.48
لپژین	0.15	0.08	0.05
ترئونین	0.03	0.00	0.02
کولین کلراید	0.07	0.05	0.09
سایر	2.96	3.59	8.72
جمع	100.00	100.00	100.00

جدول ۱: جیره‌های متداول مرغداری‌ها در ایران

که نیاز نزدیک به ۳۲۰ هزار تن کنجاله مورد مصرف در دامپروری‌ها را تامین می‌کند.

با این پیش فرض‌ها، نیاز کشور به ذرت و کنجاله سویا را در سال جاری میتوان محاسبه کرد:

البته باید توجه داشت که تولید ذرت دانه‌ای در کشور هم حدود ۹۵۰ هزار تن است (آمارنامه کشاورزی، سال زراعی ۱۳۹۷-۱۳۹۶) که عمدتاً به مصارف غذایی و صنعتی می‌رسد. در سال زراعی ۹۷-۱۳۹۶ هم حدوداً ۴۲۵ هزار تن دانه‌های روغنی (عمدتاً کلزا)، در کشور تولید شده است،

نیاز ماهانه (تن)	جمع مصرف سالانه (تن)	خوراک آبزیان (تن)	خوراک گاوهای شیری (تن)	خوراک طیور (تن)	نهاده
492,087	5,905,044	79,815	1,271,743	4,553,486	ذرت
236,833	2,842,000	88,785	600,577	2,152,637	کنجاله سویا

جدول ۲: نیاز سالانه و ماهانه نهاده‌ها در سال ۱۳۹۹

وضعیت تامین نهاده‌ها در آغار شهریور ۱۳۹۹ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به شرح جدول شماره ۳ است.

نهاده	ثبت سفارش (تن)		تخصیص ارز (تن)		تامین ارز (تن)		کلای ترخیص شده (تن)	
	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸
ذرت	1,299,600	1,744,200	1,037,400	856,140	849,300	883,500	3,618,827	22.51
دانه های روغنی	1,894,680	596,022	834,033	512,990	448,109	627,497	1,204,351	(29.18)
کنجاله سویا	673,740	914,280	362,520	450,300	212,040	261,060	992,070	(62.58)
جو	144,780	1,102,380	104,670	378,480	87,976	343,140	1,165,988	(23.21)

جدول ۳: ثبت سفارش، تخصیص و تامین ارز و ترخیص نهاده‌ها تا تاریخ ۵ شهریور ۱۳۹۹ و مدت مشابه در سال ۱۳۹۸

توضیح: مراحل ثبت سفارش، تخصیص و تامین ارز، و ترخیص کالا ممکن است در ۲ سال متوالی انجام شود.

۱۳۹۸، تا تاریخ ۵ شهریور، جمعاً ۱,۲۰۴,۳۵۱ تن دانه روغنی وارد کشور شد (معادل ۹۰۳,۲۶۳ تن کنجاله) جمع کنجاله ترخیصی و کنجاله حاصل از دانه‌های روغنی به راحتی نزدیک ۷ ماه کشور را تامین می‌کرد (ماهانه نزدیک به ۳۰۰ هزار تن). مقدار دانه‌های روغنی ترخیصی در همین مدت در سال ۱۳۹۹، ۲۹ درصد کمتر از سال ۱۳۹۸ بوده است؛ یعنی تنها حدود ۸۵۳,۰۰۰ تن، که معادل است با نزدیک به ۶۴۰,۰۰۰ تن کنجاله. جمع کنجاله ترخیصی و کنجاله

همان گونه که در جدول فوق مشاهده می‌شود، به جز ذرت، در بقیه نهاده‌ها، و بخصوص در کنجاله سویا، با کاهش شدید واردات روبرو بوده‌ایم. کاهش ۶۳ درصدی واردات کنجاله سویا موجب کمبود شدید این نهاده و افزایش چشم‌گیر قیمت آن در بازار شد. برای محاسبه موجودی کنجاله سویا در آن تاریخ، واردات دانه‌های روغنی را نیز در نظر می‌گیریم (با فرض این که ۷۵ درصد واردات این دانه‌ها به کنجاله تبدیل شود): در سال

• این ناهماهنگی را چگونه می‌توان توضیح داد؟

به عقیده دست اندرکاران صنعت، این ناهماهنگی از تخصیص دیر هنگام ارز به کنجاله سویا و دانه‌های روغنی ناشی می‌شود. از اواخر سال ۱۳۹۸، ثبت سفارش و تامین ارز برای کنجاله سویا (با تصور کافی بودن موجودی) متوقف شد. این توقف تا بخش عمده نیمه اول سال ۱۳۹۹ نیز ادامه یافت. این به معنی عدم پیش‌بینی و برنامه‌ریزی آینده‌نگر توسط مسئولین است. با بالا رفتن قیمت کنجاله سویا در بازار بود که مسئولین تازه متوجه وخامت اوضاع شدند، و در صدد جبران مافات برآمدند. جدول شماره ۴ آمار مشابه در ۱۲ مهر ۱۳۹۹ را نشان می‌دهد.

حاصل از دانه‌های روغنی در سال ۱۳۹۹ تا تاریخ ۵ شهریور حدود ۱ میلیون تن است که تنها کفاف کمتر از ۵ ماه را می‌داد. پس بسیار طبیعی بود که در شهریور ماه با کمبود شدید کنجاله سویا روبرو شویم. پی‌آمد طبیعی آن کاهش عرضه و افزایش قیمت در بازار بود. البته مبلغ ارز تخصیصی به دانه‌های روغنی و کنجاله سویا تا شهریور ۱۳۹۹ نسبت به مدت مشابه در سال قبل ۲۴ درصد افزایش داشت، ولی ارز تامین شده ۲۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد. این در حالی است که میزان ارز تامین شده برای ذرت فقط ۴ درصد کاهش داشته است.

نهاده	ثبت سفارش (تن)		تخصیص ارز (تن)		تامین ارز (تن)		کلای ترخیص شده (تن)	
	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸
ذرت	۱,۵۷۳,۲۰۰	۲,۰۰۶,۴۰۰	(۲۱.۵۹)	۱,۳۲۲,۴۰۰	۱,۱۲۰,۶۲۰	۱۸.۰۱	۴,۳۴۶,۳۱۳	۱۹.۶۹
دانه‌های روغنی	۱,۹۴۰,۲۸۰	۷۱۸,۵۵۱	۱۷۰.۰۳	۷۲۶,۲۶۵	۵۸۳,۶۹۱	۶.۶۹	۱,۵۴۱,۸۹۷	(۳۵.۱۹)
کنجاله سویا	۱,۰۳۱,۷۰۰	۹۰۵,۱۶۰	۱۳.۹۸	۴۹۱,۳۴۰	۴۳۸,۹۰۰	(۵.۶۹)	۱,۰۶۲,۴۷۹	(۴۷.۶۴)
جو	۱۵۷,۳۲۰	۱,۳۵۶,۶۰۰	(۸۸.۴۰)	۲۰۸,۶۲۰	۴۴۰,۰۴۰	(۵۰.۷۸)	۱,۴۷۹,۱۹۹	(۲۷.۷۵)

جدول ۴: ثبت سفارش، تخصیص و تامین ارز و ترخیص نهاده‌ها تا تاریخ ۱۲ مهر ماه ۱۳۹۹ و مدت مشابه در سال ۱۳۹۹

ولی در تمامی این مدت، در حالی که تولیدکنندگان از کمبود نهاده‌ها در رنج هستند، مقادیر قابل توجهی کالا در گمرکات به علل مختلف، و عمدتاً ناهماهنگی بین ارگان‌های مختلف و عدم درک شرایط خاص مملکت، ترخیص نمی‌شوند و در زمره کالاهای رسوبی قرار می‌گیرند.

می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که در ۱۶ روز آغاز سال کسی را دغدغه کمبود نبود. میزان ثبت سفارش وارد کنندگان برای کنجاله سویا و دانه‌های روغنی (با فرض ۷۵ درصد کنجاله حاصله) در تاریخ ۵ شهریور ۵۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد که بیانگر تمایل وارد کنندگان به تامین این نهاده است.

می‌بینیم که ظرف ۴۳ روز مبلغ تخصیص ارز برای کنجاله سویا ۳۵٫۵ درصد، و مبلغ تامین ارز برای این کالا ۱۰۷ درصد افزایش پیدا می‌کند. به نظر می‌رسد مشکل نه کمبود ارز، بلکه بی‌برنامگی مسئولین در تامین این نهاده بوده است. هنگامی که ۵۲ درصد ارز برای واردات کنجاله سویا در ظرف ۴۳ روز تامین می‌شود، تنها

تاریخ / نهاده	12/6/1399	11/7/1399	4/8/1399	15/10/1399
ذرت	1,018,024	1,287,675	1,551,186	1,943,022
دانه روغنی	114,711	201,750	244,775	326,560
کنجاله سویا	181,786	198,132	376,725	337,387
جمع	1,314,521	1,687,557	2,172,686	2,606,969

جدول ۵: مقدار کالای رسوبی در گمرکات کشور در تاریخ‌های مختلف

فعالیت را برای بسیاری از آنان دشوار ساخته است.

۴. کمبود کنجاله سویا موجب شده است که گاوداران به ناچار از کود اوره (یا نوع ایرانی اوره آهسته رهش) استفاده کنند. این اوره هیچ‌گونه ارزش غذایی نداشته و صرفاً به دلیل سطح بالای نیتروژن (جهت تامین مقداری پروتئین در شکمبه گاو) استفاده می‌شود. افزایش آمار کیست‌های تخمدانی، عدم باروری، سقط جنین، مشکلات گوارشی، و افت تولید شیر و کیفیت آن از عوارض استفاده از کود اوره در جیره گاوهای شیری است. کمبود کنجاله سویا و جو باعث شده است که مصرف کنسانتره گاوهای پرشیر از ۱۸ - ۱۶ کیلو به ۱۴ - ۱۲ کیلو برسد، که پی‌آمد آن کاهش ۳۰ درصدی تولید شیر گاو‌داری‌ها، غیر اقتصادی شدن تولید شیر و در نهایت حذف گاوها خواهد بود. زبانی که جبران آن به حداقل ۵ سال زمان نیاز خواهد داشت.

کنونی ضربات سنگینی به کل صنعت دامپروری ایران وارد کرده است، و موجب خسارات و زیان‌های سنگین به تولیدکنندگان شده است، و خواهد شد:

۱. بسیاری از مرغداران گوشتی با نگرانی از نبود و یا گرانی دان از جوجه ریزی جدید خودداری می‌کنند. این امر سبب کاهش عرضه گوشت مرغ، و افزایش قیمت آن می‌شود.

۲. افزایش چشم‌گیر قیمت کنجاله سویا در بازار باعث افزایش شدید قیمت دان، و در نتیجه افزایش هزینه تمام شده مرغ و تخم مرغ شده است. سیاست‌های کنترل قیمت توسط دولت، به شکلی که قیمت‌های مصوب پائین‌تر از هزینه تمام شده است، بسیاری از مرغداران را از ادامه فعالیت منصرف کرده است.

۳. کمبود نهاده‌ها زیان‌های کلانی به مرغداران گوشتی، تخم‌گذار و مادر وارد کرده است، و ادامه

حدود ۱ میلیون ۱۰۰ هزار تن گوشت آماده مصرف، به بیش از ۹۰۰ هزار تن کنجاله سویا، و ۱ میلیون ۹۰۰ هزار تن ذرت نیاز است. اگر نیاز مرغ‌های تخم‌گذار و واحدهای پرورش دام و آبزیان را هم در این ۵ ماه در نظر بگیریم، به حدود ۳ میلیون تن ذرت و ۱٫۵ میلیون تن کنجاله سویا نیازمند خواهیم بود. امید است این بار برنامه‌ریزی دقیق‌تری انجام گیرد.

خوشبختانه در حال حاضر کمبود کنجاله سویا تا حدی بر طرف شده است. ولی اگر پیش بینی‌های لازم انجام نگیرد، بار دیگر با بحرانی به مراتب شدیدتر روبرو خواهیم شد. طبق برآورد انجمن تولیدکنندگان جوجه یک‌روزه، از بهمن ماه تا پایان خرداد ۱۴۰۰ جمعاً بیش از ۵۹۲ میلیون جوجه یک‌روزه به بازار عرضه خواهد شد. برای پرورش این تعداد جوجه یک‌روزه و تولید

تعداد جوجه یک‌روزه تولید شده	ماه
127 / 369 / 728	بهمن 1399
124 / 332 / 043	اسفند 1399
124 / 511 / 440	فروردین 1400
107 / 973 / 268	اردیبهشت 1400
107 / 890 / 692	خرداد 1400
592 / 077 / 171	جمع

نتیجه: زیان‌های میان مدت و دراز مدت کمبود نهاده‌ها، داروها، واکسن‌ها و افزودنی‌های دام، طیور و آبزیان بسیار بیش از پی‌آمدهای کوتاه مدت آن (کمبود و گران شدن ارزان‌ترین منابع پروتئین در دسترس مردم) است؛ چه در سطح منافع ملی، چه در سطح دست‌اندرکاران صنعت، و چه در سطح مردم کشور. نداشتن برنامه دور اندیشانه نتایج زیان‌باری در برخواهد داشت که جبران آنها سال‌ها به درازا خواهد کشید.

رویکردهای مهم

تغذیه ای و سلامت گوشت

طیور و فرآورده های گوشتی

تقاضا برای محصولات گوشتی که دارای خواص تقویت کننده سلامتی هستند به طور فزاینده ای افزایش یافته است. از نقطه نظر تغذیه ای، گوشت طیور نیاز ما را برای تامین پروتئین با کیفیتی که حاوی چربی کم که از نظر اسیدهای

چرب غیر اشباع غنی می باشد و از سطح پائینی از سدیم و کلسترول برخوردار است، تامین می کند. گوشت طیور به عنوان منبعی از مواد زیستی با تأثیرات مطلوب بر سلامت انسان می باشد که از آن جمله می توان به اسید لینولئیک مزدوج (CLA)، ویتامین ها، آنتی اکسیدان ها و نسبت بسیار مناسب و متعادل اسیدهای چرب غیر اشباع ۶ به ۳ دانست. گوشت پرندگان یک منبع غنی از پروتئین است (۱۸-۲۵٪) که از نظر تناسب آمیتواسیدها بسیار متعادل است. ارزش غذایی پروتئین طیور بالاست (۸۰-۸۴٪).

دکتر سودابه پرهیزکار

عضلات سینه ای دارد به طوری که میزان کلسترول در گوشت سینه بوقلمون تقریباً ۴۹ میلی گرم در ۱۰۰ گرم گوشت می باشد. گوشت طیور منبع مهم ویتامین های گروه B به ویژه تیامین (B1)، ریبوفلاوین (B2)، نیاسین (B3)، پیریدوکسین (B6)، کوبالامین (B12)، و ویتامین های محلول در چربی مانند E، D، A و کاروتن است. برای مصرف کنندگان، گوشت طیور و مشتقات فرآوری شده از آن، منابع مهم مواد معدنی، به ویژه آهن و روی و همچنین پتاسیم، فسفر، سدیم، منیزیم، کلسیم و مس هستند.

پروتئین گوشت طیور قابلیت هضم بالایی دارد و تقریباً به میزان ۹۷٪ می رسد. گوشت پرندگان جوان در مقایسه با گوشت حیوانات مسن تر، کلاژن و الاستین کمتری دارد به طوری که میزان کلاژن و الاستین در گوشت پرندگان جوان حدود ۱ تا ۶ درصد و در پرندگان مسن تر حدود ۲۰ درصد است. چربی موجود در گوشت طیور اساساً مخلوطی از تری اسیل گلیسرول ها، فسفولیپیدها و کلسترول است. محتوای کلسترول در گوشت طیور متفاوت است و به گونه حیوان، نوع ماهیچه و محتوای پوست آن ها بستگی دارد. بوقلمون کمترین میزان کلسترول را در

• رویکردهای قانونی برای انواع خوراکی‌های قابل استفاده

غذایی به ویژه در انتشار اطلاعات مربوط به خواص دارویی و تغذیه‌ای محصولات طبیعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

توصیه‌های فوق را می‌توان در بخشنامه مربوط به بیانیه‌های مربوط به تغذیه و بهداشت مواد غذایی یافت (مقررات EC شماره ۱۹۲۴/۲۰۰۶). تصمیم در مورد مجوز ادعاهای بهداشتی توسط کمیسیون اروپا به دنبال نظرات مقدماتی از سوی سازمان ایمنی غذایی اروپا اتخاذ می‌شود. درج برچسب بر روی مواد خوراکی به خصوص در مورد مواد افزودنی و مکمل یکی از ویژگی‌های استاندارد عمومی Codex از ابتدا بوده است.

اقدام هماهنگ کمیسیون اروپا در زمینه علوم غذایی کاربردی، هماهنگ شده توسط انستیتوی بین‌المللی علوم زندگی، غذای قابل کاربرد را به عنوان محصولات غذایی تعریف کرد که دارای اثرات تغذیه‌ای مفیدی بر روی انسان می‌باشد، یا شرایط عمومی و جسمی را بهبود می‌بخشد و یا خطر بیماری را کاهش می‌دهد.

انواع غذاها بر اساس عملکردشان، در اتحادیه اروپا به طور جداگانه طبقه‌بندی نمی‌شود. اگر ایمنی این محصولات به اثبات برسد ارائه آنها به بازار مصرف امکان پذیر می‌شود. ژاپن تنها کشور جهان است که قانونی راجع به غذاهای کاربردی تصویب کرده است؛ این قانون تحت عنوان قانون "بهبود تغذیه" در سال ۱۹۹۱ با هدف تامین سلامت مصرف کننده تصویب شد. تولیدکنندگانی که مایل به دریافت مجوز برای تولید و معرفی چنین مواد غذایی در بازار هستند، در وزارت بهداشت ژاپن دارای یک کارنامه ویژه هستند که حاوی نتایج آزمایشات پزشکی و داده‌های علمی تأیید کننده مزیت این محصولات بر سلامت انسان است. محصولات تأیید شده با مهر وزارت بهداشت و رفاه ژاپن (MHW) برچسب گذاری شده‌اند. در ایالات متحده آمریکا، محصولاتی که دارای اثرات مثبت بر سلامت انسان هستند، به صورت تجاری در دسترس می‌باشند ولی تعریف قانونی از غذای قابل استفاده وجود ندارد. با این وجود، دو قانون با هدف طبقه‌بندی مواد غذایی قابل استفاده در آمریکا وجود دارد. یکی از این موارد، قانون برچسب گذاری و آموزش است که در سال ۱۹۹۰ تصویب شده است. قانون دوم مربوط به غنی سازی مواد غذایی و آموزش بهداشت است که در سال ۱۹۹۴ تصویب شده است. مسئله برچسب گذاری مواد

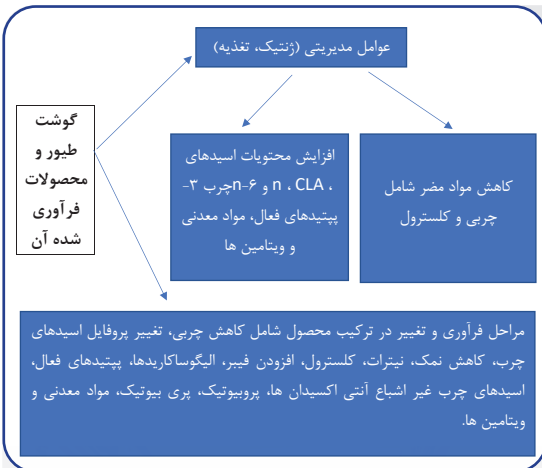
می‌شوند (محصولات ناشی از اکسیداسیون چربی‌ها، ترکیبات هیدروکربنی، نیتروز آمین‌ها...). مصرف زیاد این ترکیبات ممکن است باعث پیشرفت برخی بیماری‌ها شود. به همین دلیل، تلاش زیادی برای از بین بردن یا محدود کردن قابل توجه اثرات سوء مصرف این مواد در حال انجام است. هدف از این کار این است که اطمینان حاصل شود که این مواد خوراکی ایمن هستند. برای اصلاح ترکیبات گوشت طیور و فرآورده‌های فرآوری شده آن می‌توان از چندین روش استفاده کرد.

برای تولید مواد غذایی با کیفیت از گوشت طیور، لازم است که اثرات مثبت و منفی آن بر سلامت مصرف‌کننده مشخص شود. لازم به تأکید است که گوشت مرغ و فرآورده‌های فرآوری شده از آن ممکن است حاوی ترکیبات دیگری باشند که برای سلامتی انسان مفید نیستند. این ترکیبات شامل موادی است که به طور طبیعی در گوشت یافت می‌شود، مانند چربی، کلسترول، باقی مانده‌های آنتی‌بیوتیکی، ترکیبات اضافه شده در طی فرآیند فرآوری (نمک، نیترات‌ها، فسفات‌ها) و ترکیباتی که در طی فرآوری تشکیل

روش‌های افزایش ارزش غذایی گوشت طیور و فرآورده‌های فرآوری شده

ارزش غذایی و فاکتورهای موثر بر سلامت گوشت طیور، از طریق راه کارهای تغذیه‌ای، دارویی و ژنتیکی امکان پذیر است. روش‌های ژنتیکی جزو دشوارترین روش‌هاست و ممکن است بیشترین بحث‌ها را ایجاد کند. تغییر این ویژگی‌ها در گوشت، به لطف افزودن عناصر زیستی در خوراک، یک روش ساده‌تر و معمولاً رایج‌تر از رویکرد ژنتیکی است. این راه کار می‌تواند ارزش غذایی گوشت را از نظر کاهش چربی و کلسترول و افزایش اسیدهای چرب اشباع نشده و ایجاد نسبت متناسب اسیدهای چرب n-3 و n-6 بهبود ببخشد.

مقالات مربوط به تغییرات کلسترول در ماهیچه، به دلیل تأثیر عوامل کاهش دهنده کلسترول، به ویژه در مرغ، محدود است.

مطالعات نشان می‌دهد که اسیدهای چرب n-3 (ایکوزاپنتانوئیک اسید و دکوزاهگزانوئیک اسید) که در روغن ماهی وجود دارد موجب کاهش تری‌گلیسرید، کاهش خطر مرگ، کاهش سکتة قلبی و سکتة مغزی در افراد مصرف‌کننده می‌شود. در مورد CLA علاوه بر خواص ضد سرطان، دارای خواص آنتی‌اکسیدان و افزایش‌دهنده سیستم ایمنی بدن هستند و نقش ویژه‌ای را در کنترل دیابت و چاقی دارد. برای این‌که گوشت طیور غنی از CLA باشد، باید در جیره غذایی طیور از روغن‌هایی همانند کتان، آفتابگردان، ذرت و کلزا استفاده کرد. تصور بر این است که طیور از لحاظ فیزیولوژیکی ظرفیت ذخیره عضلانی این اسیدهای چرب را در عضله دارند. با افزودن ۴٪ CLA به خوراک، مقدار آن در گوشت ۴۰ برابر می‌شود. محتوای اسیدهای چرب n-3 در گوشت طیور وابسته به ترکیب اسیدهای چرب خوراک می‌باشد. میزان اسیدهای چرب n-3 موجود در ماهیچه سینه مرغ‌های گوشتی تغذیه شده با روغن کتان بین ۱۵ تا ۲۰ برابر بیشتر از جوجه‌های گوشتی تغذیه شده با سایر منابع چربی است. در ۱۰۰ گرم عضله سینه جوجه‌های تغذیه شده با روغن کتان، ۲۵۰ میلی‌گرم اسیدهای چرب n-3 مشاهده شده است و این در حالی است که نسبت n-3 به n-6: ۱:۱۳ می‌باشد. به منظور محافظت از چربی‌های افزودنی به جیره غذایی طیور در برابر اکسیداسیون و تأمین طعم مطلوب گوشت، مصرف آنتی‌اکسیدان مانند ویتامین C یا E، سلنیوم و β -کاروتن توصیه می‌شود.

تحقیقات مختلف نشان داد که سیر و مس می‌توانند متابولیسم لیپیدها و کلسترول را تغییر دهند، اگرچه هر دو عامل با مکانیسم مشابهی کار نمی‌کنند. تغذیه طیور با جیره حاوی سیر یا مس در رژیم غذایی به مدت ۲۱ روز، باعث کاهش کلسترول گوشت می‌شود بدون آن‌که بر روی بازده رشد جوجه‌های گوشتی تأثیر منفی بگذارد.

طبق اظهارات مشترک WHO و FAO، نسبت توصیه شده اسیدهای چرب اشباع نشده چندانگانه (PUFA) و اسیدهای چرب اشباع (SFA) در رژیم‌های غذایی باید بین ۰٫۴ تا ۱٫۰ باشد در حالی که نسبت n-6 به n-3 باید بین ۱ و ۴ باشد. چربی طیور حاوی ۲۵-۳۰٪ اسیدهای چرب اشباع و مقدار قابل مقایسه‌ای از اسیدهای چرب اشباع نشده و همچنین حدود ۴۰٪ اسیدهای چرب اشباع نشده تک باند است. با این حال، ترکیب اسیدهای چرب گوشت طیور به ترکیب چربی رژیم غذایی آنها بستگی دارد.

افزودن چربی به جیره غذایی طیور از منابع گیاهی حاوی اسید اولئیک به رژیم غذایی جوجه‌های گوشتی تأثیر مثبتی بر رشد و نمو آنها و افزایش وزن بدن آنها و همچنین افزایش این اسید چرب در چربی‌های بدن طیور دارد.

(بتا آلانیل - ال هیستیدین) و مشتقات طبیعی آن از فاکتورهای مهم سلامت گوشت مرغ است. این ترکیب یک نوع آنتی اکسیدان و یک نوع ترکیب ضد قند خون است که تعادل اسید و باز را در ماهیچه‌ها حفظ می‌کند. گوشت بوقلمون غنی‌ترین منبع دی‌پپتیدهای حاوی هیستیدین فعال است (کارنوزین ۱٫۶۲ میلی گرم در گرم و انسیرین ۳٫۶۰ میلی گرم در گرم). گوشت طیور با کیفیت پایین، به عنوان مثال ماهیچه سینه مرغ یا گوشت طیور که با روش مکانیکی استخوان زدایی شده باشد، حاوی نیمی

(متیونین) زیست‌فراهمی خوبی به آن می‌بخشد. یک رژیم غذایی حاوی ۱۰۰ گرم گوشت مرغ تقریباً ۱۳ میکروگرم سلنیوم را تامین می‌نماید، یعنی حدود ۲۵٪ میزان مجاز روزانه برای انسان از این طریق تامین می‌شود. با تامین مقدار روزانه ۵۵-۷۰ گرم سلنیوم، فعالیت آنزیم‌های حاوی سلنیوم در بدن انسان تضمین می‌شود. گوشت حاوی مواد فعال زیستی مانند کارنوزین، انسیرین یا تورین است که اهمیت آن در فیزیولوژی انسان به تازگی شناخته شده است. کارنوزین

جیره غذایی طیور می‌تواند به گونه‌ای تنظیم شود که حاوی مقادیر بیشتری مواد معدنی و عناصر کمیاب باشد. مقدار سلنیوم در بافت‌های بدن کم است در حالی که وقتی سلنیوم به مقدار ۰٫۴-۰٫۸ میلی گرم / کیلوگرم خوراک استفاده می‌شود، مقدار این عنصر در بافت ماهیچه طیور افزایش می‌یابد. در گوشت، سلنیوم به همراه آمینو اسیدهایی از قبیل متیونین یافت می‌شود و موجب افزایش قابلیت دسترسی آن می‌شود. جیره غذایی حاوی ۱۰۰ آمینو اسید

مشاهده شده در انسان را ۶ با گرم در هر فرد در روز تخمین زد (۱۰۰ میلی گرم در کیلوگرم وزن بدن در روز). مصرف مواد غذایی و نوشیدنی‌های انرژی زا در مجموع حدود یک سوم این مقدار را تامین می‌کند. استفاده از افزودنی تائورین برای همه گونه‌های حیوانی نباید نگرانی‌هایی را برای ایمنی مصرف کننده ایجاد کند.

می‌شود و می‌تواند بر روی سطح دی‌پپتیدهای ماهیچه طیور اثر مثبت بگذارد. تائورین در تعدادی از فرایندهای فیزیولوژیکی از جمله ترکیب اسید صفراوی، تنظیم اسمزی، تحریک‌پذیری سلول‌های عصبی، واکنش‌های التهابی و متابولیسم گلوکز نقش دارد. کارگروه مواد افزودنی و محصولات دامی، میزان ایمنی

از دی‌پپتیدهای هیستیدین است. عضلات بال بوقلمون به عنوان منبع کارنوزین و انسیرین می‌باشد. بر اساس مطالعات مختلف، عضله سینه بوقلمون حاوی کارنوزین به میزان شش برابر بیشتر از انسیرین است. نتایج چندین کار تحقیقاتی نشان می‌دهد که افزودن کارنوزین در خوراک، موجب بهبود کیفیت گوشت طیور

مانند گل رزماری، پونه کوهی و مریم گلی.

یکی دیگر از روندهای مهم در تولید مواد غذایی حمایت کننده از سلامت، تلاش برای کاهش مصرف نمک و همچنین نیترات‌ها و یا نیتريت‌های مورد استفاده در محصولات گوشتی برای حفظ رنگ است. گوشت خام حاوی مقدار نسبتاً کمی سدیم (۵۰-۹۰ میلی‌گرم در ۱۰۰ گرم) است. در حالی که افزودن کلرید سدیم، که حدود ۴۰٪ سدیم دارد، محتوای سدیم گوشت و فرآورده‌های گوشتی را به طور قابل توجهی در حین فرآوری افزایش می‌دهد. در نتیجه محتوای نمک بسته به روش فرآوری حرارتی و نوع محصول ممکن است در محصول نهایی از ۲٪ به ۴/۵٪ برسد. کلرید سدیم را می‌توان با نمک‌های پتاسیم یا منیزیم جایگزین کرد، بدون اینکه کیفیت محصول از جمله ویژگی‌های کیفی محصول کاهش یابد.

• تغییر در ترکیب محصول نهایی

غنی‌کردن غذا با اسیدهای چرب غیر اشباع، توام با مصرف آنتی‌اکسیدان است. اکسیداسیون چربی‌های موجود در گوشت طیور، موجب کاهش ارزش غذایی آن می‌شود. مصرف ویتامین E به طور موثری از تغییرات نامطلوب طعم، عطر و رنگ گوشت و فرآورده‌های فرآوری شده آن جلوگیری می‌کند (۰٫۳۵-۰٫۳۵ میلی‌گرم در ۱۰۰ گرم بر اساس آلفا توکوفرول). لیکوپن یا لوتئین فرایندهای اکسیداسیون چربی را کاهش می‌دهد و در عین حال، دارای خواص تقویت کننده سلامتی است. به عنوان مثال چنانچه محصولات گوشتی را با لوتئین و زیزانتین غنی کنیم، خطر تخریب ماکولا چشم انسان که ناشی از افزایش سن است کاهش می‌یابد. سایر آنتی‌اکسیدان‌های طبیعی عبارتند از آسکوربیک اسید، ادویه‌ها و عصاره ادویه جات

آنزیم ترانس گلوتامیناز از ۰،۰۵ تا ۰،۳ درصد، می‌تواند برای اطمینان از بهبود کیفیت محصولات استفاده شود. این امر موجب کاهش مصرف کلرید سدیم یا فسفات در تولید فرآورده‌های گوشتی فرآوری شده می‌شود. اثرات سودمند استفاده از این آنزیم در تولید ناگت مرغ، کباب بوقلمون و سایر محصولات تولید شده از گوشت مرغ دیده می‌شود.

یک مشکل مهم که باید توسط متخصصان تغذیه و تکنسین‌های صنایع غذایی حل شود، مربوط به کاهش نیترات در فرآورده‌های گوشتی است. گوشت مرغ پخته شده، به دلیل محتوای کم چربی، از نظر محتوای ترکیبات نیتروزی مشکل جدی برای سلامتی ایجاد نمی‌کنند. در حالی که محتوای نیتروزوآمین در سوسیس فرانکفورتر، ممکن است با مقدار نیترات سدیم مورد استفاده در فرآیند پخت افزایش یابد. به منظور جلوگیری از افزودن مستقیم نیترات به گوشت، سعی شده است از مواد طبیعی افزودنی با مقادیر زیاد نیترات استفاده شود. این روش در تولید سوسیس به اصطلاح ارگانیک آزمایش شده است. موادی که ممکن است در تولید چنین سوسیس و کالباسی استفاده شود عبارتند از شکر نیشکر تصفیه نشده، طعم دهنده‌های غذایی و ادویه جات و همچنین کرفس، هویج، چغندر قند و اسفناج است. با این حال لازم است تاکید شود که این محصول هنوز به نیترات از منشا دیگری نیاز دارد.

فرآوری برخی از افزودنی‌های غذایی، منجر به قابلیت کاربرد آنها در پخت گوشت طیور می‌شود. لاکتات به طور موثری از رشد میکروارگانیسم‌های مواد غذایی و همچنین عوامل بیماری‌زا از جمله کلاستریدیوم بوتولینوم جلوگیری می‌کند.

نمک‌های اسید لاکتیک باعث تثبیت pH محصول می‌شود، دارای اثر آنتی‌اکسیدانی بوده و بهبود طعم و ثبات رنگ و رایحه محصول را موجب می‌شود. دلیل مهم استفاده از لاکتات سدیم به محصولات گوشتی شامل بهبود تردی و لطافت آن و افزایش ظرفیت نگهداری آب در محصول است.

نتیجه گیری: گوشت مرغ از نظر ارزش غذایی و محتوای طبیعی، نقش مهمی در سلامت و تغذیه انسان دارد. تصور بر این است که غنی سازی گوشت طیور در آینده نزدیک اهمیت پیدا می‌کند. استفاده از ترکیباتی که خواص پری بیوتیکی دارند، استفاده از کربوهیدرات‌های اصلاح شده و استفاده از پپتیدهای زیستی نقش مهمی در غنی سازی تولیدات طیوری دارند. محصولات جدید گوشت طیور نه تنها باید دارای ارزش غذایی بالا باشند، بلکه باید سالم، خوش طعم و مناسب برای مصرف کننده باشند.

دکتر ولی الله فریادرس

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی
وزارت جهاد کشاورزی

دکتر مهرداد جمال ارونقی

معاون فنی و امور گمرکی گمرک

دکتر سید بهمن نقیبی

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی
کشور

دکتر ناصر نبی پور

سخنگوی اتحادیه سراسری مرغداران میهن

مصاحبه مدیران

دکتر ولی الله فریادرس

**مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای
بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی؛**

افزایش قیمت داروها و محصولات دامی بعد از تغییر نرخ ارز منطقی است

کمیودی در حوضه نامه نداشتیم

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه افزایش قیمت داروها، مواد افزودنی و مکمل های دامی با توجه به تغییر نرخ ارز از ترجیحی به نیمایی، امری کاملاً منطقی بوده است، گفت: تلاش کردیم بحث تامین را به درستی انجام دهیم، تا تولیدکننده در کنار گرانی با کمبود نیز مواجه نباشد.

دامپرووری، درباره اینکه انجمن مذکور طی سال جاری در حوزه تخصیص و تامین ارز و واردات کالا به کشور با مشکلات عدیده ای مواجه بوده، وزارت جهاد کشاورزی چه اقداماتی در راستای تسهیل این واردات انجام داده است، اظهار داشت: نهاده های دام که یکی از اقلام آن داروهای دامی و مواد اولیه است، طی مصوبه ای که ۲۰ فروردین ۱۳۹۹ ابلاغ شد، از گروه کالاهای یک به دو منتقل شدند و مشمول ارز نیمایی شدند.

کرد. با این حال وزارت جهاد کشاورزی به عنوان متولی این بخش عنوان می کند که این وزارتخانه تمام تلاش خود را برای تامین و تخصیص به موقع ارز این محصولات به کار گرفته و در حال حاضر هیچ مشکلی در این زمینه وجود ندارد. در همین زمینه آقای دکتر ولی الله فریادرس، مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده های دامپزشکی و

به گزارش خبرنگار فصلنامه فرآورده های دامپزشکی و دامپرووری، نقش داروها و مکمل های دامی در صنعت پروتئین کشور را نمی توان نادیده گرفت. طی سال جاری تغییر گروه کالایی این محصولات از گروه یک به دو و اختلالاتی که در تامین و تخصیص ارز آنها به وجود آمد، نگرانی های زیادی را در حوزه واردات این محصولات به کشور و تامین سلامت و بهداشت جامعه دامی ایجاد

دولت مصوبه‌ای تصویب شد که براساس آن کارگروه نظارت ارزی ایجاد شد، اما متأسفانه وزارت جهاد کشاورزی عضو این کارگروه نبود و نمی‌توانست مشکلات مربوط به تأمین ارز نهاده‌های دام را پیگیری کند، که خوشبختانه بعد از پیگیری‌های فراوان، وزارت جهاد کشاورزی عضو این کارگروه شد و مسائل ارزی را آنجا مطرح کرد. ضمن اینکه به طور مستقیم نیز از بانک مرکزی پیگیری می‌کردیم و توانستیم بر مشکلات فائق بیاییم.

وی با اشاره به اینکه ابلاغ این مصوبه مقداری با تأخیر انجام گرفت، اظهار داشت: همین مسئله باعث ایجاد مشکلات فراوانی برای وارد کنندگان شد و تا خردادماه گذشته، ما بسیار درگیر بحث تأمین ارز این اقلام بودیم و چالش کاملاً جدی بود.

آقای فریادرس با اشاره به اینکه از خردادماه وزارت جهاد کشاورزی پیگیری‌های خود را به طور جد به منظور ساماندهی اوضاع شروع کرد، گفت: بر این اساس در ستاد هماهنگی اقتصادی

مشکل وارد کنندگان، قابل انتقال نبودن ارز تخصیص یافته است، اظهار داشت: قابل انتقال نبودن ارز به دلیل مسائل تحریم است. البته در خصوص ارز نیمایی شرایط انتقال بهتر و مشکلات در این حوزه به مراتب کمتر از انتقال ارز رسمی است.

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: تاکنون مشکل حاد و غیر قابل حلی در زمینه انتقال ارز نیمایی از سوی وارد کنندگان به ما گزارش نشده و بیشترین چالش آنها در حوزه تأمین و تخصیص ارز بوده که از نظر ما این مسئله حل شده است.

• تأمین ارز داروهای دامی و مواد اولیه آن تا ۹۰ درصد انجام شد/ تخصیص ارز ۲۰ درصد پیشی گرفت

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: تا ۱۲ دی ماه امسال، ۳۲۲ میلیون دلار تأمین ارز برای داروهای دامی و مواد اولیه آن انجام شده، که این رقم در مدت مشابه سال ۱۳۹۸، ۳۵۸ میلیون دلار بود. بنابراین امسال در حوزه تأمین ارز ۱۰ درصد از سال گذشته عقب‌تر هستیم، اما با توجه به شرایط ارزی کشور، تحقق ۹۰ درصدی تأمین ارز این نهاده‌ها، اقدام مطلوبی بوده است.

وی با بیان اینکه در حوزه تخصیص ارز وضعیت بهتری نسبت به سال گذشته داریم، گفت: در این حوزه حداقل ۲۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته، جلوتر هستیم.

آقای فریادرس درباره اینکه یکی از اصلی‌ترین

• واردکنندگانی که برای قیمت‌گذاری به سازمان حمایت مراجعه نکردند، مشمول پرداخت مابه‌التفاوت هستند

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه در مرحله تأیید ثبت سفارش، واردکنندگان تعهدنامه‌ای را به وزارت جهاد کشاورزی ارائه می‌دهند که کالاهای وارداتی خود را که با ارز ترجیحی وارد می‌شود، با قیمت مصوب به فروش برسانند، اضافه کرد: در این میان برخی از واردکنندگان بعد از واردات کالا به کشور به سازمان حمایت مراجعه نکرده‌اند و این قیمت‌گذاری را انجام نداده‌اند. بنابراین در حال حاضر نیز نه سازمان حمایت به آنها تأییدیه می‌دهد و نه سازمان دامپزشکی تأیید می‌کند که کالای آنها در شبکه توزیع با نرخ مصوب عرضه شده است. بنابراین افراد باید مابه‌التفاوت بدهند و قصور نیز برعهده خودشان است چراکه می‌بایست برای قیمت‌گذاری حتماً مراجعه می‌کردند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به این پرسش که واردکنندگان عنوان می‌کنند اخذ مابه‌التفاوت ارزی یکی از عمده‌ترین مشکلات آنان است، وزارت جهاد کشاورزی برای حل این مسئله چه اقداماتی انجام داده است؟ پاسخ داد: مصوبه دولت ناظر بر این است که اگر کالایی بعد از تغییر گروه کالایی، ترخیص شود آن کالا مشمول اخذ مابه‌التفاوت است، چراکه با تغییر گروه کالایی، آن کالا از شمول ارز رسمی خارج می‌شود. فلسفه این کار نیز آن است که دولت اعتقاد دارد وقتی کالایی مشمول ارز نیمایی می‌شود، واردکنندگان نیز می‌توانند بر همین اساس آن را قیمت‌گذاری کنند و بفروشند، بنابراین باید مابه‌التفاوت آن را به دولت بپردازند.

وی درباره اینکه امسال چه میزان واردات در حوزه داروهای دامی و مواد اولیه آن به کشور انجام شده و چه تغییری نسبت به سال گذشته دارد؟ گفت: اطلاعات گمرک با توجه به اینکه کدهای تعرفه داروهای دامی و مواد اولیه آن با سایر بخش‌ها مشترک است، قابل تفکیک برای داروی دامی نیست و واردات داروی دامی از طریق سازمان دامپزشکی قابل ارائه است. اما با توجه به وضعیت تامین ارز، واردات مشابه سال گذشته به نظر می‌رسد.

دکتر فریادرس ادامه داد: اگر واردکننده کالای وارداتی از تغییر گروه کالایی بی‌خبر بوده و کالای خود را با نرخ مصوب و بر مبنای ارز دولتی، پیش فروش کرده و یا فروخته باشد و دستگاه تخصصی (سازمان دامپزشکی) این مسئله را تأیید کند که این اقدام قبل از تغییر نرخ ارز اتفاق افتاده و یا بعد از تغییر گروه کالایی بوده، اما واردکننده آن را در شبکه توزیع رسمی و با نرخ مصوب فروخته است، موضوع قابل پیگیری است و می‌توان طی مکاتباتی با بانک‌های عامل، آن را حل و فصل کرد تا واردکنندگان از شمول اخذ مابه‌التفاوت خارج شوند.

• ترخیص درصدی برای داروهای دامی و مواد اولیه آن‌ها اتفاق می‌افتد/ ارسال فهرست ۳۹۲ کد تعرفه‌ای به گمرک

آقای فریادرس درباره اینکه برای برخی از کالاهای اساسی با توجه به شرایط کشور ترخیص درصدی اتفاق افتاده، آیا ممکن است با در نظر گرفتن شرایطی، این اتفاق برای داروهای دامپزشکی و مواد بیولوژیک دام اتفاق بیفتد، ادامه داد: در حال حاضر این اتفاق برای کالاهای مذکور افتاده، ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در این زمینه مصوبه‌ای داشته تا کالاهایی که قبض انبار گمرکی آنها برای تاریخ قبل از ۱۰ آبان ۱۳۹۹ بوده با اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت بدون ارائه کد رهگیری بانکی تا ۹۰ درصد قابل ترخیص باشد.

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: براساس پیگیری‌هایی که از طریق ستاد تنظیم بازار انجام دادیم، چنین اختیاری برای وزارت جهاد کشاورزی ایجاد شد، و در این راستا ما فهرست ۳۹۲ کد تعرفه‌ای را که این محصولات و داروهای دامپزشکی را نیز شامل می‌شود، در آبان ماه به گمرک ارسال کردیم، و گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت اجرا به گمرکات اجرایی ابلاغ کرد.

• کمبودی در حوزه داروهای دامی نداریم

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی درباره اینکه بنابراین به اعتقاد شما برای سال جاری با

وی با تأکید بر اینکه هیچ مشکلی برای ترخیص ۹۰ درصدی این کالاها وجود ندارد و وارد کنندگان می‌توانند نسبت به انجام آن اقدام کنند. اظهار داشت: نکته‌ای که وجود داشت در مورد کالاهایی بود که قبض انبار گمرکی آنان مربوط به بعد از تاریخ ۱۰ آبان ۱۳۹۹ بود که در این راستا نیز ستاد تنظیم بازار مصوب کرد که درباره این کالاها نیز ترخیص ۹۰ درصدی انجام شود و ما مجدداً در آذرماه فهرست ۳۹۲ کد تعرفه‌ای را مجدداً به گمرک ارسال کردیم تا اگر کالایی مشمول تاریخ جدید بوده است نیز قابلیت ترخیص درصدی داشته باشد.

دکتر فریادرس درباره اینکه از نظر شما مهمترین مشکلی که بر سر راه ترخیص داروهای دامپزشکی در ماه‌های اخیر وجود داشته، چه بوده است؟ گفت: به اعتقاد بنده مهمترین مشکل در این حوزه، کندی فرآیند تأمین و تخصیص ارز بود. با توجه به شرایط کشور تاکنون اقدامات خوبی در این راستا انجام شده و با مصوبه‌ای که ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در جهت ترخیص ۹۰ درصدی کالاها با تأیید دستگاه‌های متولی و بدون ارائه کد رهگیری بانک داشته تا حدود زیادی این مشکلات تسهیل شده است.

کمبود داروها و محصولات دامپزشکی در کشور مواجه نخواهیم بود، تصریح کرد: می‌توانیم بگوییم که به طور سرجمع مشکل و کمبودی در این حوزه نداریم.

• افزایش قیمت‌ها بعد از تغییر نرخ ارز، قابل تصور بود

افزایش قیمت دارو، واکسن‌های دامپزشکی و مکمل‌ها و ریزمغذی‌ها، فشار زیادی را به تولید کنندگان وارد کرده و خطر کاهش شدید بهداشت یا بهره‌وری تولیدات دامی، به دلیل عدم استفاده از این ترکیبات مطرح است، وزارت جهاد کشاورزی در جهت حمایت از مرغداران و دامداران و کاهش هزینه‌ها برای آنها چه تمهیداتی را اندیشیده است، گفت: با توجه به تغییر نرخ ارز از ترجیحی به نیمایی، افزایش هزینه‌ها امری کاملاً منطقی بوده است. وقتی که قیمت ارز از ۴,۲۰۰ تومان تغییر کرد و ارز نیمایی که در برخی مقاطع حدود ۳۰ هزار تومان بود جایگزین آن شد، ۴ برابر شدن قیمت کالای وارداتی قابل تصور بود.

وی همچنین با اشاره به اینکه این مصوبات که در راستای تسهیل واردات کالا و عدم متروکه شدن آنها انجام گرفته، موجب کاهش هزینه‌های دموارژ، انبارداری و در نهایت کاهش قیمت تمام شده کالا می‌شود، گفت: وقتی که ماندگاری کالا در گمرکات و بنادر کشور به حداقل می‌رسد، قاعدتاً هزینه انبارداری و دموارژ نیز به شدت کاهش پیدا می‌کند و این امر بر قیمت نهایی کالا بسیار تأثیرگذار است.

آقای فریادرس در پاسخ به این پرسش که

• تلاش کردیم تامین را تسهیل کنیم

وی تصریح کرد: گرچه برخی از این کالاها بسیار ضروری است و تولید کننده حتماً باید آنها را مورد استفاده قرار دهد، اما نکته اینجاست که سهم این کالاها در هزینه تولید بین ۳ تا ۵ درصد است که رقم خیلی زیادی نیست. بنابراین اگر چه با افزایش ۴ برابری قیمت‌ها فشارهایی به تولید کنندگان وارد آمده، اما با توجه به سهم اندک آن، این فشار خیلی زیاد نبوده که تولید را به خطر بیندازد.

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: وزارت جهاد کشاورزی در جهت حمایت از تولید کننده اجازه نداده که کمبود کالا نیز در کنار افزایش هزینه‌های تولید وجود داشته باشد.

وی توضیح داد: تا خردادماه گذشته وضعیت تامین این نهاده‌ها به شدت نگران کننده بود و ما تلاش زیادی کردیم تا آن را حل کنیم.

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی تاکید کرد: شرایط کشور به گونه‌ای است که ما به تدریج به سمت آزادسازی قیمت‌ها حرکت می‌کنیم و این آزادسازی بتدریج شامل تمامی کالاها می‌شود، در حال حاضر نیز قیمت بسیاری از کالاها از جمله شکر، برنج و گوشت قرمز آزاد شده است.

آقای فریادرس با تاکید بر اینکه همه باید با آزادسازی نرخ ارز هماهنگ شوند گفت: بعد از دوران تحریم، نرخ ارز آزاد نیز کاهش پیدا می‌کند و اقتصاد کشور به سمت تعادل خواهد رفت.

• دوره استمهال مابه التفاوت ارزی از ۶ ماه به یک سال افزایش یافت

وی ادامه داد: در کنار بحث تامین نهاده‌ها، ما پیگیری کردیم که دوره استمهال مابه التفاوت ارزی از ۶ ماه به یک سال افزایش پیدا کند، که با این اقدام فشار بر واردکنندگان کاهش می‌یابد و در نتیجه قیمت تمام شده کالا نیز کمتر خواهد شد.

دکتر فریادرس درباره اینکه آیا این مصوبه نهایی شده است، گفت: بله، ما پیگیری‌های لازم را انجام دادیم و از سوی بانک مرکزی به بانک‌های عامل ابلاغ گردید.

مدیرکل دفتر مقررات و استانداردهای بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی درباره اینکه با توجه به احتمال تغییر نرخ ارز مرجع گمرکی، که در صورت تصویب موجب تشدید هزینه‌ها می‌شود، وزارت جهاد کشاورزی چه اقداماتی را برای کاهش تعرفه‌ها انجام می‌دهد، ادامه داد: دولت در حوزه کاهش تعرفه‌ها مصوبه‌ای داشته که برای بسیاری از نهاده‌ها از جمله بذر و مولد نژادها حداقل تعرفه (یعنی تا ۴ درصد) را در نظر گرفته است. درباره داروها و محصولات دامپزشکی که سازمان دامپزشکی آنها را تایید کرده، ما چنین پیگیری‌ای را انجام دادیم و احتمال اینکه مجلس نیز در این زمینه اقدام کند وجود دارد.

دکتر فریادرس: انجمن واردکنندگان داروهای دامی یکی از پیگیرترین انجمن‌های وارداتی در حوزه نهاده‌ها و مواد اولیه مورد نیاز بخش کشاورزی است که برخی از اقدامات در این حوزه همانند ابلاغیه اخیر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، در خصوص افزایش دوره استمهال اخذ مابه التفاوت نرخ ارز به یکسال متأثر از پیگیری انجمن مربوطه است. وضعیت مناسب تامین ارز مواد اولیه دارویی و داروهای دامی به نسبت سایر نهاده‌های پایه و واسط بخش کشاورزی نیز گویای تلاش و پیگیری جدی آن انجمن است.

معاون فنی و امور گمرکی گمرک جمهوری اسلامی ایران خبر داد:

ارائه راهکار برای تسهیل واردات کالا به کشور

گمرک به کالاهای گروه دوم اجازه ترخیص تا سقف ۹۰ درصد راهی دهد

دکتر مهرداد جمال ارونقی

به گزارش خبرنگار فصلنامه فرآورده های دامپزشکی و دامپروری، سیاست های ارزی دولت طی سال های اخیر، مشکلات گسترده ای را در حوزه واردات، تولید و همچنین مصرف کالاها به وجود آورده است. به گفته کارشناسان سیاست تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی از همان ابتدا اقدامی نادرست بوده که خسارت فراوانی را به صنعت تولیدات پروتئینی کشور وارد کرد.

کاهش مصرف شان توسط تولیدکنندگان شده و این امر نگرانی های زیادی را برای سلامت جمعیت دام و طیور کشور ایجاد کرده است. با توجه به شرایط تحریم و مشکلات گسترده ای که در حوزه تامین، تخصیص و انتقال ارز برای واردکنندگان به وجود آمده بود، دستگاه های متولی تصمیم به ایجاد راهکارها و تسهیلاتی گرفتند تا حداقل مسیر ورود کالا به کشور آسان تر شود و علاوه بر جلوگیری از فساد کالا در گمرکات و بنادر، هزینه های دموراژ و انبارداری نیز کاهش پیدا کند.

دولت به طور ناگهانی و یک شبه اقدام به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برخی کالاها و تغییر گروه کالایی آنها از یک به گروه دو کالایی کرد که این مساله نیز مشکلات زیادی را برای واردکنندگان ایجاد کرد. همچنین حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از برخی کالاها و ادامه روند تخصیص آن به برخی کالاهای دیگر موجب شد قیمت کالاهایی که ارز آنها حذف شده، افزایش سرسام آوری داشته باشد و استفاده از آنها دیگر برای مصرف کننده به صرفه نباشد. یک گروه از این کالاها، داروها و محصولات دامپزشکی هستند که رشد قیمتی عجیب و غریب آنها منجر به

• جزئیات ثبت سفارش و واردات کالا به گمرکات

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران اضافه کرد: در زمینه واردات کالاهای دامپزشکی، مجوز اولیه داده شده و ثبت سفارش وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام گرفته است. سپس این کالاها خریداری و حمل شده‌اند و به بنادر و گمرکات کشورمان رسیده‌اند، و گمرک به صاحبان این کالاها اجازه داده که کالای خود را اظهار کنند و تشریفات گمرکی را انجام دهند.

• در تشریفات گمرکی دو الزام وجود دارد

آقای ارونقی با بیان اینکه صاحبان کالا در حین تشریفات گمرکی باید حتماً دو مساله را رعایت کنند، گفت: اولین مورد ارائه مجوزهای قانونی لازم است، چرا که یکی از وظایف اصلی و حاکمیتی گمرک چک کردن و بررسی مجوزهای قانونی و مورد نیاز است تا کالایی که با سلامت جامعه سر و کار دارد، بعد از ترخیص مشکلی را برای کشور ایجاد نکند. بنابراین ارائه مجوزهای لازم از سوی واردکننده بعد از اظهار کالا اقدامی ضروری است.

در همین زمینه آقای دکتر مهرداد جمال ارونقی، معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری، درباره اینکه انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام طی سال جاری در حوزه تخصیص ارز و واردات کالا با مشکلات عدیده‌ای مواجه بوده است، گمرک جمهوری اسلامی چه اقداماتی را در راستای تسهیل این واردات انجام داده است؟ اظهار داشت: برای ترخیص هر کالایی از گمرک اولین اتفاقی که باید بیفتد، ثبت سفارش کالا از طریق وزارت صمت است، وقتی که چنین مجوزی داده می‌شود صاحب کالا نیز می‌تواند نسبت به خرید و حمل آن اقدام کند.

وی با بیان اینکه بعد از این مرحله، کالا وارد گمرک می‌شود، افزود: بعد از آن واردکننده باید نسبت به اظهار کالا، انجام تشریفات گمرکی و ترخیص آن اقدام کند.

گمرکی را کند نماید، بحث تامین و تخصیص ارز است، البته در خصوص دارو و محصولات دامپزشکی که گروه کالایی آنها از یک به دو تغییر کرده و واردات آنها با ارز نیمایی انجام می‌شود، بحث انتقال ارز و قرارگیری در صف تامین و تخصیص ارز فرایندی زمان بر است و باعث شده کالاهای مرغی اینک به گمرک اظهار و تشریفات گمرکی آن صورت گرفته، همچنان در بنادر بماند و دیو شود.

آقای ارونقی اضافه کرد: بدون اخذ و ارائه کدرهگیری بانک، و تایید منشا ارز توسط بانک‌های عامل یا بانک مرکزی اصلاً پروانه صادر نمی‌شود و گمرک نمی‌تواند اجازه ترخیص دهد.

گمرک ارائه شده است، اظهارداشت: متولیان از گمرک خواسته‌اند با توجه به زمان ماندگاری این کالاها، ترخیص این کالاها بدون ارائه کدرهگیری بانک از محل ظرفیت ماده ۴۲ قانون گمرکی اقدام شود، که تمام این درخواست‌ها مورد پذیرش قرار گرفته و متعاقب آن اجازه ترخیص کالا با صدور حکم داده شده است.

این مقام مسئول در گمرک جمهوری اسلامی ایران گفت: در مواردی ۱۰۰ درصد کالا ترخیص شده و در برخی موارد نیز تا ۹۰ درصد اجازه ترخیص کالا به صاحبان آنها داده شده است.

آقای ارونقی تصریح کرد: بنابراین ترخیص بدون کدرهگیری از محل ظرفیت ماده ۴۲ قانون گمرکی با مسئولیت سازمان متولی، اولین اقدامی بوده که در این زمینه انجام شده است.

این مقام مسئول در گمرک جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: در زمینه کالاهای دامپزشکی، مجوزهای قانونی لازم از سوی سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی صادر شده و خوشبختانه مشکلی در این زمینه وجود نداشته است.

آقای ارونقی ادامه داد: ممکن است کالاهایی نیازمند نمونه برداری بوده که این نمونه برداری‌ها نیز از سوی مراجع مربوطه انجام شده است و بنابراین ما مشکلی در صدور مجوزهای ترخیص کالا نداریم.

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران اضافه کرد: آنچه که ممکن است فرایند انجام تشریفات

• راهکار گمرک برای کالاهایی که کدرهگیری بانک ندارند

وی ادامه داد: گمرک دید که صاحبان کالا نمی‌توانند تا پایان انجام تشریفات گمرکی اقدام به ترخیص کالا کنند، و این امر منجر به رسوب و دیوی کالا در گمرکات شده است، اقداماتی را در این راستا انجام داد.

از جمله این اقدامات، ارائه راهنمایی‌های لازم به واردکنندگان بود، و اینکه ما اعلام کردیم اگر دستگاه متولی مربوطه به گمرک اعلام کند که ترخیص کالا بدون ارائه کدرهگیری مشکلی ندارد، گمرک این درخواست را قبول می‌کند.

وی با بیان اینکه در زمینه داروها و محصولات دامپزشکی، درخواست‌های متعددی از سوی وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی به

اسلامی ایران افزود: سومین تسهیلات نیز این بوده که ستاد تنظیم بازار، متعاقب پیگیری‌ها و ارائه پیشنهادات از سوی گمرک، مصوبه‌ای را ابلاغ کرد که براساس آن صاحبان کالا از جمله همین کالاهای دامپزشکی که کالای آن‌ها از ۱۰ آبان ۱۳۹۹ به بعد وارد گمرکات شده است، و ترخیص و تامین ارز آنها طولانی شده، می‌توانند طی فرایندی که در بالا عنوان شد به گمرک مراجعه کنند و اگر کالای آنها در لیست گمرک باشد، اجازه ترخیص کالا تا ۹۰ درصد داده می‌شود، تا کالا داخل کشور شود و متعاقب آن فرایند بانکی طی شود و ارائه کدرهگیری اتفاق بیفتد تا واردکنندگان بتوانند مابقی کالا را نیز ترخیص کنند.

آقای دکتر ارونقی تصریح کرد: حتی اگر کالایی در لیست نباشد، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی می‌توانند به قید فوریت این مساله را به وزارت صمت اعلام کنند و وزارت صمت نیز آن را به گمرک اعلام کند، البته در این مورد وزارت جهاد کشاورزی نیز می‌تواند مستقیماً لیست را به گمرک اعلام کند و اگر به گمرک اعلام شد، از فردای همان روز صاحبان کالا می‌توانند بدون ارائه کدرهگیری بانکی، تا ۹۰ درصد کالای خود را ترخیص و وارد کشور کنند.

معاون فنی و گمرک تاکید کرد: این سه اقدام مهم گمرکی در راستای ترخیص به موقع کالاها و جلوگیری از رسوب آنها در گمرکات و بنادر است.

وی اضافه کرد: اقدام دوم نیز این بوده که گمرک جمهوری اسلامی ایران با توجه به رسوب برخی کالاها در گمرکات و بنادر (از جمله همین داروها و محصولات دامپزشکی)، پیشنهاداتی را به مراجع مختلف ارائه کرده است که در نتیجه آن، مصوبه ۱۰ آذر ۱۳۹۹ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت بیرون آمد که براساس آن ترخیص کالاهایی که از سوی مراجع ذی ربط تعیین می‌شود، بدون ارائه کدرهگیری بلامانع باشد، که مرجع اصلی در این زمینه وزارت صنعت، معدن و تجارت معرفی شد و وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی نیز اگر نکته‌ای دارند باید به وزارت صمت اعلام کنند تا به آن رسیدگی شود.

• درخواست سازمان دامپزشکی کشور و وزارت جهاد کشاورزی شرط است

دکتر ارونقی با اشاره به اینکه وزارت جهاد کشاورزی لیست این کالاها را به وزارت صمت اعلام کرد، و در وزارت صمت بعد از بررسی و پالایش در نهایت مورد پذیرش قرار گرفت، افزود: بعد از آن این لیست به گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ شد. براساس مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، اجازه داده شد اگر سازمان دامپزشکی کشور موافقت کند که صاحب کالا بدون اینکه ارزی سیستم بانکی بخواهد، کالای خود را ترخیص کند، می‌تواند چنین کاری را انجام دهد و بنابراین به گمرک مجوز داده شد کالاهایی که قبض انبار آنها از ۱۰ آبان ۱۳۹۹ به قبل بوده است، ترخیص شوند.

معاون فنی و امور گمرکی گمرک جمهوری

بر اینکه مجوزهای قانونی لازم از جمله مجوز سازمان مربوطه را داشته باشند.

این مقام مسئول در گمرک جمهوری اسلامی ایران با بیان اینکه به نظر می‌رسد فرایند صدور مجوزهای قانونی، فرایند نمونه برداری از برخی کالاها و مواردی از این قبیل چندان زمان بر نیست، و براساس شواهد و گزارشاتی که به ما رسیده، فرایند صدور کدرگیری و انتقال ارز نیمایی برای واردکنندگان گروه کالایی دو، از جمله واردکنندگان داروها و محصولات دامی، زمان بر بوده است که با مصوبه‌های بالا این مشکلات تا حدود زیادی رفع شده است.

آقای ارونقی گفت: تا دو الی سه ماه قبل، صاحبان کالا از گمرک درخواست داشتند که اجازه ترخیص ۵۰ تا ۶۰ درصد کالا داده شود که با روال فعلی و مصوبات انجام شده، تا سقف ۹۰ درصد اجازه ترخیص داده می‌شود.

درخواست خود را به گمرک ارائه کند، و گمرک نیز از همان زمان نسبت به ترخیص درصدی اقدام خواهد کرد.

• طرح ترخیص ۹۰ درصدی کالا بدون ارائه کدرگیری بانک، از اواخر آبان ماه اجرایی شده است

وی درباره اینکه ترخیص ۹۰ درصدی کالاها از گمرکات چه مدت است که اجرایی شده است؟ گفت: از اواخر آبان ماه ۱۳۹۹ این طرح اجرایی شده، و قبل از آن اجازه ترخیص درصدی به گمرک داده نشده بود و در مصوبه شورای عالی امنیت ملی اشاره شده بود که گمرک می‌تواند

آقای ارونقی درباره اینکه بنابراین امکان ترخیص درصدی برای کالاهاهی که به گروه دو کالایی منتقل شده‌اند نیز وجود دارد، گفت: ما به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده‌ایم که اگر موردی درباره کالاهاهی گروه یک وجود داشته باشد، و درخواست ترخیص این کالاها را به صورت ترخیصی بدهند، گمرک جمهوری اسلامی نسبت به این کار اقدام می‌کند. به شرط اینکه توزیع این کالاها در سامانه‌های مربوطه از جمله سامانه بازارگاه و بانخ مصوب انجام شود.

وی توضیح داد: در خصوص تمامی کالاهاهی گروه دو، ستاد هماهنگی اقتصادی دولت تشخیص را به وزارت صنعت، معدن و تجارت واگذار کرده است و همانطور که اشاره شد در صورت اعلام لیست این کالاها به گمرک، با ترخیص ۹۰ درصدی آنها موافقت می‌شود منوط

• افرادی که نام کالای آنها در لیست گمرک نیست، به سازمان متولی مراجعه کنند

معاون فنی و گمرک تصریح کرد: اگر واردکنندگان محصولات و داروهای دامی از این تسهیلات بی‌اطلاع هستند، یا اینکه کالای آنها در لیست گمرک قرار ندارد، می‌توانند با مراجعه به سازمان دامپزشکی درخواست خود را ارائه کنند و طی یک روز مشکل آنان حل می‌شود.

آقای ارونقی ادامه داد: سازمان دامپزشکی هم به صورت مستقیم، و هم از طریق وزارت جهادکشاورزی یا وزارت صمت می‌تواند

• ارائه لیست ۳۰۰ قلم کالا به گمرک از سوی وزارت جهاد کشاورزی

آقای ارونقی با بیان اینکه وزارت صمت از ابتدا در جریان این مساله بوده است، گفت: این وزارت خانه یک لیست کالایی شامل ۳۹۰۰ قلم، و همچنین یک لیست ۱۱۰ قلمی را به ما ارائه کرده است، وزارت جهاد کشاورزی نیز بیش از ۳۰۰ قلم کالا را به گمرک جمهوری اسلامی ایران ارائه کرده است.

این مقام مسئول در گمرک جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: ما براساس مصوبه ستاد تنظیم بازار مستقیماً هم می‌توانیم این لیست‌ها را دریافت کنیم، درحالی که ابتدا به وزارت صمت ارسال شده بود.

آقای ارونقی ادامه داد: به طور کلی در حال حاضر ما دو لیست داریم اول لیست وزارت صنعت، معدن و تجارت شامل ۲۹۷۰ ردیف تعرفه کالایی،

نسبت به ترخیص درصدی از کالاهای گروه یک و دو که در صف تامین ارز هستند، اقدام کند و بانک‌های عامل نیز باید موضوع در صف تامین ارز بودن را می‌نوشتند و به گمرک اعلام می‌کردند.

دکتر ارونقی با بیان اینکه در مقطعی بانک‌های عامل این مجوز را صادر نکردند، اظهار داشت: بانک‌های عامل در آن زمان مکاتبه‌ای با گمرک نداشتند که این کالاها در صف تامین ارز قرار دارد، و بنابراین گمرک عملاً نتوانست به ترخیص درصدی اقدام کند.

وی اضافه کرد: اواخر آبان ماه ۱۳۹۹، این مصوبه ستاد تنظیم بازار که براساس پیشنهاد گمرک جمهوری اسلامی ایران بود، مورد بررسی قرار گرفت و تصویب و ابلاغ شد که دیگر نیازی هم به اعلام بانک عامل و تایید آنها وجود نداشته باشد، و کالاچه در صف تامین ارز باشد و چه در صف تخصیص، با تشخیص دستگاه متولی می‌تواند تا ۹۰ درصد ترخیص شود.

شده که هماهنگی های لازم با وزارت جهاد کشاورزی انجام شود.

آقای ارونقی تصریح کرد: اگر موردی وجود دارد که شامل این لیست نبوده، صاحب کالا می تواند به وزارت جهاد کشاورزی مراجعه و آن را پیگیری کند.

که گمرک می تواند به ترخیص تا سقف ۹۰ درصدی آنها اقدام کند و یک لیست ۳۰۰ قلمی هم از طرف وزارت جهاد کشاورزی اعلام شده که ۹۰ درصد آنها، کالاهای گروه ۲۱، ۲۲، ۲۳ و ۲۴ است. وی اضافه کرد: درباره کالاهای گروه ۲۵ و ۲۶ که ممکن است در این لیست باشند نیز عنوان

این مساله واقعیت ندارد.

وی توضیح داد: در این زمینه نمونه هایی را که به ما اعلام شد به صورت رندومی بررسی و رصد کردیم، اما هیچ کدام آنها منتج به نتیجه نشد، و برای گمرک جمهوری اسلامی ثابت نشد که این کالاها به عمد در گمرکات و بنادر کشور دپو شده است.

(به ویژه درباره داروها و واکسن ها که تاریخ انقضا دارند و ماندن بیش از حد آنها، ممکن است منجر به فساد محموله و خسارت واردکنندگان شود). تا پیش از این تسهیلات نیز، تقاضاهایی که به گمرک ارائه می شد درباره ترخیص به موقع کالا و نگرانی از گذشتن تاریخ انقضا و فساد آنها بود، بنابراین به نظر نمی رسد که کسی عمدا اقدام به نگهداری کالای خود در بنادر و گمرکات کشور کند.

• انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام از گمرک قدردانی کرد

وی با بیان اینکه اقدامات گمرک مورد رضایت انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام قرار گرفته است، اضافه کرد: این انجمن بارها بخاطر ایجاد تسهیلات فوق از گمرک تشکر کرده و اعلام کرده اند که مشکلات قبلی آنان رفع شده است.

• نگهداری کالاها در گمرک از سوی واردکنندگان برای فروش با قیمت بالاتر صحت ندارد

آقای ارونقی درباره اینکه با تسهیلات اعمال شده از سوی گمرک جمهوری اسلامی، حل مشکلات رسوب کالا، هزینه های دموراز و انبارداری که بسیار واردکنندگان را به دردسر انداخته بود، تا چه اندازه رفع شده است؟، گفت: یک تلقی و طرز فکری وجود دارد مبنی بر اینکه صاحبان کالاهای وارداتی، در حالی که مشکل و مانعی برای ترخیص ندارند، کالاها را در گمرکات و بنادر دپو می کنند، تا بتوانند آنها را به قیمت بالاتر بفروشند، اما بررسی های ما نشان می دهد که

• پیگیری و تلاش انجمن واردکنندگان داروهای دامپزشکی برای حل مشکلات صنف خود قابل تقدیر است

در خصوص همکاری طرفین نیز می‌توان به موارد متعددی اشاره کرد، یکی بحث رسوب دیو و رسوب کالا در گمرکات بود که با پیگیری مختلفی از سوی انجمن مربوطه شد. و انجمن به موازات پیگیری از گمرک از بانک مرکزی و بانک های عامل نیز پیگیری بود. در کنار آن به گمرک این درخواست را دادند که اجازه ترخیص داده شود و در نهایت با همکاری هم موفق شدیم ترخیص کالاهایی را که در معرض فساد بودند با صدور حکم بدون ارائه کد رهگیری انجام دهیم.

در خصوص ارزش گذاری کالا نیز انجمن همکاری خوبی با ما داشته است. در خصوص تشریفات گمرکی هم پیشنهادات خوبی از انجمن داشتیم. با ادامه این رویه امیدواریم عملکرد و همکاری بهتری داشته باشیم و روند ترخیص کالاها سرعت بیشتری بگیرد.

• کاهش هزینه‌های انبارداری و واردات کالا با تسهیلات گمرکی

وی اضافه کرد: با تسهیلات ارائه شده به واردکنندگان، مدت ماندگاری کالاها در گمرکات به یک دهم گذشته کاهش یافته است، در نتیجه هزینه انبارداری و دموراژ نیز به همان نسبت پایین آمده است.

دکتر ارونقی گفت: بنده نمی‌گویم که تمام مشکلات حل و رفع شده است، اما قبلاً صاحب کالا حدود ۳ ماه در انتظار صدور پروانه تخصیص از سوی گمرک بود، و علی‌رغم داشتن همه مجوزهای قانونی نمی‌توانست کاری از پیش ببرد.

وی اضافه کرد: بنابراین قبلاً هزینه انبارداری و دموراژ و سایر هزینه‌های مختلف، قبلاً برای تمام کالا بود، اما الان ۹۰ درصد ترخیص می‌شود و تنها برای ۱۰ درصد باقی مانده این هزینه‌ها اعمال می‌شود که منجر به کاهش شدید هزینه‌ها برای واردکنندگان خواهد شد.

ارونقی: گمرک جمهوری اسلامی به عنوان یک سازمان حاکمیتی زمانی که کالا به گمرکات می‌رسد وظیفه انجام تشریفات گمرکی، اخذ و کنترل مجوز و ارزش کالا را دارد که در تمام این موارد حضور رکنی مانند انجمن واردکنندگان داروهای دامی می‌تواند موجب افزایش سرعت انجام کارها شود و گمرک می‌تواند در اسرع وقت تشریفات را انجام دهد و نسبت به ترخیص اقدام کند.

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور اعلام کرد:

لزوم افزایش اعتبارات سازمان دامپزشکی متناسب با گرانی‌های واکسن

واکسیناسیون تب برفکی به دلیل محدودیت واکسن، هدفمند انجام شد

دکتر سید بهمن نقیبی

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور با بیان اینکه قیمت واکسن‌ها برای این سازمان افزایش یافته است، گفت: اگر دست سازمان دامپزشکی باز نباشد و واکسن به اندازه کافی در اختیار ما قرار نگیرد، گرانی‌های زیادی در خصوص واکسن بروز بیماری‌ها خواهیم داشت و باید این نکته مدنظر مسئولان مربوطه قرار بگیرد و اعتبارات سازمان دامپزشکی را در این زمینه تامین کنند.

به حیات وحش و در مرکزی نیز کانون گزارش شده که در تالاب میقان بوده است، ضمن اینکه در تهران نیز در منطقه ملارد، این بیماری گزارش شده است.

آقای دکتر سید بهمن نقیبی، معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروزی، درباره آخرین وضعیت شیوع بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در کشور، با اشاره به اینکه تاکنون ۶ استان کشور درگیر این بیماری شده‌اند، گفت: از تاریخ ۲۸ مهر ۱۳۹۹ به بعد که فصل جدید شروع بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان است، در ۶ استان و ۱۳ کانون گزارش بیماری داشتیم.

به گفته وی در استان مازندران ۳ کانون گزارش شده که دو کانون مربوط به حیات وحش و یک کانون بومی بوده، در اردبیل یک کانون مربوط

که حدود ۱۰ قطعه مرغ و خروس در یک خانه باغ نگهداری می‌شدند، که دو تا سه مورد تلفات داشت و صاحب آنجا فوراً ما را در جریان قرارداد، و نمونه‌گیری‌های انجام شده حاکی از وقوع بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در این کانون بود.

کشورهایی مانند عراق و فلسطین اشغالی نیز گزارش‌هایی از آلودگی به این بیماری اعلام شده است. بنابراین همه سنگینی از ویروس را در سراسر دنیا شاهد هستیم.

آقای نقیبی با بیان اینکه نوع ویروس مشاهده شده در دنیا از نوع (H5N8) است، گفت: سویه‌های قبلی که در کشور داشتیم نیز از همین نوع بوده است.

• گزارشی از انتقال ویروس آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان به انسان در کشور ارائه نشده است

وی درباره اینکه آیا این سویه قابل انتقال به انسان است؟، اضافه کرد: تمام موارد H5 قابلیت انتقال به انسان را دارند، اما تا به حال در کشور ما، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی گزارشی در این زمینه اعلام نکرده است.

این مقام مسئول اضافه کرد: در یکی از روستاهای شهرستان ملارد به نام «قلعه‌سید» کانونی شناسایی شد که در آن حدود ۶۰۰ بوقلمون به صورت غیر مجاز نگهداری می‌شدند، و یک مورد دیگر نیز در این شهرستان در شهرک جعفریه بود

• شیوع بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در واحدهای صنعتی دور از ذهن نبود

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور همچنین از آلودگی واحدهای صنعتی به این بیماری خبر داد و گفت: این موضوع دور از ذهن نبوده است.

دکتر نقیبی با اشاره به اینکه در استان خراسان جنوبی، ۵ واحد آلوده به این بیماری گزارش شده که همه این موارد در واحدهای صنعتی بوده است، گفت: چهار واحد مرغ تخم‌گذار، و یک واحد مرغ مادر در استان خراسان جنوبی به این بیماری آلوده شده‌اند، همچنین گزارشی از روستایی اطراف سرپل ذهاب کرمانشاه داشتیم که در این کانون نیز ماکیان و بوقلمون نگهداری می‌شد و بلافاصله بعد از گزارش عملیات معدوم سازی آن انجام گرفت.

وی با اشاره به اینکه وضعیت دنیا از نظر شروع بیماری بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان وحشتناک است، گفت: در اروپا تمام کشورها در این زمینه گزارش داشتند که آخرین کشور سوئد بوده است، همچنین در ژاپن نیز وضعیت مطلوب نیست، در قزاقستان، واحدهای صنعتی به شدت درگیر شده‌اند و حتی در

پرنده آلوده‌ای از آن منطقه عبور کرده و مدفوع آلوده در محل ریخته است، بی اثر شود. همچنین یک مطلب خیلی مهم که در سال‌های گذشته نیز ما را آزار داده، خرید و فروش پرنندگان به صورت دوره‌گردی بوده است که یکی از عوامل اصلی انتقال بیماری می‌تواند باشد، و ما از مردم تقاضا می‌کنیم به هیچ عنوان از دوره‌گردان خریدی انجام ندهند.

آقای نقیبی با بیان اینکه ما در اطلاعیه‌های سازمان دامپزشکی بر روی چند نکته همیشه به شدت تاکید می‌کنیم، گفت: کسانی که طیور خانگی و بومی نگهداری می‌کنند، توجه داشته باشند که حتماً بین این طیور با پرنندگان آزاد ارتباطی وجود نداشته باشد. دوم اینکه محل نگهداری طیور را حتماً ضد عفونی کنند تا اگر

• مردم تلفات غیر عادی را گزارش کنند

آقای دکتر نقیبی ادامه داد: در سال‌های گذشته، مثلاً در سال‌های ۹۵ و ۹۶ نمونه‌های گرفته شده حتماً باید به تهران می‌آمد و اینجا آزمایش می‌شد، اما هم اکنون در شانزده مرکز استانی آزمایشگاه‌های مجهز داریم که نتیجه‌های نمونه‌گیری را طی چند ساعت مشخص و اعلام می‌کنند.

وی تصریح کرد: همچنین کسانی که با تلفات غیر عادی و غیر متعارف در جمعیت طیور خود مواجه می‌شوند این موارد را حتماً در هر منطقه از کشور که هستند به شماره ۱۵۱۲ اطلاع رسانی کنند.

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی تصریح کرد: ما در واحدهای صنعتی، مشکل چندانی نداریم، چرا که در اکثر این واحدها، مسئولان فنی و بهداشتی مستقرند و طیور را ویزیت دوره‌ای می‌کنند و اگر افت مصرف دان، آب یا تولید و یا تلفات غیر عادی رخ دهد، در سریع‌ترین زمان ممکن برای نمونه‌گیری به دامپزشکی اطلاع رسانی می‌کنند.

به گفته این مقام مسئول، این آزمایشگاه‌ها در مازندران، گیلان، تهران، قزوین، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، مرکزی، شیراز، اصفهان و... که از نظر شیوع بیماری از حساسیت‌های بالاتری برخوردارند، مستقر شده‌اند.

• قیمت واکسن‌ها برای سازمان دامپزشکی کشور نیز افزایش یافته است

شده‌اند، و در این راستا سازمان دامپزشکی کشور نیز تابع سیاست‌های ارزی دولت است.

معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور اضافه کرد: طبیعی است که بعد از تغییر نرخ ارز، قیمت محصولات وارداتی از جمله واکسن‌های دامی نیز افزایش پیدا کند؛ حتی برای واکسن‌هایی که سازمان دامپزشکی کشور به صورت مناقصه آنها را خریداری می‌کند،

دکتر نقیبی در بخش دیگری از سخنان خود درباره مباحث مطرح شده مبنی بر افزایش قیمت واکسن بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرنندگان، با اشاره به تغییر نرخ ارز برای واردات واکسن و داروهای دامپزشکی گفت: این محصولات از گروه کالایی یک به دو منتقل و مشمول ارز نیمایی

• وضعیت شیوع بیماری تب برفکی از دو سال گذشته بهتر است

وی درباره وضعیت شیوع بیماری تب برفکی در کشور نیز گفت: این بیماری معمولاً در پاییز، زمستان و اوایل بهار شیوع پیدا می‌کند و خوشبختانه در ۳ ماه اخیر امسال نسبت به مدت مشابه دو سال گذشته، وضعیت با ثبات و بسیار بهتری داریم.

این مقام مسئول در ادامه تصریح کرد: نکته مهم این است که اگر دست سازمان دامپزشکی باز نباشد و واکسن به اندازه کافی در اختیار ما قرار نگیرد، نگرانی‌های زیادی در خصوص واکسن بیماری تب برفکی خواهیم داشت و باید این نکته مدنظر مسئولان مربوطه قرار بگیرد و اعتبارات سازمان دامپزشکی را در این زمینه تامین کنند.

آقای نقیبی ادامه داد: البته یک شرکت دانش بنیان داخلی قول داده که طی یک دوره مشخص، میزان معینی واکسن تب برفکی را تولید کند و در اختیار ما قرار دهد که اگر این شرکت به قول خود عمل کند، اتفاقات بسیار خوبی در این حوزه رخ می‌دهد.

نیز این اتفاق افتاده است، به عنوان مثال قبلاً ما هر دوز واکسن هاری را بین ۲۰۰۰ تا ۲۸۰۰ تومان خریداری می‌کردیم، اما در حال حاضر قیمت هر دوز واکسن هاری به ۱۴ هزار تومان رسیده است.

• قیمت واکسن‌های تولیدی موسسه رازی حدود ۵۰ درصد گران شد

به گفته آقای دکتر نقیبی، قیمت واکسن‌هایی که موسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی آنها را تولید می‌کند نیز بین ۲۰ تا ۵۰ درصد افزایش داشته است.

• اعتبارات سازمان دامپزشکی باید متناسب با افزایش قیمت واکسن‌ها بالا برود

وی درباره اینکه آیا این افزایش قیمت‌ها منجر به کاهش استفاده از واکسن در کشور می‌شود؟ تصریح کرد: طبیعی است که اگر اعتبارات سازمان دامپزشکی کشور به تناسب افزایش قیمت‌های محصولات و داروهای دامی و به اندازه کافی افزایش پیدا نکند، حجم خرید واکسن توسط این سازمان کاهش پیدا می‌کند و علی‌القاعده این می‌تواند باعث کاهش پوشش واکسیناسیون در کشور شود، به عنوان مثال واکسیناسیون جمعیت گوسفندان کشور، علیه تب برفکی که پارسال به صورت انبوه انجام شد، امسال به دلیل محدودیت‌هایی که در حوزه واکسن وجود داشت به صورت هدفمند صورت گرفت و ما نقاطی را که فکر می‌کردیم از نظر حساسیت و احتمال بروز خطر در اولویت هستند، تحت پوشش واکسیناسیون قرار دادیم.

دکتر ناصر نبی پور

افزایش ۴۰۰ درصدی

قیمت واکسن و داروهای دامپزشکی

قیمت ریزمغذی ها ۴ برابر شد!

سخنگوی اتحادیه سراسری مرغداران میهن با اشاره به افزایش ۴۰۰ درصدی قیمت واکسن و داروهای دامپزشکی برای تولیدکنندگان گفت: افزایش سرسام آور هزینه های تولید، بسیاری از واحدهای تولیدی را تعطیل کرده است.

آقای دکتر ناصر نبی پور، در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده های دامپزشکی و دامپروری، با اشاره به افزایش چشمگیر قیمت واکسن، دارو و مواد افزودنی دام و طیور، و اینکه تولیدکننده ناچار به استفاده از این محصولات است و به هیچ عنوان امکان عدم استفاده از آنها برای تولیدکنندگان وجود ندارد، گفت: متأسفانه قیمت این محصولات حدود ۴۰۰ درصد افزایش یافته و به عنوان مثال هر دُز واکسنی که ما قبل از تغییر نرخ ارز از ۴۲۰۰ به نیمایی، آن را ۳۵۰ تومان خریداری می کردیم، در حال حاضر باید ۱۶۰۰ تا دو هزار تومان بخریم.

حاضر قیمت شانۀ از یک کیلوگرم تخم مرغ بیشتر است.

• قیمت ریزمغذی ها ۴ برابر شد!

وی با بیان اینکه در بخش ریز مغذی ها و مواد افزودنی نیز با همین مشکلات مواجه هستیم، گفت: قبل از عید ما هر کیلوگرم ریزمغذی متیونین را ۲۰ هزار تومان خریداری می کردیم، اما الان باید بابت آن ۸۰ هزار تومان پرداخت کنیم.

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران با اشاره به افزایش قیمت سایر عوامل تولید از جمله کارتن و شانۀ تخم مرغ نیز گفت: در این زمینه نیز با افزایش قیمت وحشتناکی رو به رو هستیم، در حالی که در حال

• افزایش ۱۰ درصدی شانۀ خالی تخم مرغ در ۲۴ ساعت!

آقای نبی پور تصریح کرد: شنبه هفته گذشته قیمت شانۀ مقوایی تخم مرغ ۷۰۰ تومان بود، اما یکشنبه هفته گذشته و طی ۲۴ ساعت قیمت آن ۱۰ درصد افزایش پیدا کرد و به ۷۶۵ تومان رسید. وی با اشاره به اینکه تولیدکننده نمی تواند این محصولات استفاده نکند و ناچار است آنها را خریداری کند، گفت: قیمت مکمل هایی که قبل از عید ۸ تا ۹ هزار تومان بوده، در حال حاضر به ۴۰ هزار تومان افزایش یافته و ما آنالیز تمام این قیمت ها را برای سازمان حمایت ارسال کردیم.

این فعال بخش خصوصی درباره اینکه آیا این افزایش قیمت ها منجر به کاهش مصرف دارو، مواد افزودنی یا مکمل ها از سوی مصرف کنندگان شده است، گفت: تولیدکنندگان نمی توانند کاهش مصرف داشته باشند، چرا که در این صورت سرمایه خود را از دست می دهند، اما این افزایش قیمت ها منجر به گرانی محصول نهایی برای مصرف کنندگان و مردم می شود و در بازار داخلی به شدت تاثیرگذار است.

• قیمت تمام شده تولید مرغ از یکروزگی تا ۵ ماهگی ۲ برابر شده است

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران با اشاره به عواقب این گرانی ها و افزایش هزینه های تولید گفت: افزایش بیش از اندازه هزینه ها باعث می شود کسی نقدینگی

نداشته باشد و نتواند به تولید ادامه دهد. سال گذشته قیمت تولید مرغ از زمان یک روزگی تا پنج ماهگی بین ۳۵ تا ۳۶ هزار تومان برای تولیدکننده تمام می شد، اما هم اکنون قیمت تمام شده تولید آن به ۷۰ هزار تومان رسیده است.

این فعال بخش خصوصی با بیان اینکه قبلا هزینه کل واکسن مورد استفاده برای یک مرغ طی یک دوره ۱۸۰۰ تا ۲۰۰۰ تومان بود، اضافه کرد: الان این هزینه برای یک مرغ طی یک دوره به ۱۰ هزار تومان رسیده است!

سخنگوی اتحادیه مرغداران سراسری میهن تصریح کرد: قیمت تمام شده تولید تخم مرغ در صورتی که نهاده های دامی به همان نسبتی که

در حال حاضر دولت آن را در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌دهد، توزیع شود، ۱۵ هزار و ۷۳۳ تومان است، اما استاد تنظیم بازار نرخ مصوب آن را ۱۴ هزار تومان تعیین کرده است.

وی با اشاره به اینکه روند توزیع نهاده‌های دامی نسبت به شهریورماه بسیار بهبود یافته است، گفت: در حال حاضر دولت در جیره غذایی مرغ، ۲۲ درصد کنجاله سویا و بین ۵۳ تا ۵۴ درصد ذرت آن را تامین می‌کند و تولیدکنندگان باید ۸ تا ۱۰ درصد سویا و ۵ درصد ذرت را همچنان از بازار آزاد تهیه کنند.

سخنگوی اتحادیه سراسری مرغداران میهن در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به افزایش قیمت تخم مرغ به دنبال کاهش عرضه این محصول، افزود: از آنجا که تولید، برای مرغداران به صرفه نیست، بسیاری از گله‌های مرغ تخم‌گذار، حذف شدند و همین موضوع، موجب کاهش عرضه و افزایش قیمت تخم مرغ شده است.

رئیس اسبق جامعه دامپزشکان، با بیان اینکه در حال حاضر تخم مرغ به صورت دو نرخی به بازار عرضه می‌شود، گفت: حدود نیمی از تخم مرغ تولیدی مرغداران، با نرخ مصوب کیلویی ۱۴ هزار تومان، توسط دولت خریداری و به بازار عرضه می‌شود و بقیه آن، با قیمت آزاد، بین کیلویی ۱۶ تا ۱۹ هزار تومان، به فروش می‌رسد، که این دو نرخی شدن بهای تخم مرغ، بازار را دچار نوسان کرده است.

احداث یک واحد ۱۰ هزار قطعه‌ای، ۸۰۰ میلیون تومان سرمایه می‌خواهد!

دکتر نبی‌پور تصریح کرد: در حال حاضر یک واحد با ۱۰ هزار قطعه مرغ، ۸۰۰ میلیون سرمایه می‌خواهد که رقم بسیار هنگفتی است و تولیدکنندگان در چنین شرایطی نمی‌توانند اقدام به سرمایه‌گذاری و تولید کنند، چون نه خود نقدینگی دارند و نه می‌توانند از بانک‌ها وام دریافت کنند و ۱۸ درصد بهره پرداخت کنند.

وی با اشاره به تعطیلی واحدهای تولیدی گفت: به دلیل اتفاقاتی که افتاد، خیلی از واحدها تعطیل شدند و در حال حاضر به طور میانگین بیش از ۴۰ درصد واحدها خالی است. ضمن اینکه کسانی که واحدهای خود را خالی یا تعطیل می‌کنند، با افزایش روز افزون هزینه‌ها غیرممکن است بتوانند مجدداً جوجه ریزی کنند و به چرخه تولید بازگردند.

آقای دکتر نبی پور با اشاره به اینکه رانندگان کامیون نیز علاوه بر افزایش کرایه‌های حمل، از مرغداران لطف وجه «پشت بارنامه» می‌کنند، اضافه کرد: حتی رانندگان به مرغداران زور می‌گویند؛ تعزیرات هم با... به مرغداری‌ها، حمله و آنها را جریمه و تولیدشان را مصادره می‌کند. تمامی این موارد باعث شده تولیدکنندگان تحت فشار زیادی قرار بگیرند و انگیزه‌ای برای تولید نداشته باشند.

وی افزود: به دنبال افزایش هزینه‌های تولید، عرضه تخم مرغ بانخ دولتی، برای مرغداران صرفه ندارد و همین موضوع باعث حذف بسیاری از گله‌های مرغ شده است.

سخنگوی اتحادیه مرغداران میهن با بیان اینکه عرضه تخم مرغ کاهش یافته است، افزود: زمانی که قیمت تخم مرغ به ۹۵۰۰ تا ۱۲،۰۰۰ تومان رسیده بود، تولیدکنندگان زیان می‌کردند، و درعین حال مجبور بودند نهاده را با قیمت‌های گزاف خریداری کنند، مسئولان باید به فکر چنین روزهایی می‌بودند و تدابیر لازم را اتخاذ می‌کردند که متأسفانه این کار را انجام ندادند.

آقای نبی پور با اشاره به اینکه بر اساس اطلاعات واصله، در مشهد ۲.۵ میلیون قطعه مرغ تخم‌گذار به دلیل شرایط نامساعد تولید و عدم دسترسی به نهاده با قیمت مناسب کشتار شده است، گفت: در استان تهران نیز در حالی که ظرفیت ۱۶ میلیونی وجود دارد، مرغداری‌ها با ۲۵ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند، که این به دلیل اقتصادی نبودن شرایط تولید است.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود درباره اینکه راهکار خروج از شرایط فعلی چیست؟ گفت: مسئولان باید تدابیر جدی بیاندیشند؛ ضمن اینکه سهمیه تولیدکنندگان در سامانه بازارگاه هرماه کمتر از ماه قبل می‌شود که باید به این مسئله هم رسیدگی شود.

دکتر پیمان غفاری

رئیس کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت

دکتر مسعود صبوری

رئیس کمیسیون پخش و PMS

دکتر فروزنده بروجردی

رئیس کمیسیون فنی و ثبت

مهندس عباسعلی اسعدیان

رئیس کارگروه افزودنی

دکتر سودابه پرهیزکار

رئیس کمیسیون آموزش و پژوهش

مصاحبه‌رو س‌ای
کمیسیون‌ها و کارگروه‌های
تخصصی انجمن

رئیس کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام مطرح کرد؛

دکتر پیمان غفاری

دیدگاه اشتباه نسبت

به جایگاه وارد کنندگان

صدر بخشنامه های خلق الساعه، موانع زیادی را ایجاد کرده است

رئیس کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام گفت: متأسفانه عده‌ای انجمن واردکنندگان داورهای دامپزشکی را با واردکنندگان زیورآلات، النگو و مازراتی در یک جایگاه قرار می‌دهند، و اطلاع‌رسانی درستی درباره فعالیت‌های این انجمن انجام نمی‌شود.

سایر کمیسیون‌ها نیز وجود دارد.

ایشان تأکید کرد: از طرفی با توجه به ماهیت انجمن، که اعضای آن بازرگان هستند و نهایتاً دارای اطلاعات تخصصی صنفی و یا اطلاعاتی در زمینه دام و طیور هستند، بنابراین به استفاده از مشاور حقوقی و وکیل نیاز داریم که این کمیسیون برای تحقق زمینه‌سازی و تصمیم‌گیری در این راستا، چنین پیشنهادی را به هیات رئیسه محترم تقدیم کرده است.

آقای دکتر غفاری با بیان اینکه اولویت ما شناسایی و بررسی موانع در تجارت سالم این صنف است، تصریح کرد: در کنار این مساله، ارائه راهکار قابل انجام با استفاده از مشاوره حقوقی و قانونی و تخصصی نیز از اولویت‌های کمیسیون ما است.

آقای دکتر پیمان غفاری، رئیس کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری درباره اولویت‌های کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت در انجمن گفت: کمیسیون ما در واقع دو کارگروه متفاوت ولی متصل به یکدیگر است؛ تسهیل تجارت و حقوقی که دلیل اتصال آن نیز این است که اگر قرار باشد حرکتی در جهت تسهیل انجام شود، حتماً باید وجاهت قانونی و حقوقی در آن دیده شود.

وی اضافه کرد: با توجه به بخش اول عنوان این کمیسیون، هر کاری را که کمکی به تجارت می‌کند، باید در این کمیسیون مدنظر قرار داد که این کارها نیاز به شناسایی و بررسی موانع دارد، ضمن اینکه نیاز به ارتباط مستمر با

• صدور دستورالعمل‌ها و بخش نامه‌های خلق الساعه، موانع زیادی را ایجاد کرده است

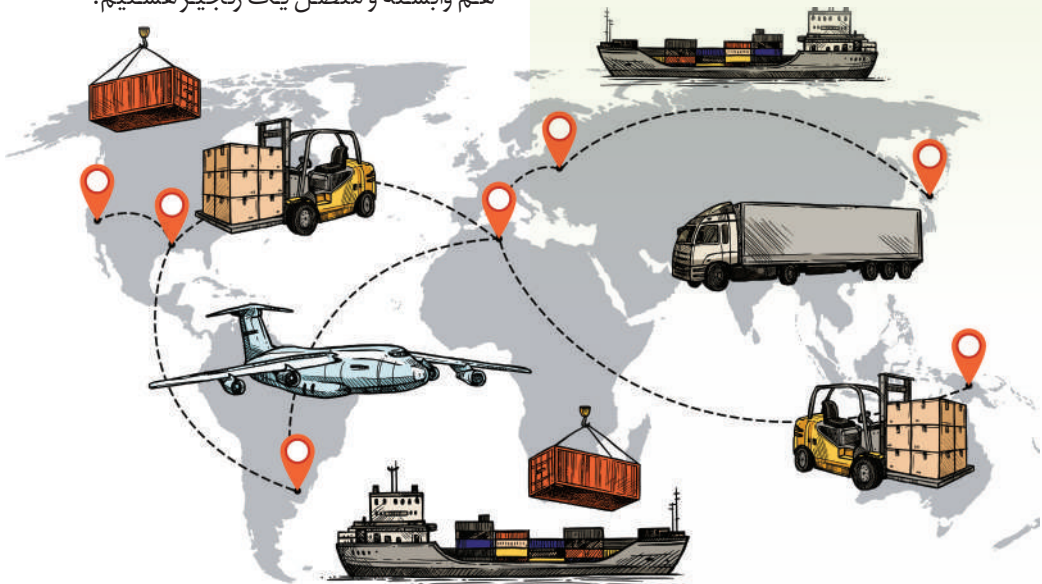
دکتر غفاری در بخش دیگری از سخنان خود با انتقاد از صدور دستورالعمل‌ها و بخش نامه‌های خلق الساعه و ناگهانی افزود: متأسفانه انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام، همواره به دلیل صدور انواع و اقسام بخشنامه‌های مطالعه نشده و غیرتخصصی و تصمیمات خلق الساعه و ناگهانی، با موارد و موانع بسیاری روبرو بوده است، که کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت تلاش خود را برای کمک به هیات مدیره انجمن جهت رفع و رجوع در حد توان خود انجام داده است.

آقای غفاری گفت: البته با وجود وکیل و مشاور حقوقی، اقدامات قانونی و حقوقی هم آغاز شده است، ضمن اینکه در این راستا همکاری سندیکای تولیدکنندگان را هم در کنار خود داریم، چراکه با وجود رقابت و تقابل ظاهری در اصل یک وظیفه را در کنار هم انجام می‌دهیم و هر دو حلقه‌های به هم وابسته و متصل یک زنجیر هستیم.

• برخی انجمن واردکنندگان داروهای دامپزشکی را با واردکنندگان النگو و در یک جایگاه قرار می‌دهند!

وی اضافه کرد: باید به این نکته مهم نیز اشاره کنم که متأسفانه سوء برداشتی از فعالیت و اسم انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام شده که خواننده به اشتباه این انجمن را با واردکننده مازراتی و النگو و زیور آلات یک جایگاه قرار می‌دهد.

دکتر غفاری تصریح کرد: این درحالی است که تمامی اعضای این انجمن، بخشی از تامین کنندگان محصولات مورد نیاز برای تولید غذا و سلامت جامعه هستند، و تامین مواد واسطه‌ای مورد نیاز تولیدکننده واقعی یعنی کشاورز، دامدار، مرغدار، آبی‌پرور و تولیدکننده خوراک به طور مستقیم به اعضا تشکیل دهنده این انجمن مربوط است و بنابراین می‌توان آنان را هم تراز تولیدکنندگان داخلی قلمداد کرد.

همه جانبه با کمیسیون ما داشته است، گفت: با این حال با توجه به ماهیت این کمیسیون نیاز به ورود و همکاری همه اعضا و همچنین داشتن یک مشاور رسانه‌ای احساس می‌شود.

• اطلاع‌رسانی درباره فعالیت‌های انجمن به درستی انجام نمی‌شود

رئیس کمیسیون حقوقی و تسهیل تجارت انجمن تصریح کرد: از نظر بنده اطلاع‌رسانی و آگاهی‌رسانی در خصوص فعالیت‌های انجمن به خواص و عوام جامعه به درستی انجام نمی‌گیرد و بنابراین بازخورد و قضاوت درستی هم در این حیطه انجام نمی‌شود که این بخش ناشی از قصور ما در این زمینه است.

• باید درباره مشکلات پایه‌ای، تناقضات و موانع سهوی قانونی به گفتگو پرداخت

این فعال بخش خصوصی با بیان اینکه سال آینده فارغ از تغییراتی که در بدنه دولت اتفاق می‌افتد، به نظر بنده باید درباره مشکلات پایه‌ای، تناقضات و موانع سهوی قانونی که به دومین صنعت بزرگ کشور از لحاظ تراکنش مالی خسارات جدی وارد می‌کند، به گفتگو پرداخت و این مساله را پیگیری جدی کرد، ضمن اینکه در جهت رفع این معضلات با انجمن‌های همسو نیز باید همکاری و همیاری صورت بگیرد.

آقای دکتر غفاری با اشاره به اینکه در این زمینه هیات مدیره انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام، حمایت و همکاری

رئیس کمیسیون پخش و PMS انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام:

ضرورت ارتباط با سایر تشکلهای

از سازمان دامپزشکی انتظار تعامل بیشتر داریم

دکتر مسعود صبوری

قرنطینه، رصد و پایش کرده و ایرادات آن را به سازمان متولی اطلاع رسانی کنیم.

مدیر اسبق گروه توزیع دفتر دارو و درمان سازمان دامپزشکی کشور تصریح کرد: ایجاد ارتباط پایدار و مستمر با سازمان دامپزشکی، از جمله دیگر برنامه‌های ما است و قصد داریم روند کار به صورتی شود که مسئولان سازمان دامپزشکی در جلسات کمیسیون ما شرکت کنند و نقطه نظرات و پیشنهادهای اعضا را بشنوند.

وی ادامه داد: در حوزه PMS نیز قصد داریم برنامه‌هایی را تدوین و آنها را به سازمان دامپزشکی عرضه کنیم؛ همچنین قصد داریم کارگروه‌هایی را ایجاد و از این طریق با سایر انجمن‌ها که در حوزه داروهای دامپزشکی فعال هستند ارتباط و تعامل برقرار کنیم، که از جمله این تشکلهای ما می‌توان به انجمن داروخانه داران و مایه کوبان، تولیدکنندگان و... اشاره کرد، که ما قصد داریم نقطه نظرات آنها را بشنویم و در تعامل و مشارکت مستقیم با آنان قرار بگیریم.

رئیس کمیسیون پخش و PMS انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام گفت: قصد داریم کارگروه‌هایی را ایجاد و از این طریق با سایر انجمن‌ها که در حوزه داروهای دامپزشکی فعال هستند، ارتباط و تعامل برقرار کنیم که از جمله این تشکلهای ما می‌توان به انجمن داروخانه داران و مایه کوبان، تولیدکنندگان و... اشاره کرد.

آقای دکتر مسعود صبوری، در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری درباره اولویتهای کمیسیون تحت مسئولیت خود اظهار داشت: کمیسیون پخش و PMS از ابتدای شروع به کار، مواردی را در نظر داشت که جزو اولویتهای این کمیسیون به شمار می‌رود.

وی اضافه کرد: در حوزه داروهای قاچاق و تقلبی برنامه‌هایی داریم که از طریق این برنامه‌ها می‌توان، این تخلفات را به اطلاع دستگاه‌های مربوطه از جمله سازمان دامپزشکی کشور، رساند همچنین برنامه داریم تا سامانه‌هایی را که سازمان دامپزشکی کشور دارد، از جمله سامانه

سال آینده نیز گفت: ایجاد کارگروه‌هایی که به آنها اشاره کردم از جمله این اقدامات است، ضمن اینکه تلاش می‌کنیم از سازمان دامپزشکی نیز یک نماینده در این کارگروه‌ها داشته باشیم و بتوانیم با بخش‌های خصوصی دیگر، از جمله تولیدکنندگان، مایه کوبان و داروخانه داران ارتباط مستمر و برقرار کنیم. ضمن اینکه با سازمان دامپزشکی نیز به دلیل پیگیری‌های هیئت مدیره و به ویژه دبیر محترم انجمن آقای توکلی تعامل بسیار خوبی داشتیم.

آقای صبوری با اشاره به مشکلاتی که سامانه‌های سازمان دامپزشکی کشور دارد، تصریح کرد: پیگیری اصلاح سامانه‌ها نیز، از دیگر برنامه‌هایی که قرار است، در سال آینده انجام شود.

وی درباره انتظارات این کمیسیون از انجمن نیز عنوان کرد: خوشبختانه در انجمن ارتباط خوب و متقابل میان اعضا و هیئت مدیره وجود دارد و به ویژه از زحمات و پیگیری‌های دبیر محترم انجمن آقای دکتر توکلی بسیار تشکر می‌کنم و قدردان زحمات ایشان هستم، که منجر به تعامل خوبی بین انجمن و بخش دولتی شده‌اند، اما انتظار اصلی ما از سازمان دامپزشکی کشور و دفتر دارو و درمان این سازمان به عنوان متولی صنعت است، البته آقای دکتر پیرانی، مدیرکل محترم دفتر دارو و درمان نماینده‌ای را برای انجمن در نظر گرفته و ما در تعامل با آنها هستیم، اما خواهان تعامل بیشتر و استفاده بیشتر از ظرفیت بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها، سیاست‌گذاری‌ها و اجرا از سوی مسئولان دولتی هستیم.

وی درباره اولویت‌های این کارگروه با بیان اینکه سازمان دامپزشکی اصلاح دستورالعمل توزیع را در دستور کار خود دارد، گفت: از جمله اولویت‌های ما پیگیری این مسئله است تا زودتر به سرانجام برسد، به دلیل اینکه اصلاح این دستورالعمل منجر به بهبود شیوه‌های پخش و توزیع در حوزه داروهای دامپزشکی می‌شود.

آقای دکتر صبوری گفت: اولویت دوم درباره سامانه دارویی سازمان دامپزشکی است که مشکلات فراوانی دارد و باید اصلاح شود. این سامانه علی‌رغم اینکه می‌تواند بسیار مفید باشد، به دلیل ایراداتی که دارد، باعث ایجاد مشکلات جدی برای بخش خصوصی، توزیع کنندگان دارو و حتی تولیدکنندگانی که با آن سرو کار دارند، شده است.

وی تصریح کرد: این سامانه به دلیل اینکه با سامانه‌های دیگر از جمله سامانه قرنطینه خود سازمان دامپزشکی یا سامانه‌های گمرک در ارتباط است، دچار ایرادات فراوانی شده و مشکلات بسیار زیادی را برای مسئولان پخش، داروخانه‌ها، تولیدکنندگان و حتی مایه کوبان به وجود آورده که رفع این مشکلات مسئله الزامی و مهم است. دکتر صبوری ادامه داد: اولویت بعدی ما تهیه دستورالعمل‌های PMS است که امیدوار هستیم بتوانیم آن را به سرانجام برسانیم؛ البته شیوع کرونا در کشور جلسات ما را با اختلال مواجه کرده و بسیاری از جلسات را ناچاراً باید به صورت آنلاین برگزار کنیم.

وی درباره برنامه‌های این کمیسیون برای یک

دکتر فروزنده بروجردی

رئیس کمیسیون فنی و ثبت انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام مطرح کرد:

کمیسیون فنی و ثبت بازوی علمی انجمن

رئیس کمیسیون فنی و ثبت انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام گفت: کمیسیون ثبت همواره بازوی علمی این انجمن بوده، هست و خواهد بود.

بوده است که با بررسی قوانین ثبت در سایر کشورها، بویژه کشورهای صاحب نام و دارای تکنولوژی مثل کشورهای اروپایی و ارائه این اطلاعات و مستندات به مدیران و کارشناسان محترم سازمان دامپزشکی، و البته با تعامل و همکاری این عزیزان سعی در تسهیل و تعدیل برخی از این قوانین داشته باشند.

وی تصریح کرد: البته برخی از این قوانین و

خانم دکتر فروزنده بروجردی، رئیس کمیسیون فنی و ثبت در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآورده‌های دامپزشکی و دامپروری درباره اولویت‌های این کمیسیون گفت: کشور ما یکی از سخت‌ترین قوانین ثبت را در زمینه محصولات دامپزشکی در بین سایر کشورهای جهان دارد. از ابتدای تاسیس انجمن صنفی، همواره این هدف در اولویت کمیسیون ثبت

بین‌المللی، در کمیسیون ثبت عضو هستند.

خانم دکتر بروجردی اضافه کرد: برخی از دوستان سابقه طولانی عضویت در این کمیسیون دارند و با برگزاری جلسات ماهانه که با همکاری این عزیزان صورت می‌گیرد، با بحث و تبادل اطلاعات جدید در عرصه‌های مختلف و همچنین برگزاری جلسات مشترک با سایر کمیسیون‌ها و کارگروه‌ها،

دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک درباره اینکه تاکنون چه اقداماتی در این راستا انجام شده است، گفت: خوشبختانه افراد با تجربه و دارای اطلاعات علمی بسیار قوی در عرصه قوانین ثبت

آیین‌نامه‌ها در سطح حاکمیتی هستند و به همین لحاظ دست همکاران ما در انجمن و همچنین سازمان دامپزشکی را برای ایجاد برخی تغییرات بسته‌اند. برای ما نیز کمک به تسهیل قوانین ثبت و حل موارد و مشکلاتی که بعضاً در این زمینه به وقوع می‌پیوندد در اولویت قرار دارد. رئیس کمیسیون فنی و ثبت انجمن واردکنندگان

برطرف نمودن موارد و مشکلات موجود، و همچنین موارد و مشکلات احتمالی که در آینده با آن مواجه خواهیم بود تلاش نماییم، تا با تهیه اطلاعات و اسناد مرتبط، در مواردی که امکان برطرف نمودن آنها فراهم است بازوی علمی انجمن باشیم.

خانم بروجردی تاکید کرد: در واقع و به بیان روشن‌تر کمیسیون ثبت همواره بازوی علمی انجمن صنفی بوده، هست و خواهد بود. البته همواره امیدواریم موارد جدیدی در این حوزه پیش‌آمد نکنند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود درباره اینکه چه انتظاراتی از انجمن در این زمینه دارید؟، اضافه کرد: یک بخش انتظار از اعضای محترم انجمن است که با همراهی و همدلی، ما را از موارد پیش آمده در اسرع وقت مطلع سازند، و اگر اطلاعات و دانش کمک به حل این موارد را دارند با ما در میان بگذارند.

خانم دکتر بروجردی ادامه داد: با توجه به اینکه تعداد زیادی از دامپزشکان جوان و به روز در شرکت‌های عضو انجمن فعال هستند، انتظار می‌رود پویایی بیشتری در این زمینه‌ها داشته باشیم.

رئیس کمیسیون فنی و ثبت تاکید کرد: یک بخش انتظار از هیات مدیره محترم است که به لطف خداوند تاکنون با پشتیبانی بسیار قوی ایشان همراه بوده‌ایم، و پیگیری‌های مستمر و با جدیت ایشان به حل بسیاری از موارد پیش آمده منتج شده است.

بویژه کمیسیون تسهیل تجارت و کارگروه افزودنی‌ها، موارد و مشکلات پیش آمده در خصوص برخی محصولات به صورت اشتراکی مورد بررسی قرار گرفته و نتیجه جهت پیگیری دبیر محترم انجمن در اختیار ایشان قرار گرفته است.

وی تصریح کرد: به طور اختصار در این چند ماه اخیر، صدور فیزیکی گواهی‌های ثبت که برای مدتی متوقف شده بود با همکاری همکاران دفتر دارو و درمان و پیگیری‌های انجمن مجدداً اجرایی شد و امکان دریافت گواهی ثبت از طریق سامانه سرت مهیا شد.

رئیس کمیسیون فنی و ثبت انجمن اظهار داشت: برخی از مشکلات موجود در سامانه‌های دارویی، با برگزاری جلسات متعدد با همکاران دفتر دارو و درمان در میان گذاشته شد، که بیشتر آنها مرتفع شده و در مورد مابقی همچنان در حال رایزنی هستیم.

خانم دکتر بروجردی گفت: اعتبار گواهی‌های ثبت محصولاتی که فایل ثبتی آنها یا شرکت ثبت کننده فاقد ایراد باشد، به طور اتوماتیک و فقط با پرداخت هزینه تمدید با لطف دفتر محترم دارو و درمان تا پایان سال ۱۴۰۰ تمدید خواهند شد.

وی درباره این که چه اقداماتی را قرار است طی یک سال آینده در این حوزه انجام دهید؟، گفت: ما همواره گوش شنوای مشکلات اعضای محترم انجمن هستیم، و خود را موظف می‌دانیم در چارچوب قانون، با تمام توان مان در جهت

رئیس کارگروه افزودنی انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام:

جداً نبودن مشکلات واردکنندگان و تولیدکنندگان

همه ما تولیدکننده ایم!

مهندس عباسعلی اسعدیان

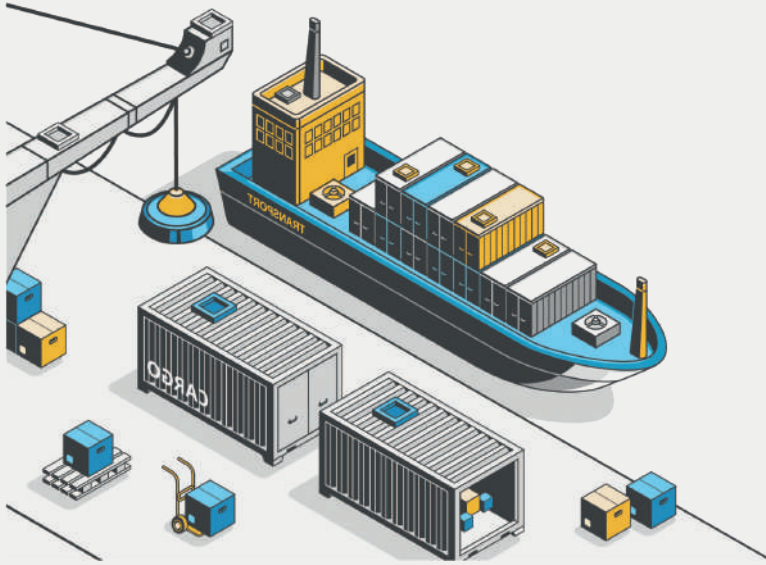
رئیس کارگروه افزودنی انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام گفت: مشکلات ما از هم جدا نیست و مشکلات مان با تولیدکنندگان نیز. اصلاً این تقسیم بندی واردکننده (یا بازرگان) با تولیدکننده را بیستی در ذهن خود تغییر دهیم، همه ما تولیدکننده هستیم.

تعیین شده پاسخ دهد، ولی وقتی خودت می نویسی، اختیار دست خودت است. خودت می پرسی و خودت جواب می دهی. آقا بالاسرو مبصر هم نداری. این مصاحبه هایی را هم که من در نشریه انجمن دیدم، فقط تبدیل نقل قول مستقیم بود به نقل قول غیر مستقیم. وقتی من خودم می توانم مستقیم حرف هایم را بزنم، چرا آنها را غیر مستقیمش کنم؟

• اگر رنگ و لعاب را کنار بزنم، پرسش اصلی که برای من فرستادند این بود که از آمدنم چه بود اعضاء را سود؟

«پاسخ این است که سود چندانی برای کسی نداشتیم. چرا که مشکل اصلی ما واردکنندگان

به گزارش خبرنگار فصلنامه فرآورده های دامپزشکی و دامپوری، آقای عباسعلی اسعدیان، رئیس کارگروه افزودنی این انجمن طی یادداشتی تحت عنوان «به جای مصاحبه» عنوان کرد: دکتر توکلی مصر است که من، به عنوان مسئول کارگروه افزودنی ها، برای شماره سوم فصلنامه انجمن مصاحبه ای انجام دهم. صرفاً از این جهت که اعضای محترم فکر نکنند مسئول کارگروه افزودنی از زدن دو کلمه حرف هم عاجز است، قصد مصاحبه نداشتیم، یعنی حرفی که به درد دنیا و آخرت کسی بخورد نداشتیم. ولی حالا که تکلیف شده است، ترجیح می دهم که بنویسم تا این که مصاحبه کنم. در مصاحبه آدم باید به پرسش هایی از پیش

افزودنی این است که اول به مسئولین محترم سازمان دامپزشکی بقبولانیم که چیزهایی به نام افزودنی وجود دارند، که ماهیتاً با دارو و واکسن متفاوتند. در آئین نامه اجرای بند «ز» مقوله ای به نام افزودنی خوراک تعریف نشده است. در نتیجه افزودنی ها هم مشمول همان قوانین و مقررات دارو و واکسن می شوند و گاهی هم برعکس.

علما، سالبه به انتفاء موضوع است یا در ضرورت باقی بودن ۷۰ درصد عمر قفسه ای به هنگام ورود افزودنی ها به کشور. یعنی متیونین و لیزین با ۵ سال عمر قفسه ای، اگر بیش از یک سال و نیم از تولیدشان گذشته باشد، اجازه ترخیص نخواهند داشت. گویی واردکنندگان و مصرف کنندگان این افزودنی ها را برای ذخیره آخرت خریداری می کنند.

ولی در این سال ها، مشکلات برای همه فرآورده های دامپزشکی و دامپرووری به حدی بوده است که یاران فراموش کرده اند عشق. دشواری ها، کمابیش، برای همه یکسان بوده است. مشکلات ثبت محصول، بوروکراسی فرساینده برای گرفتن مجوز واردات، صف های انتظار طولانی برای تخصیص ارز، پیدا کردن ارز پس از تخصیص، و مقررات خلاقانه ای که

از واردکنندگان دارو و واکسن مدارکی را می خواهند که تنها در مورد افزودنی ها می تواند لزوم داشته باشد. مثلاً امروز دیدم اداره دامپزشکی ماکو برای دارو و واکسن هم گواهی بهداشتی می خواهد، که به گفته دکتر مصطفوی (که هم علمش و هم عقلش از من خیلی بیشتر است) فقط و فقط برای افزودنی ها کاربرد دارد... و محصولات دارویی هرگز چنین مدرکی را ندارند.

برای ثبت یک افزودنی کارشناسان محترم سازمان دامپزشکی درخواست «آنالیز لایه درونی بسته بندی» را می کنند، که اگر برای دارو ضرورت داشته باشد، برای افزودنی ها، به قول

و تو باید همراه همه اعضای هیات مدیره و روسای کمیسیون ها و مسئولین کارگروه ها و دکتر توکلی روزها وقت بگذاری که این قانون من درآوردی را تغییر دهی و سپس پیروزی بزرگ خودت را جشن بگیری و پست های تشکر و تبریک برای کوشش های ناماجور هیات مدیره محترم و دبیرگرمی انجمن.

هر روز کار را برای همه سخت تر می سازد. مثلاً یک روز صبح از خواب ناز بیدار می شویم و می شنویم که ظرف ۲ ماه پس از حواله ارزی باید کالای خود را وارد کرده باشیم، وگرنه ... و در میمانی که این قانونگذاران اطلاعی از روند واردات کالا دارند؟ یا با واردکننده ای مشورت کرده اند؟

درصد، صنعت ۲۲ درصد و کشاورزی ۱۰ درصد). وجود یک بخش خدمات نیرومند کمک بزرگی است به بخش تولید.

ما واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک هم، اگر کالایی تولید نشود، باید به دنبال شغل آبرومند دیگری باشیم. این حرف ها به نظر ما بدیهی می آیند، ولی قبولاندن آن به مسئولین صبری ایوب وار اگر نه، صبر ۲۵۰۰ ساله مردم ایران را طلب می کند. ما را به سخت جانی خود این گمان نبود.

مشکلات ما از هم جدا نیست و مشکلات ما با تولیدکنندگان نیز. اصلاً این تقسیم بندی واردکننده (یا بازرگان) با تولیدکننده را بایستی در ذهن خود تغییر دهیم، همه ما تولیدکننده هستیم. بعضی تولید کالا می کنند و بعضی دیگر تولید خدمات. این دو به یک دیگر نیازمندند. تولید خدمات در همه کشورها سهم بزرگتری در تولید ناخالص داخلی دارد. در سال ۱۳۹۸، تولید خدمات در ایران، ۵۵ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می داد (نفت و گاز ۱۳

• خانم خبرنگار می‌پرسد چه اقداماتی قرار است طی یک سال آینده انجام دهم؟

پاسخ من این است: در پی آنم که گرز دست برآید، دست به کاری زنم که غصه سرآید.

بدبختی اینجا است که کار چندانی از دست بر نمی‌آید. یا حداقل از دست من بر نمی‌آید. اگر مشکلات روزمره، وضع قوانین و مقررات یک‌شبه، تهیه گزارشات جامع برای سازمان دامپزشکی، سازمان حمایت از مصرف کننده، افزایش نرخ ارز و غیره وقتی باقی بگذارد، شاید با کارشناسان سازمان در باره ماهیت متفاوت افزودنی‌ها از دارو و واکسن گفتگویی داشته باشیم. شاید در تغییر مقررات ثبت کالا کوششی کنیم. شاید دوستان را متقاعد سازیم که از بوروکراسی کم کنند و بر... یک چیزی بی‌فزایند. بی‌شک کاری نمی‌توانم بکنم که غصه سرآید. بتوانم با همین خزعبلاتی که گهگاه می‌نویسم، یعنی با همدردی با شما، کمی از غصه بکاهم.

• من در همین چارچوب نیز به مساله مشابه و غیر مشابه نگاه می‌کنم.

واردات ما، به غیر از احترام به انتخاب مصرف کننده، در جهت ارتقاء کیفی تولیدات داخلی نیز هست. شخصاً خوشحال خواهم شد که روزی از انجمن واردکنندگان به انجمن صادرکنندگان دارو، افزودنی و... نقل مکان کنم. ولی برای رسیدن به چنین روزی، به همکاری و همراهی همه فعالین در صنعت دامپروری کشور نیازمندیم. ما مشکلات ناشی از تحریم‌های ظالمانه را درک می‌کنیم. ما نیز به صرفه جویی ارزی در این شرایط باور داریم.

ولی در ضمن می‌دانیم که افزایش یک دهم درصد به ضریب تبدیل، هزینه ارزی بیشتری برای کشور خواهد داشت. بیاییم به شعور و حق انتخاب مصرف کننده احترام بگذاریم. مطمئن باشیم اگر تولید داخلی کیفیتی مناسب داشته باشد، مصرف کننده رغبتی به مصرف کالای وارداتی نخواهد داشت.

دکتر سودابه پرهیزکار

رئیس کمیسیون آموزش و پژوهش انجمن
واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام؛

برگزاری وبینارهای آموزشی برای فعالان صنعت دام و طیور

وبینار «آمینواسیدها» بهمن ماه برگزار گردید

در صنعت دام و طیور دارد و روز به روز نیز بلوغ بیشتری پیدا کرده است. این انجمن طی سالهای اخیر به این نتیجه رسیده که کمیسیونهای تخصصی را در راستای دستیابی به اهداف اعضا، ایجاد کند که در این راستا کمیسیون آموزش و پژوهش نیز ایجاد شده است.

وی تصریح کرد: در این کمیسیون قاعدتاً افراد علمی، اساتید دانشگاه و افراد با سابقه علمی و پژوهشی در حوزه صنعت دام و طیور فعالیت دارند.

رئیس کمیسیون آموزش و پژوهش انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام از برگزاری وبینارهای آموزشی برای مخاطبان این کمیسیون خبر داد و گفت: در این راستا، ما در بهمن ماه اولین وبینار آموزشی آنلاین خود را درباره آمینواسیدها برگزار کردیم.

خانم دکتر سودابه پرهیزکار، در گفتگو با خبرنگار فصلنامه فرآوردههای دامپزشکی و دامپروری درباره اولویتهای کمیسیون تحت مسئولیت خود اظهارداشت: انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام، سابقه طولانی

مقالات تحلیلی و تحقیقی باشد، و با اینکه به صورت عملی در برخی فارم‌ها یا مزارع تولیدی اجرا شود که ما در نهایت، نتایج آن را در اختیار فعالان صنعت قرار می‌دهیم تا مورد استفاده آنان قرار بگیرد و با استفاده از آن بتوانند در جهت تسهیل برخی امور قدم بردارند.

این فعال بخش خصوصی درباره اینکه به عنوان رئیس کمیسیون آموزش و پژوهش چه انتظاری از این انجمن دارید؟ گفت: واقعیت این است که ما از انجمن انتظار خاصی نداریم. ما و تمام کمیسیون‌های دیگر، خود را عضوی از انجمن می‌دانیم، و باید دید که ما چه کاری می‌توانیم برای انجمن انجام دهیم که روز به روز قوی‌تر و صاحب‌نظرتر شود و چالش‌هایی را که در بخش‌های مختلف با آن مواجه هستیم با راهکارهای مناسب حل کند.

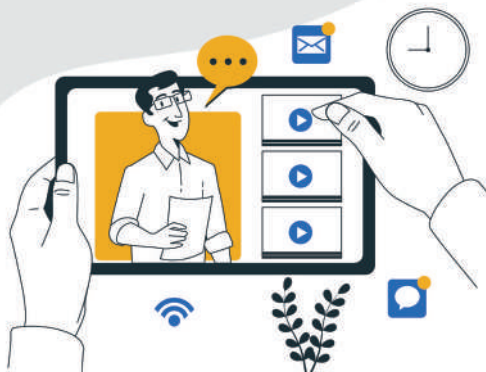
وی تاکید کرد: بنابراین انتظار خاصی ندارم و همین که بستری ایجاد شده تا دست در دست هم و کنار یکدیگر، با هم‌فکری به حل چالش‌های صنعت بپردازیم اقدام بسیار مطلوبی است و امیدوارم که بتوانیم در این راستا کمک بیشتری به انجمن کنیم.

ایشان اضافه کرد: مخاطبین ما نیز فعالان صنعت از جمله مرعداران، دامداران و افراد دخیل در این حوزه هستند، که ما سعی می‌کنیم به روزترین اطلاعات آموزشی را در اختیار آنها قرار دهیم. خوشبختانه در این زمینه اقدامات خوبی انجام گرفته و کارها به سرعت در حال پیشروی است، و ما در بهمن ماه اولین وبینار آموزشی آنلاین خود را درباره آمینواسیدها برگزار خواهیم کرد، ضمن اینکه قصد داریم این فعالیت‌ها را تا پایان دوره کمیسیون فعلی انجام دهیم.

وی درباره اینکه تاکنون چه اقداماتی در این حوزه و تحقق اولویت‌ها انجام شده است؟، تصریح کرد: همانطور که عرض کردم این کمیسیون دارای دو بخش آموزشی و پژوهشی است که در بخش آموزشی ما سعی کردیم اطلاعات به روز را در اختیار مخاطبان خود از جمله فعالان صنعت تولیدکنندگان و افرادی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، قرار دهیم، ضمن اینکه سرفصل‌های این آموزش‌ها در قالب وبینارها و مقالات علمی مختلف برنامه‌ریزی و تدوین شده و ما درصدد اجرای آنها هستیم.

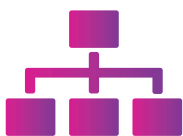
خانم دکتر پرهیزکار درباره برنامه‌های کمیسیون آموزش و پژوهش انجمن که برای یک سال آینده در این راستا برنامه‌ریزی شده است، نیز گفت: در نظر داریم که یک تا دو فعالیت پژوهشی را نیز در جهت رفع مشکلات و چالش‌هایی که صنعت با آن مواجه است، انجام دهیم.

وی افزود: این پژوهش‌ها می‌تواند در قالب

دستاوردهای دوره ششم

معرفی هیات مدیره

دوره هفتم

دستاوردهای هیات مدیره

دوره ششم

- اخذ مصوبه هیات دولت برای پرداخت عوارض فوب کالا در مرحله ترخیص
- افزایش مدت اعتبار گواهی های ثبت شرکت ها تا پایان سال ۱۴۰۰
- افزایش مدت اعتبار مجوزهای ورود (VIP) شرکت ها از شش ماه به یکسال
- افزایش اعتبار تمدید ثبت سفارش به ۸ ماه (۶ ماه با ۲ ماه تمدید اتوماتیک)
- افزایش مدت پرداخت مابه التفاوت ارزی از ۶ ماه به یکسال
- افزایش مدت ارائه اسناد حل حواله های ارزی از ۲ ماه به ۶ ماه
- تدوین فهرست جامع داروهای مجاز دامپزشکی برای اولین بار در کشور با همکاری کارشناسان دفتر دارویی سازمان (ادامه دارد...)
- مشارکت انجمن در اصلاح و بازنگری نهایی دستورالعمل ثبت
- رفع مشکلات بسیار زیاد سامانه های دارویی و Cert با همکاری انجمن
- حضور دبیر انجمن در ۲ برنامه سراسری شبکه خبر برای طرح مشکلات

ارزیابی عملکرد هیات مدیره

در سال ۱۳۹۹
دوره ششم

جدول شماره ۱ - ارزیابی عملکرد هیات مدیره دوره ششم در سال ۱۳۹۹

ردیف	موضوع	عالی		خوب		متوسط		ضعیف	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
1	پیگیری مشکلات مشترک اعضاء	35	68.63	16	31.37	0	0.00	0	0.00
2	پیگیری مشکلات موردی مطرح شده از طرف اعضاء	21	41.18	26	50.98	4	7.84	0	0.00
3	استفاده از نظرات اعضاء در تصمیمات و برنامه ریزی های اتخاذ شده	21	41.18	27	52.94	3	5.88	0	0.00
4	استفاده از تجربیات بزرگان و پیشکسوتان صنف	32	62.75	13	25.49	6	11.76	0	0.00
5	نحوه تعامل اعضاء هیات مدیره با اعضاء انجمن	22	43.14	27	52.94	1	1.96	1	1.96
6	گزارش و اطلاع رسانی برنامه ها و فعالیت های انجمن به اعضاء	34	66.67	17	33.33	0	0.00	0	0.00
7	نحوه تعامل دبیر انجمن با اعضاء انجمن	42	82.35	9	17.65	0	0.00	0	0.00
8	میزان رضایت از عملکرد بازرس انجمن	22	43.14	22	43.14	4	7.84	3	5.88
9	میزان رضایت از عملکرد دبیرخانه و پرسنل انجمن	30	58.82	21	41.18	0	0.00	0	0.00
10	ارزیابی از میزان موفقیت انجمن در تعامل با سازمان دامپزشکی کشور	17	33.33	26	50.98	5	9.80	3	5.88
11	ارزیابی از میزان موفقیت انجمن در تعامل با وزارت جهاد کشاورزی	17	33.33	25	49.02	8	15.69	1	1.96
12	ارزیابی از میزان موفقیت انجمن در تعامل با اداره گمرک	13	25.49	34	66.67	3	5.88	1	1.96
13	ارزیابی از میزان موفقیت انجمن در تعامل با اتاق های بازرگانی	24	47.06	24	47.06	2	3.92	1	1.96
14	میزان رضایت از پاسخگویی هیات مدیره	23	45.10	25	49.02	3	5.88	0	0.00
15	میزان رضایت از پاسخگویی دبیر انجمن	41	80.39	10	19.61	0	0.00	0	0.00
16	میزان شفافیت در امور مالی و هزینه های انجمن	24	47.06	23	47.06	4	7.84	0	0.00
17	توانمندی انجمن در تامین منابع مالی (به غیر از حق عضویت)	7	13.73	24	47.06	15	29.41	5	9.80
18	نحوه برگزاری مجامع عمومی عادی و فوق العاده	21	41.18	25	49.02	4	7.84	1	1.96
19	برگزاری برنامه های تخصصی (وبینارها و جلسات تخصصی آنلاین)	7	13.73	28	54.90	14	27.45	2	3.92
20	میزان رضایت از عملکرد روابط عمومی در اطلاع رسانی اخبار و مدیریت صفحات مجازی	16	31.37	30	58.82	5	9.80	0	0.00
21	آیا به اهداف خود در عضویت در انجمن رسیده اید؟	14	27.45	30	58.82	7	13.73	0	0.00
22	میزان رضایت از اولویت بندی انجمن در پیگیری مشکلات اعضاء	22	43.14	25	49.02	3	5.88	1	1.96

توانمندی انجمن در تامین منابع مالی (به غیر از حق عضویت) با ۶۹،۷۹ درصد از گزینه‌های عالی و خوب، بعنوان بیشترین و کمترین میزان رضایت‌مندی اعضا شناخته شدند.

همچنین پیگیری مشکلات اعضای انجمن، گزارش و اطلاع‌رسانی برنامه‌ها و فعالیت‌های انجمن به اعضا، و استفاده از تجربیات پیشکسوتان صنف با کسب امتیازات بالا، بعنوان سایر عوامل مهم در کسب رضایت‌مندی اعضا شناخته شدند. از سوی دیگر برگزاری برنامه‌های تخصصی مانند وبینارهای علمی و افزایش تعامل و ارتباط بیشتر با سازمان‌ها و ارگان‌های مربوطه، مواردی بودند که امتیاز کمتری کسب کردند که لازم است هیات مدیره و دبیرخانه انجمن تمهیدات و برنامه‌ریزی لازم را برای تقویت آنها انجام دهند.

به منظور ارزیابی عملکرد هیات مدیره و دبیرخانه انجمن در حوزه‌های مختلف و بر حسب تجربیات بدست آمده از سال‌های قبل، تعداد ۲۲ سوال در بخش‌های مختلف تهیه و در قالب یک پرسشنامه آنلاین برای شرکت‌های عضو انجمن ارسال شد، و تعداد ۵۱ شرکت (بدون ذکر نام و بصورت کاملاً ناشناس) در این نظرسنجی شرکت کردند. برای هر سوال ۴ گزینه (عالی، خوب، متوسط، ضعیف) در نظر گرفته شد. سپس داده‌ها جمع‌آوری و در قالب جداول و نمودارهای مختلف مورد بررسی و تجزیه تحلیل قرار گرفت.

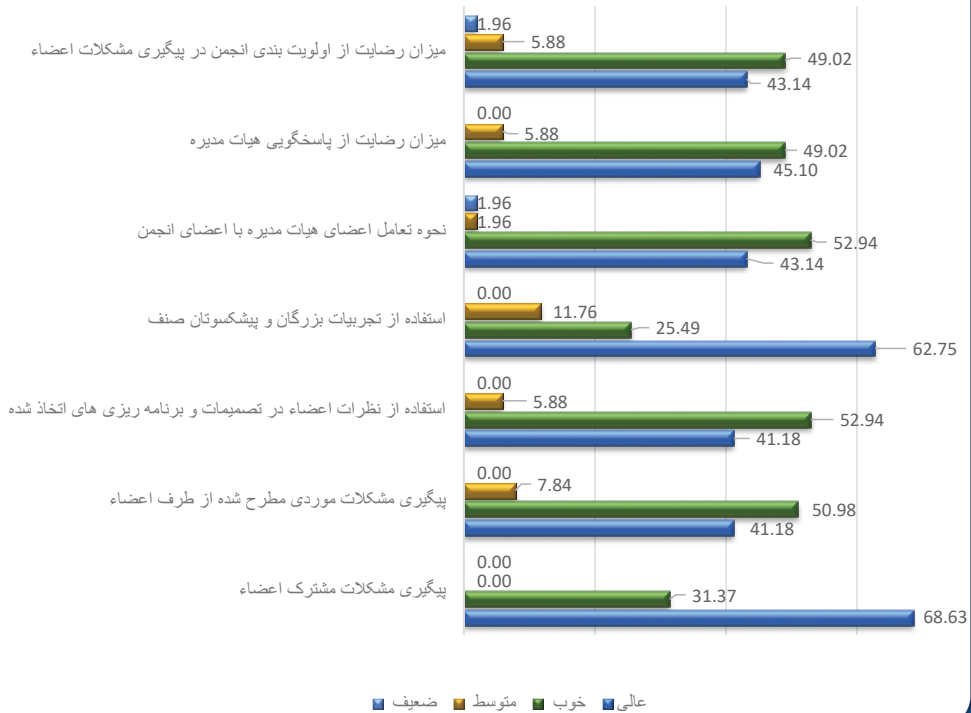
همانگونه که در جدول شماره (۱) ملاحظه می‌گردد، در بین موارد مطرح شده نحوه تعامل و پاسخگویی دبیر انجمن به اعضا با کسب امتیاز ۱۰۰ درصد از گزینه‌های عالی و خوب و

نمودار شماره ۱- نظرات اعضای انجمن نسبت به تعامل، پاسخگویی و پیگیری مشکلات توسط

هیات مدیره

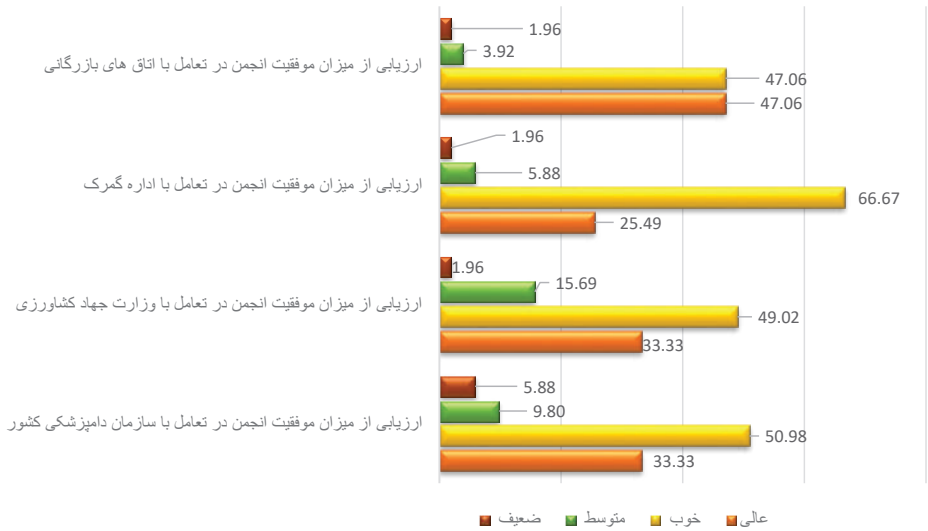

نمودار شماره ۱

همانطور که در نمودار شماره (۱) ملاحظه می‌گردد در بین آیت‌های مربوط به هیات مدیره انجمن، پیگیری مشکلات مشترک اعضا (۱۰۰٪ درصد از گزینه عالی و خوب) نحوه تعامل اعضای هیات مدیره با اعضای انجمن (۹۶/۰۸ درصد گزینه عالی و خوب) استفاده از تجربیات بزرگان و پیشکسوتان صنف (۸۸/۲۴ درصد گزینه عالی و خوب) با کسب بیشترین امتیازات، مهمترین عوامل در رضایت‌مندی اعضا شناخته شدند. همچنین اعضای انجمن انتظار دارند که در اولویت‌بندی مشکلات، و استفاده بیشتر از نظرات اعضا در تصمیمات و برنامه ریزی‌ها، توجه و اهتمام بیشتری از سوی هیات مدیره صورت پذیرد.

نمودار شماره ۲- نظرات اعضای انجمن در خصوص ارتباط و تعامل با سازمانهای مختلف

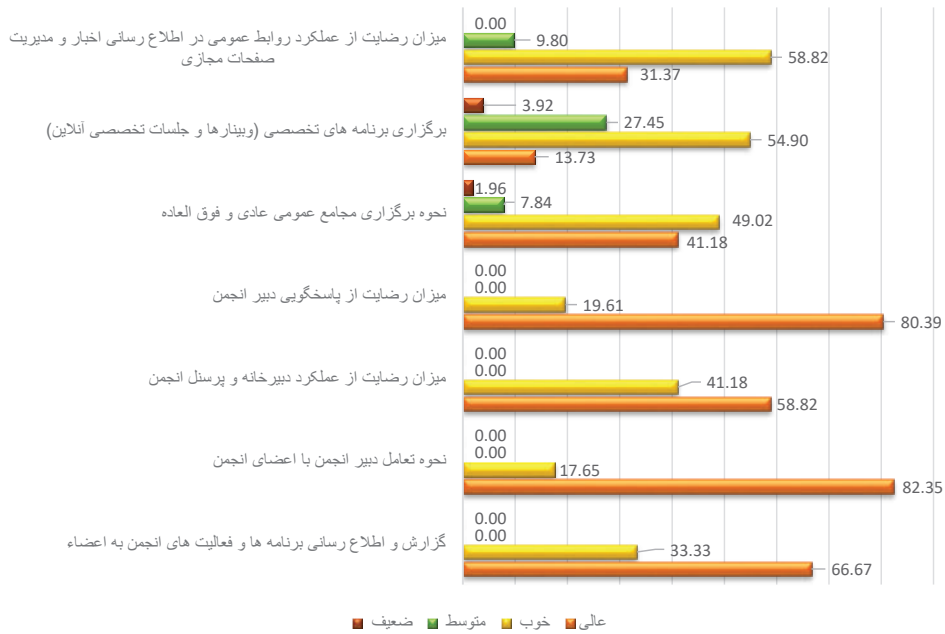
نمودار شماره ۲

همانگونه که در نمودار شماره (۲) مشاهده می شود، از نظر اعضای انجمن، بیشترین موفقیت انجمن در تعامل با سازمان ها، به ترتیب تعامل با اتاق بازرگانی (۹۴/۱۲ درصد) و وزارت جهاد کشاورزی (۸۲/۳۵ درصد) از گزینه های عالی و خوب بوده است و لازم است تعامل و ارتباط بیشتر با سایر سازمان ها مانند وزارت صمت و گمرک و .. مورد توجه و برنامه ریزی هیات مدیره جدید انجمن قرار گیرد.

نمودار شماره ۳ - میزان رضایت مندی اعضای انجمن از عملکرد دبیرخانه

نمودار شماره ۳

صفحات مجازی (۹۰/۱۹ درصد) و برنامه های تخصصی مانند وبینارها (۶۸/۶۳ درصد) و بوده است.

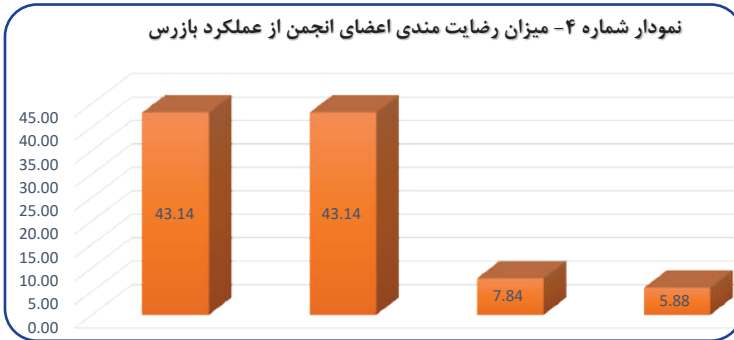
همانگونه که در نمودار (۳) مشاهده می شود در مجموع میزان رضایت مندی اعضا انجمن از عملکرد دبیرخانه بسیار بالا بوده است، و در بین آیتم های مورد بررسی بیشترین میزان رضایت مندی اعضا به ترتیب مربوط به پاسخگویی و تعامل دبیر انجمن با اعضا (۱۰۰٪ درصد از گزینه های عالی و خوب) و گزارش و اطلاع رسانی برنامه های و فعالیت های انجمن به اعضا (۱۰۰٪ درصد از گزینه های عالی و خوب) عملکرد روابط عمومی در اطلاع رسانی اخبار و مدیریت

مصوبات هیات مدیره و گزارش موسسه حسابرسی و هزینه کرد انجمن در بخش‌های مختلف نظارت مستقیم داشته و همواره مورد وثوق تمامی اعضای انجمن بوده‌اند.

همانگونه که در نمودار شماره (۴) دیده می‌شود، میزان رضایت‌مندی اعضای انجمن از عملکرد بازرس انجمن قابل قبول و مطلوب بوده است و کسب (۸۶/۲۸ درصد) از گزینه‌های عالی و خوب،

مؤید این ادعا می‌باشد. بازرس دوره ششم هیات مدیره در تمامی جلسات هیات مدیره انجمن در طول سال ۱۳۹۹ حضور داشته و بر برگزاری منظم جلسات، اجرای

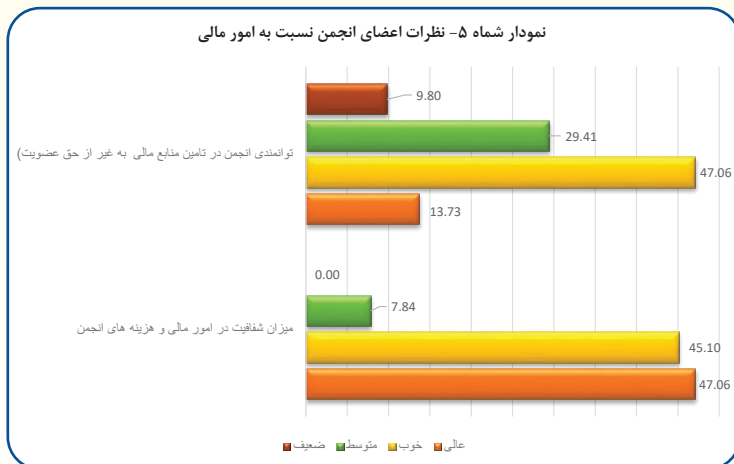

نموده است، ولی در تامین مالی (به غیر از حق عضویت)، با کسب (۶۰/۷۹ درصد) از گزینه‌های عالی و خوب امتیاز کمتری کسب نموده است، و لازم است با برنامه‌ریزی و تدابیر لازم در این خصوص اقدام نماید.

در بین عوامل مربوط به امور مالی انجمن، دو موضوع کلیدی مورد ارزیابی و نظرسنجی قرار گرفت که در بین آنها، میزان شفافیت در امور مالی و هزینه‌های انجمن با کسب (۹۲/۱۶ درصد) از گزینه‌های عالی و خوب، امتیاز بیشتری کسب کرد که نشان دهنده اعتماد و اطمینان

قابل قبول اعضای انجمن در هزینه کرد و حسابرسی امور مالی انجمن می‌باشد.

از سوی دیگر اگر چه انجمن در دریافت حق عضویت سال ۹۹، بسیار عالی عمل کرده و (۱۰۰ درصد) حق عضویت‌ها را دریافت

معرفی هیات مدیره جدید انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام

هر بخش ۲ نفر بعنوان منتخب اعضا، انتخاب گردیدند که همراه با یک نفر منتخب مستقل، جمعاً ۷ نفر بعنوان به عنوان اعضای اصلی و ۲ نفر بعنوان اعضای علی‌البدل (شرح ذیل) برگزیده شدند. همچنین ۲ نفر بعنوان بازرس اصلی و علی‌البدل انجمن در دوره هفتم هیات مدیره انتخاب گردیدند.

با برگزاری مجمع عمومی عادی در تاریخ ۹۹/۱۱/۱۲ اعضای هیات مدیره و بازرس جدید انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام نیز توسط اعضای انجمن انتخاب گردیدند. یکی دیگر از تغییرات مهم و اساسی در این دوره از انتخابات، سهمیه بندی برای بخش‌های مختلف انجمن (دارو، واکسن، افزودنی) بود که از

دکتر سیدمهدی میرسلمهی
رئیس هیات مدیره

دکتر علیرضا مصطفوی
عضو هیات مدیره

دکتر آلاله کارون
نایب رئیس هیات مدیره

مهندس کامیار منتصر
عضو هیات مدیره و خزانه دار

دکتر علی بزاز زادگان
عضو هیات مدیره

دکتر بابک یوسفی
عضو هیات مدیره

دکتر سیدقاسم غفاری
عضو هیات مدیره

مهندس عباسعلی اسعدیان
بازرس اصلی

مهندس ساسان سرتیپی
عضو علی البدل اول هیات مدیره

آقای دکتر رضا سعادت
بازرس علی البدل

دکتر حمیدرضا توکلی
دبیر انجمن

مهندس مهتا آجیلچی
عضو علی البدل دوم هیات مدیره

لیست اعضای انجمن وارد کنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام

شفافیت و دسترسی آسان به اطلاعات، از دستاوردهای جهان امروز است و به عنوان یکی از مهم ترین سازوکار توسعه کسب و کار می تواند به ایجاد فضای همکاری و ارتباط دوسویه موثر فعالان هر حوزه اقتصادی بیانجامد. از این رو، نشریه انجمن واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام، با درک این ضرورت و با توجه به نبود بانک اطلاعات جامع واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک دام، برآن شد تا در نخستین گام «بانک اطلاعات اعضای انجمن» را تهیه کند. این بانک شامل نام شرکت، شماره تماس، آدرس و آدرس اینترنتی به ترتیب حروف الفبا می باشد. گردآوری اطلاعات بنگاه های اقتصادی، شناسایی و معرفی فرصت های تجاری، دسترسی سریع و مطمئن به اطلاعات و نهایتا توسعه کسب و کار اعضا و فعالان این حوزه در سطوح ملی و بین المللی برخی از اهداف ایجاد این بانک است.

اسکارد هامون

تلفن: ۸۸۶۱۲۹۱۶ | فکس: ۸۸۶۱۲۹۱۷-۱۹
تهران، خیابان ۶۴ یوسف آباد، پلاک ۱۳، کد پستی ۱۴۳۶۹۹۴۸۶۱
info@eskardhamoon.com

افزودنی های ایتوک فردا

تلفن: ۶۶۹۳۲۴۴۳ | فکس: ۶۶۹۴۶۸۶۴
تهران، خیابان توحید، کوچه نادر پلاک ۴، واحد ۳
info@etoukfarda.com

اقتصاد پژوهان آسیا

تلفن: ۸۸۴۴۱۱۸۳-۴ | فکس: ۸۸۴۵۵۲۳۴
تهران، خیابان مظهری، خیابان ترکمنستان، نبش سرو، پلاک ۲، واحد ۱۳
info@epasiaco.com

اکبریه

تلفن: ۶۶۴۶۹۸۰۱-۴ | فکس: ۶۶۴۱۵۲۹۷
تهران، خیابان انقلاب، خیابان وصال شیرازی، خیابان بزرگمهر غربی، شماره ۱۰۰۵
info@akbarieh.com

اندیشان تجارت آسیا

تلفن: ۸۸۶۸۲۱۸۶ | فکس: ۸۸۶۸۲۱۸۹
تهران، بزرگراه چمران، خیابان مدیریت، نبش خیابان گلها، پلاک ۲۳، طبقه ۱، واحد ۲ کد پستی ۱۹۹۷۹/۱۸۴۶۴
info@andishantejarat.com

آبی فارمد

تلفن: ۸۸۶۱۲۹۱۶ | فکس: ۸۸۶۱۲۹۱۷-۱۹
تهران، خیابان ۶۴ یوسف آباد، پلاک ۱۳، کد پستی ۱۴۳۶۹۹۴۸۶۱
info@abpharmed.com

آراد اریسمان

تلفن: ۶۶۵۸۱۱۷۴ | فکس: ۶۶۵۶۴۶۲۳-۶
تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان دکتر قریب پلاک ۱۱۷، طبقه اول، واحد ۲
info@aradrisman.com

آراز دارو پارس

۸۹۷۷۰۵۹۹ ☎ ۸۸۲۸۶۴۰۰ 📍

آدرس: تهران، امیرآباد، خیابان کارگر شمالی، خیابان پانزدهم، پلاک ۸۴ طبقه دوم
info@arazdaru.com

آراز دارو پارس

آرمان طیور پارس

۸۸۹۹۵۶۶۹ ☎ ۸۸۹۹۵۶۷۰ 📍

تهران، میدان فاطمی، خیابان چهلستون، کوچه بوعلی سینا شرقی، پلاک ۲۵، طبقه ۵، واحد ۱۴، کد پستی ۱۱۶۹۴۳۱۱
info@atparsco.com

آرونا

۸۸۵۱۲۹۵۶ ☎ ۸۸۷۶۷۷۷۱ 📍

تهران، خیابان خرمشهر، خیابان عربعلی، خیابان ششم، پلاک ۵۲، طبقه ۲
info@arona-chemie.com

آروین پرور

۶۶۹۰۶۱۵۰ ☎ ۶۶۹۰۶۱۴۷-۹ 📍

تهران، خیابان توحید، خیابان فرست شیرازی، پلاک ۱۷۰، طبقه اول، واحد ۱
info@arvinparvar.com

آریا دالمن

۶۶۹۱۰۹۴۶ ☎ ۶۶۹۱۴۹۷۱-۸۰ 📍

تهران، خیابان آرادی، نبش خیابان اسکندری شمالی، ساختمان ۲۴۱، طبقه ۴، واحد ۱
info@aryadalman_co.com

آریا دالمن

آرین رشد افزا

۴۲۹۱۸۱۰۵ ☎ ۴۲۹۱۸۰۰۰ 📍

تهران، اتوبان همت، خیابان شیراز جنوبی، خیابان آقا علیخانی، ۲۰ متری گلستان، پلاک ۱۴، طبقه ۴، واحد ۴
info@arairan.com

آگرو خوراک دام، طیور و آبزیان

۶۶۹۳۴۷۹۸ ☎ ۶۶۵۷۵۹۰۱-۲ 📍

آدرس: تهران، بلوار کشاورز، خیابان جمالزاده شمالی، پلاک ۴۵۸، طبقه اول واحد ۳
www.agrofeed.ir

آگرو خوراک

آوا تجارت صبا

۲۲۶۷۲۰۲۰ ☎ ۲۲۶۸۶۳۱۰ 📍

تهران، بزرگراه صدر، ۳۵ متری قیطریه، خیابان روشنائی، پلاک ۷۱، طبقه ۱
ats.co.ir@hotmail.com

آویواک واریان

۶۶۹۴۳۴۳۰ ☎ ۶۶۹۴۳۴۲۰ 📍

آدرس: تهران میدان توحید خیابان شهید امیرلو (کلبار) تقاطع طوسی پلاک ۱۱۵ طبقه دوم واحد ۵
info@avivacvarian.com

بازرگانی کارون

۶۶۹۳۴۹۱۶ ☎ ۶۶۹۳۰۱۱۳ 📍

تهران، میدان توحید، خیابان پرچم، پلاک ۱۱، طبقه اول، کد پستی ۱۴۵۷۸۷۴۴۵
info@karoonco.com

بهزی پرور آدرین

۴۲۱۷۶۶۶۶ ☎ ۴۲۱۷۶۰۰۰ 📍

تهران، خیابان قائم مقام فرهانی، کوچه میرزا حسنی، پلاک ۱۱، طبقه ۲، واحد ۳

بهسان رشد ارین

۴۴۰۶۱۷۹۱ ☎ ۴۴۰۶۱۵۹۰-۱ 📍
تهران، بلوار فردوس شرقی، خیابان وفاآذر شمالی، کوچه پانیند، پلاک ۸، واحد ۶
info@behsanroshd.com

پادیز دشت البرز

۸۸۷۲۴۵۵۳ ☎ ۸۸۷۲۳۳۵۴ 📍
تهران، خیابان احمد قصیر، کوچه ۱۱، پلاک ۱، طبقه ۳ واحد ۷
m.lak@padizdasht.com

پارس پویش ویتامین

۸۸۴۸۶۹۳۶ ☎ ۸۸۴۸۶۹۷۲ 📍
تهران، کوی کیشا، خیابان اول، پلاک ۱۱، واحد ۹
info@parsvitmin.com

پارس فاطم

۶۶۴۲۴۵۱۱ ☎ ۶۶۹۴۴۴۵۵ 📍
تهران، بلوار کشاورز، بین خیابان کارگر شمالی و خیابان جمال زاده، پلاک ۱۰۹، طبقه دوم
parsfatem@neda.net

پارسیان اکسیر آریا

۴۴۷۹۰۲۵۸ ☎ ۴۹۷۵۲۰۰۰ 📍
تهران، جاده مخصوص کرج، چهارراه ایران خودرو، شهرک چیتگر شمالی، خیابان احد، خیابان شهید رجایی غربی، پلاک ۴۵
info@parsianexir.com

پارمیس درمان

۸۸۸۹۰۳۱۰ ☎ ۸۸۸۹۳۸۶۰ 📍
تهران، خیابان کریم خان زند، بین حافظ و آبان شمالی، پلاک ۱۵۱، ساختمان نگین، طبقه ۴، واحد ۴۶، کد پستی ۱۵۹۷۶۱۷۴۱۶
info@parmisdarman.com

پاک گستر پرند

۸۸۳۳۴۱۵۲ ☎ ۸۸۰۰۲۹۶۰ 📍
تهران، بزرگراه جلال آل احمد، شرقی به غرب، خیابان پروانه، خیابان پرند سوم، کوچه ۱۶، پلاک ۵
pakgostar@pakgostar.com

پایا دارویه

۸۸۵۴۱۱۰۰ ☎ ۸۸۹۹۸۸۱۹-۲۱ 📍
تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به سیدخندان، نیش کوچه اشراقی، پلاک ۸۷۴، طبقه چهارم، واحد ۶
sh.shahidi@payadarouyeh.com

پایا عامل تجارت

۰۴۱۳۴۴۴۷۰۲۶ ☎ ۰۴۱۳۴۴۱۲۰۷۹ 📍
تبریز، اول خیابان دامپزشکی، کوچه حمدی، پلاک ۵۶
Dmroozian@gmail.com

پارآین دام

۲۲۲۱۲۱۵ ☎ ۲۲۲۵۸۵۰۴ 📍
تهران، بلوار میرداماد، پلاک ۱۲۵، طبقه ۳، کد پستی ۱۹۱۱۶۱۸۳۵۶
info@pararin.com

پرشیا دام دارو

۸۸۹۳۱۷۸۰ ☎ ۸۸۹۴۲۵۴۹ 📍
تهران، خیابان مطهری، خیابان لارستان، کوچه افتخاری نیا شرقی، پلاک ۱۲، واحد ۲
info@persiavetco.com

پیلواراد

۲۲۰۵۹۵۲۹ ☎ ۲۲۰۵۶۴۶۲ 📞

تهران، خیابان ولیعصر، روبروی پارک ملت، خیابان شهید انصاری، پلاک ۸۲، طبقه اول، واحد ۳
info@pilvarad.net

تاجران مهر سامانیا

۲۲۰۵۹۵۲۹ ☎ ۶۶۵۶۳۱۰۴ 📞

تهران، میدان توحید، خیابان پرچم، پلاک ۱۱، طبقه اول، کد پستی ۱۴۵۷۸۷۴۴۵
info@karoonco.com

تامین احتیاجات دام

۲۲۲۱۵۵۱۸ ☎ ۲۲۲۱۵۵۱۸ 📞

تهران، خیابان شریعتی، بالاتر از پل رومی، کوچه آج، پلاک ۱۶، واحد ۱۱
info@kd.co.ir

تعاونی کشاورزی صنایع مرغ مادر ایران

۶۶۴۲۶۵۳۹ ☎ ۶۶۴۲۳۶۱۶-۱۷ 📞

تهران، خیابان توحید، خیابان شهید غلامرضا طوسی، پلاک ۱۲۳ کد پستی ۱۴۱۹۷۱۶۶۹۱
psiiran@yahoo.com

تک فرآورده های آریا پژوه سپند

۲۲۹۷۷۰۴۳-۹ ☎ ۲۲۹۷۷۰۴۳-۹ 📞

تهران، اتوبان میاد شیرازی، خروجی حسین آباد، میدان حسین آباد، مجتمع مهدی، طبقه ۲، واحد ۱۰
info@tfaria.com

تک نام پندار آریا

۲۲۷۷۵۸۹۰ ☎ ۲۲۷۷۵۸۹۰ 📞

تهران- صندوق پستی ۱۶۶۶۵-۳۱۴
info@tnparia.com

تیمار ماکیان

۸۸۷۲۹۱۳۲ ☎ ۸۸۴۸۲۳۷۵ 📞

تهران، یوسف آباد، خیابان بیستون، نبش خیابان ۲۸، پلاک ۷۳، طبقه ۱، واحد ۲، زنگ ۱ جنوبی، کد پستی ۱۴۳۱۹۷۳۱۵۶
info@timarmakian.com

جوانه خراسان

۰۵۱۳۳۶۵۸۴۰۷۱ ☎ ۰۵۱۳۶۵۸۴۰۷۰ 📞

مشهد، بزرگراه آسیایی، نرسیده به پلیس راه امام هادی، کنارگذر بعد از آزادی ۹۱، نبش سعادت ۲، پلاک ۹، کد پستی ۹۱۹۸۷۱۳۱۳۳
info@javanehkhorsan.com

خدمات کشاورزی هفشجان

۸۸۷۰۸۴۷۹ ☎ ۸۸۱۰۴۵۴۰-۲ 📞

تهران خ قائم مقام فراهانی خ آرادگان پلاک ۲۵ واحد ۳
info@hafshejan.com

خدماتی مرتع

۸۸۷۲۲۰۶۵ ☎ ۸۸۷۲۲۰۸۱ 📞

تهران خ قائم مقام فراهانی، کوچه میرزا حسنی، پلاک ۱۲، واحد ۱۰
martaco68@gmail.com

دارو طب طبرستان

۰۱۵۱۲۲۳۴۸۶۴ ☎ ۰۱۵۱۲۲۳۴۸۶۴ 📞

ساری بلوار پاسداران، خیابان امام رضا، پلاک ۱۳، کد پستی ۴۸۴۹۱۶۲۸۱۲
info@darutebgroup.ir

داروخانه داران دامپزشکی هماهنگ

۶۶۹۴۷۱۳۴ ☎ ۶۶۹۱۳۰۴۳-۷ 📍
تهران، خیابان آزادی، خیابان اسکندری شمالی، تقاطع فرصت شیرازی، پلاک ۵۵، واحد ۶
info@hamahangvp.com

دارویی آریا فارمد

۸۶۰۱۷۸۴۶ ☎ ۸۸۲۳۰۹۱۵-۱۷ 📍
تهران، بلوار مرزداران، خیابان شهید اطلاعاتی جنوبی، کوچه مهدی اول، پلاک ۲۱، طبقه اول، واحد ۴
info@aria-pharmed.com

دارویی و بهداشتی آسینه

۶۶۹۳۴۳۹۲ ☎ ۶۶۴۳۴۴۱۲-۱۳ 📍
تهران، خیابان توحید، نرسیده به میدان توحید، حد فاصل فرصت و طوسی پلاک ۷۵ واحد ۳ کد پستی ۱۴۱۹۷۱۴۳۴۶
info@asineh.ir

دام ایلیکا

۲۶۱۲۴۳۶۶ ☎ ۲۶۱۵۵۱۰۰-۲ 📍
تهران، خیابان پاسداران، چهارراه فرماتیه، خیابان شهید جهانبخش نژاد، پلاک ۲۸، ط ۲، واحد ۲۲
info@damilka.com

دانا نگاه پارسیان

۸۸۵۱۰۰۳۵ ☎ ۸۸۵۱۰۰۳۵ 📍
میدان توحید، خیابان فرصت شیرازی، پلاک ۱۶۳، طبقه ۲
dana@dananehah.com

دفتر علمی و تحقیقاتی بیوشم

۶۶۹۱۹۲۹۶ ☎ ۶۶۴۲۶۳۹۵ 📍
تهران خیابان آزادی، نبش اسکندری شمالی، ساختمان ۱، ۲۴، طبقه ۳، واحد ۴
parhizkar@biochem.net

رادین فیدار فردا

۶۶۹۳۱۵۷۳ ☎ ۶۶۹۳۱۲۵۳ 📍
تهران، خیابان آزادی، خیابان اسکندری شمالی، پلاک ۲۱، طبقه ۴، واحد ۷، صندوق پستی ۱۴۱۹۵۱۵۴
info@feedarco.com

رستا فرازان روند

۶۶۹۴۶۰۹۸ ☎ ۶۶۹۴۶۰۹۸ 📍
تهران، بلوار کشاورز، بین کارگر شمالی و جمال زاده، پلاک ۱۰۹، طبقه ۴

رویان فارمد

۴۴۰۷۶۸۸۷ ☎ ۴۴۰۳۶۹۳۸ 📍
آدرس: بلوار فردوس، خیابان رامین شمالی، پلاک ۲۷۱، طبقه ۴، واحد ۷
rooyanpharmed@gmail.com

سپاهان دانه پارسیان

۰۳۱۳۲۳۰۶۸۳۰ ☎ ۰۳۱۳۲۳۰۶۸۳۰-۷۰ 📍
اصفهان، خیابان جی، خیابان تالار، پلاک ۳، ساختمان سپاهان دانه
office@sepahandaneh.com

سپند مهر پاریا

۲۸۱۱۱۰۴۴ ☎ ۲۸۱۱۱۰۴۴ 📍
آدرس: پاسداران، خیابان شهید اسلامی، خیابان گیلان، پلاک ۲۱، طبقه چهارم

سرور فجر

۸۸۷۲۸۱۵۰ ☎ ۸۸۷۲۷۶۴۴-۶ 📞

تهران، خیابان ولیعصر، پایین تر از پارک ساعی، برج سرو ساعی، ط ۱۶، واحد ۱۶۰۶
sorur.f@neda.net

سنا دام پارس

۲۲۲۲۱۲۱۵ ☎ ۲۲۲۵۸۵۰۴ 📞

تهران، بلوار میرداماد، پلاک ۱۲۵، طبقه ۳، کد پستی ۱۹۱۱۱۶۱۸۳۵۶
info@sanadampars.net

سها پارس دارو

۶۶۴۲۰۱۳۲ ☎ ۶۶۹۲۶۰۵۱ 📞

تهران، خیابان آزادی، مقابل دانشکده دامپزشکی، ساختمان برجساز، بلوک ۱، طبقه ۱۰، شماره ۴۷، کدپستی ۱۳۱۳۶۵۴۹۸۴
d.mirzakhallili@taninteb.com

سواپارس

۸۸۳۴۵۰۴۶ ☎ ۸۸۸۲۹۸۹۱-۳ 📞

تهران، یوسف آباد، نبش خیابان ۵۴، پلاک ۴۱۲، کدپستی ۱۴۳۶۸۹۳۶۵۵
sava@savapars.com

سوژا پارس

۶۶۵۸۰۸۴۵ ☎ ۶۶۴۲۰۲۹۹ 📞

تهران، خیابان آزادی، برج کاوه، بلوک a، طبقه ۱، واحد ۴۶، کدپستی ۱۳۱۳۶۵۵۴۱
dr.h.shojaemehr@sojapars.com

شیلان طیور کالا

۸۸۹۲۸۷۵۱ ☎ ۸۸۹۰۲۲۷۲-۳ 📞

تهران، خیابان ولیعصر، نرسیده به میدان فاطمی، نبش کوچه میرهادی، پلاک ۱۹۰۸، ساختمان زنده، طبقه ۲، واحد ۱۰
کدپستی: ۱۴۱۵۸۸۴۹۴۱

شیمی داروی پارسیان

۲۷۶۱۶۰۰۰ ☎ ۲۷۶۱۶۰۰۰ 📞

تهران، چیتگر شمالی، خیابان جهاد، والفجر سوم شرقی، پلاک ۳۳، کدپستی: ۱۳۹۶۱۸۴۱۵۱
info@shimidarouparsian.com

صبا طیور پارس

۴۵۲۳۷ ☎ ۴۵۲۳۷ 📞

تهران، بلوار مدیریت، برج رویال، واحد ۴۰۲، صندوق پستی ۱۴۶۵۵۱۵۵
saba.trade@۲۰۱۴@gmail.com

عرشیا دارو

۰۴۱۳۳۲۹۵۳۰۰ ☎ ۰۴۱۳۳۲۹۵۲۰۰ 📞

تهربرز، کوی ولیعصر، خیابان سعدی شمالی، ساختمان دکتر عطاری، پلاک ۳۳/۱، طبقه ۵، واحد ۱۶، کد پستی ۵۱۵۷۶۸۸۸۱۴
info@arshidarou.com

کوپا

۸۸۶۵۳۲۶۴ ☎ ۸۸۶۵۳۲۶۰-۳ 📞

تهران، میدان ونک، خیابان ونک، پلاک ۲۴، طبقه ۵، واحد ۲۳
info@korpa.ir

کیمیا نور کالا

۸۸۵۲۵۷۱۰ ☎ ۸۸۷۴۳۹۷۱ 📞

تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان مفتاح شمالی، جنب کوچه دوست محمدی، پلاک ۳۶۶، طبقه ۴، واحد ۱۳

گروه کیان فارمینو

۰۱۱۴۴۲۳۵۴۰۹ ☎ ۰۱۱۴۴۲۳۵۴۰۷-۹ 📞
 مازندران، آمل، بلوار مدرس، بعد از آفتاب ۸۴، ساختمان پارس مهر پیوند، ط ۴
 kianpharmino@gmail.com

گلپید

۸۸۶۱۲۹۱۶ ☎ ۸۸۶۱۲۹۱۷-۱۹ 📞
 تهران، خیابان ۶۴ یوسف آباد، پلاک ۱۳، کد پستی ۱۴۳۶۹۹۴۸۶
 info@golbid.com

گلپاد

۸۶۱۱۰۱۴۹ ☎ ۸۸۲۳۰۹۱۵-۱۷ 📞
 تهران، بلوار مرزداران، خیابان اطلاعاتی جنوبی، کوچه مهدی اول، ساختمان ستاره، پلاک ۲۱۹، طبقه ۳، واحد ۱۰، کد پستی ۱۴۶۴۷۷۶۷۱۷
 golpad@golpadco.com

ماکیان دارو

۸۸۰۲۰۰۹۴ ☎ ۸۸۶۳۶۲۹۸ 📞
 تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان ۱۵، شماره ۳۴، کد پستی ۱۴۳۹۷۶۳۹۹۳
 info@makiandaru.com

مانوک سبز دشت

۸۸۷۰۶۴۹۳ ☎ ۸۸۱۰۷۴۵۴ 📞
 تهران، خیابان خرمشهر، خیابان عربعلی، خیابان ششم، پلاک ۵۲، واحد ۱
 dr.kashanchi@gmail.com

مرتع سبز دشت

۸۸۷۶۷۵۰۷ ☎ ۸۸۷۶۹۷۱۷ 📞
 تهران، خیابان سهروردی، خیابان خرمشهر، خیابان عربعلی (نوبخت)، کوچه ۶، پلاک ۵۲، طبقه ۴

مرغ نوجان

۸۸۳۷۷۹۵۰ ☎ ۸۸۳۷۷۹۵۱-۷ 📞
 تهران، سعادت آباد، بلوار دریا، خیابان گلها، نبش توحید ۳، پ ۱۲، ط ۵

مشاوران دامین طب روز

۲۲۹۲۰۶۶۷ ☎ ۲۲۹۲۰۱۱۸-۲۰ 📞
 تهران، خیابان دستگردی، خیابان ناجی، خیابان فرزانه شرقی، پلاک ۳۷، واحد ۳ کد پستی: ۱۹۱۸۶۱۴۱۱۴
 www.daminteb.com

نوزان مهر

۲۲۰۳۵۴۰۹ ☎ ۲۶۲۰۰۸۵۵-۸ 📞
 تهران، جردن، بلوار نلسون ماندلا، خیابان گل قام، پلاک ۳۲، طبقه ۳، واحد ۱۱
 nojanmehr.company@gmail.com

نیکوژن آریا

۶۶۹۴۲۵۳۶ ☎ ۵۲۸۹۵ 📞
 آدرس: میدان توحید خیابان امیرلو کوچه محمدی پلاک ۲۳ طبقه همکف، کد پستی: ۱۴۱۹۷۳۶۹۳۱
 info@nikogene.com

ویواپارس

۶۶۴۲۳۹۹۷ ☎ ۶۶۱۲۱۱۳۱ 📞
 تهران، میدان توحید، خیابان پرچم، پلاک ۳۵، ط ۱، صندوق پستی ۱۴۱۹۵۱۷۷
 info@vivapars.com

ماوی کارنو

تلفن: ۸۸۹۴۲۵۴۹ | فکس: ۸۸۹۳۱۷۱۵

تهران، خیابان مطهری، خیابان لارستان، خیابان افتخاری نیا، پلاک ۱۲، واحد ۷

info@mavicarno.com

شرکت آزاد سامان طب

آرادا سامان طب

تلفن: ۲۲۲۶۱۸۴۹ | فکس: ۲۲۲۶۱۸۴۸

تهران، میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، مجتمع اداری مادر، طبقه ۶، واحد ۳۶

S.MADIHI@ARADSAMANTEB.COM

نیکان فیدار فردا

تلفن: ۶۶۹۳۱۲۵۳ | فکس: ۶۶۹۳۱۲۵۳

تهران، خیابان آزادی، خیابان اسکندری شمالی، ساختمان یکتا ۲۱، طبقه چهارم، واحد ۷

NI@NIKANFEED.COM

گروه مه‌دآمین

مه‌دآمین کیان

تلفن: ۶۶۵۶۱۵۳۲ | فکس: ۶۶۵۶۱۵۲۲

۶۴۰۷۹

info@mahdamingroup.com

دارویی تیباسان رایان

تلفن: ۸۸۶۶۳۲۸۵-۲-۳ | فکس: ۸۸۶۶۳۰۴۹

تهران، میدان ونک، خیابان گاندی، خیابان ۱۶، پلاک ۱۱، واحد ۹

info@TIBASUN.COM

آریا تجارت
آفرینش ارس

آریا تجارت آفرینش ارس

تلفن: ۸۶۱۲۹۷۴۳ | فکس: ۸۶۱۲۹۷۴۳

تهران، سعادت‌آباد، بلوار دریا، مطهری شمالی، کوچه عیسی پور، پلاک ۶، واحد ۲

Commercial@aria-tejarat.ir

بزرگترین تولیدکننده انواع کنسانتره و مکمل های تخصصی دام، طیور و آبزیان

انواع کنسانتره های خوراک دام و طیور

- کنسانتره 2.5 % انواع نژادهای مرغ مادر گوشتی
- کنسانتره 2.5 % انواع نژادهای مرغ مادر تخمگذار
- کنسانتره 2.5 % و 5 % انواع سویه های تجاری مرغ گوشتی
- کنسانتره 2.5 % و 5 % انواع سویه های تجاری مرغ تخمگذار
- کنسانتره سفارشی کارخانجات تولید کننده خوراک دام و طیور
- انواع کنسانتره جهت سایر پرندگان مانند شتر مرغ، بلدرچین و ...

تولید انواع پرمیکس های ویتامینه- معدنی

ویژه دام شامل :

- مکمل گوساله
- مکمل تلیسه
- مکمل گاوهای خشک
- مکمل گاوهای انتظار زایمان
- مکمل گاوهای تازه زا
- مکمل گاوهای پرشیر
- مکمل گاوهای متوسط شیر
- مکمل گاوهای کم شیر
- مکمل گوساله ها و جوانه های امیل
- مکمل گوساله ها و جوانه های دورگ و بومی

تولید انواع پرمیکس های ویتامینه- معدنی

ویژه طیور شامل :

1. مادر (دوره های مختلف پرورشی) انواع نژادهای گوشتی و سویه های تجاری آن
  - راس Ross
  - کاب Cobb
  - هوبارد Hubbard
  - آربور اکرز Arbor acres
2. مادر (دوره های مختلف پرورشی) انواع نژادهای تخمگذار و سویه های تجاری آن
  - ال اس ال LSL
  - های لاین Hy-Line
  - نیک چیک Nick Chick
  - شایور Shaver
  - بوئر Bovans

تولید انواع پرمیکس های ویتامینه- معدنی

- انواع پرمیکس های تک ویتامینه و ب کمپلکس
انواع فرمول های مصوب سازمان دامپزشکی
انواع فرمول ها جهت سایر پرندگان مانند شتر مرغ، بلدرچین و ...
انواع مکمل های سفارشی

تولید انواع پرمیکس های ویتامینه- معدنی

ویژه آبزیان شامل :

- مکمل میگو
- مکمل ماهیان سرد آبی
- مکمل ماهیان گرم آبی

www.parsvitmin.com

آدرس کارخانه: استان البرز، شهرک صنعتی نظرآباد، خیابان مریم، بلاک 8V-G

نماینده انحصاری

شرکت FF chemicals BV هلند

شرکت Sintofarm ایتالیا

شرکت Advanced Enzymes هند

شرکت Novochrome روسیه

Organic Acids

PerForMer

Intestinal Health
Natural Growth Promoter

Poultry Acid FL Plus

Anti-bacterial Acidifier
(Salmonella & Clostridium⁺)

Poultry Acid BG Plus

Natural Growth Promoter
Natural Anti-Oxidant

Bact Acid FPC Liquid (NC)

Anti-Bacterial Acidifier
(Non-Corrosive)

FF Aquacid Liquid Super

Water Treatment
Improving Digestion

FF Antimould 64 PB+

Anti-mold Liquid

Butyrate CB-80

Slow release Butyric Acid
Health & Performance Enhancement

Organic Trace Elements

Zinc Acetate

Sintomin GLY Mn 40.5

Sintomin GLY Cu 40.5

Sintomin GLY Zn 40.5

Sintomin GLY Fe 22.5

Prevention of Ketosis

FF MPG Dry

Mono propylene Glycol

FF CaPro

Calcium Propionate

Enzymes

Dige Phos 5 G

Dige Phos 10 G

Dige Grain Delta 4

Dige Grain Delta Plus

Rumen Protected Products

SintoChol (Coated Choline)

SintoNic (Coated Niacin)

Vitamins

K3 (MSB)

**Mycotoxin Binders
& Mold Inhibitors**

Toxybind Basic

Mycotoxin absorption

Toxybind Unique

Mycotoxin Absorption
Organ Support

Toxybind Perfect

Mycotoxin Absorption, Organ
Support & Biotransformation

Yeastimate FF

Binding of Pathogens
Improving Gut Flora

FF CaPro

Calcium Propionate

Highly Available
Phosphorus Source

Mono Calcium Phosphate

Highly Available
Calcium Source

Unipidol Ca

Sintopidol Ca 15

واردات انواع ویتامین
از شرکت های اروپایی

BOEHRINGER INGELHEIM

A NEW GLOBAL LEADER IN ANIMAL HEALTH

